

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2011

Bc. Lucie ŠIKLOVÁ

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Diplomová práce

Analýza zaměstnanosti a důchodů obyvatel v ČR

Vedoucí diplomové práce:

prof. Ing. František Střeleček, CSc., Dr.h.c.

Autor:

Bc. Lucie Šiklová

2011

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lucie ŠIKLOVÁ**
Osobní číslo: **E09506**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Analýza zaměstnanosti a důchodů obyvatel v ČR**
Zadávající katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem diplomové práce je posouzení vývoje zaměstnanosti a důchodů v České republice ve dvou srovnatelných obdobích. Vyhodnotit změny v zaměstnanosti a důchodech. Posoudit dynamiku čistých peněžních příjmů pracovníků podle jednotlivých odvětví národního hospodářství i celku. Vyjádřit vliv změny struktury pracovníků na jejich průměrné příjmy a změny čistých příjmů v jednotlivých odvětvích.

Osnova:

1. Význam příjmů obyvatelstva pro hodnocení životní úrovně.
2. Hlavní ukazatelé používané, pro charakteristiku příjmů obyvatelstva.
3. Databáze ČSÚ zaměstnanosti a důchodů obyvatelstva. Odhady a mikrocensy. Klasifikace údajů v databázi a jejich věcná a formální adekvace.
4. Měření příjmové diferenciaci: Lorenzovy křivky, Giniho koeficient koncentrace, intervalová příjmová rozdělení, Atkinsonův index nerovnosti a měření chudoby obyvatelstva.
5. Sestavení jednotlivých charakteristik a jejich hodnocení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

50 - 60 stran

Forma zpracování diplomové práce:

tištěná

Seznam odborné literatury:

Macek, J., Hrbáč, L., Hrubá, J., Šedivá, B. Ekonomická statistika. Ostrava : Vysoká škola Báňská - Technická Univerzita. Fakulta ekonomická., Plzeň : Západočeská univerzita. Fakulta ekonomická., 2002. ISBN 80-7082-841-2

Jílek, J., Moravová, J. Ekonomické a sociální indikátory. Praha : Futura, 2007. ISBN 978-80-86844-29-9

Jílek, J. Regionální statistika v pojetí EU. Statistika 1999, roč. 37, s. 20 - 35. ISSN 0322-788X

Mařík, M. a kol. Metody oceňování podniku - proces ocenění, základní metody a postupy. Praha : Ekopress, 2003. ISBN 80-86119-57-2

Dufek, J., Minařík, B. Analýza indikátorů pro hodnocení cílů realizace Strategie regionálního rozvoje v České republice. Brno : Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2009. ISBN 978-80-7375-366-5

Kislingerová, E. Manažerské finance. Praha : C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-03-0

Vedoucí diplomové práce:

prof. Ing. František Střeleček, CSc., Dr.h.c.
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání diplomové práce:

1. března 2010

Termín odevzdání diplomové práce:

15. dubna 2011

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc., prof.h.c.
děkanka
JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2010

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma *Analýza zaměstnanosti a důchodů obyvatel v ČR* vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdání textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 10. dubna 2011

.....
Bc. Lucie Šiklová

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu mé diplomové práce panu prof. Ing. Františku Střelečkovi, CSc., Dr.h.c. za odbornou pomoc a vedení při zpracování této diplomové práce.

OBSAH

1	ÚVOD A CÍL	2
2	TEORETICKÁ ČÁST	5
2.1	TRH PRÁCE A ZAMĚSTNANOST	5
2.1.1	<i>Politika zaměstnanosti</i>	5
2.1.2	<i>Národní plán zaměstnanosti</i>	7
2.2	EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATELSTVA	9
2.2.1	<i>Členění obyvatel dle ekonomické aktivity</i>	10
2.2.2	<i>Měření ekonomické aktivity</i>	13
2.2.3	<i>Výběrové šetření pracovních sil</i>	15
2.2.4	<i>Statistické výkaznictví</i>	15
2.2.5	<i>Účty práce</i>	17
2.3	SPOTŘEBNÍ JEDNOTKY A DOMÁCNOSTI	18
2.3.1	<i>Typy domácností a jejich klasifikace</i>	18
2.3.2	<i>Spotřební jednotky</i>	21
2.4	MZDY	23
2.4.1	<i>Mzdová statistika</i>	23
2.4.2	<i>Mzdová šetření</i>	25
2.4.3	<i>Výběrové šetření úplných nákladů práce</i>	26
2.5	PŘÍJMY OBYVATELSTVA	26
2.5.1	<i>Životní úroveň</i>	26
2.5.2	<i>Členění příjmů</i>	27
2.5.3	<i>Metody statistického zjišťování</i>	30
2.6	CHUDOBA OBYVATELSTVA	32
2.6.1	<i>Koncepty chudoby</i>	33
2.6.2	<i>Životní minimum</i>	34
2.6.3	<i>Nástroje a měření chudoby</i>	36
2.7	PŘÍJMOVÁ NEROVNOST A JEJÍ UKAZATELE	38
2.7.1	<i>Lorenzova křivka</i>	39
2.7.2	<i>Giniho koeficient koncentrace</i>	40
2.7.3	<i>Kvantilová míra špičatosti</i>	41
2.7.4	<i>Koeficient příjmové nerovnosti S80/S20</i>	42
2.7.5	<i>Index Robina Hooda</i>	43
2.7.6	<i>Atkinsonův index nerovnosti</i>	43
2.7.7	<i>Theilův index nesouladu</i>	44

3	METODIKA	46
4	PRAKTICKÁ ČÁST	48
4.1	ANALÝZA ZAMĚSTNANOSTI	48
4.1.1	<i>Vývojové tendence zaměstnanosti</i>	48
4.1.2	<i>Shift-share analýza</i>	50
4.2	ANALÝZA PŘÍJMŮ	61
4.2.1	<i>Vývojové tendence příjmů domácností</i>	62
4.2.2	<i>Shift-share analýza – domácnosti</i>	64
4.2.3	<i>Shift-share analýza – spotřební jednotky</i>	73
4.2.4	<i>Giniho koeficient koncentrace a Lorenzova křivka</i>	80
4.2.5	<i>Podíl chudých domácností dle krajů a odvětví</i>	95
5	ZÁVĚR	100
6	SUMMARY	103
7	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	104
8	SEZNAM SCHÉMÁT, GRAFŮ A TABULEK	

1 ÚVOD A CÍL

Cílem diplomové práce je posouzení vývoje zaměstnanosti a důchodů obyvatel v České republice. Vyhodnotit změny v zaměstnanosti a důchodech. Posoudit dynamiku a diferenciaci čistých peněžních příjmů obyvatel podle krajů a odvětví národního hospodářství.

Zaměstnanost je jednou z klíčových oblastí zájmu nejen České republiky, ale všech členských států Evropské unie. Rozhodující vliv na rovnováhu trhu práce přísluší hospodářské politice a jejím opatřením směřujícím k podpoře ekonomického růstu a tvorbě pracovních míst. Politika zaměstnanosti má za cíl podporu zaměstnanosti a je jednou z významných oblastí v rámci sociální politiky. Cíle politiky zaměstnanosti jsou charakterizovány v Národních akčních plánech zaměstnanosti a vycházejí z Evropské strategie zaměstnanosti, která má vedoucí úlohu při naplňování cílů zaměstnanosti a trhu práce Lisabonské strategie.

Velmi důležitá je znalost ukazatelů o zaměstnanosti, která je využívána pro analýzu nerovnosti v pracovních příležitostech a při konstrukci odhadů sociálních dopadů na jednotlivé skupiny obyvatelstva. Počet obyvatel je členěn na ekonomicky aktivní a neaktivní pracovní síly. V analýzách životní úrovně a trhu práce se využívají absolutní i relativní charakteristiky jako je např. míra ekonomické aktivity obyvatelstva, míra zaměstnanosti, hospodářské zatížení ekonomicky aktivních osob a jiné. Uvedené ukazatele jsou zjišťovány pomocí Výběrového šetření pracovních sil.

Velikost příjmů obyvatelstva významně ovlivňuje životní úroveň, konkurenceschopnost a tím i agregátní poptávku. Pro zjišťování příjmů domácností se uplatňují různé metody. Statistika rodinných účtů sleduje veškeré peněžní i naturální příjmy domácností, přičemž zjišťování je výběrové. Výběrová šetření o příjmech poskytují kromě jiného údaje o příjmovém rozdělení domácností. Výběrové šetření příjmů a životních podmínek domácností (EU-SILC) je závazné pro všechny členské země Evropské unie.

Umožňuje získat nejen informace o příjmech domácností, ale slouží i pro mezinárodní srovnávání.

Fenomén chudoby a nerovnosti příjmů provází lidskou společnost téměř od samého počátku její existence. V moderní společnosti je chudoba a míra sociální soudržnosti měřena a posuzována nejčastěji na základě příjmové diferenciaci, tzn. rozdílu v obdržných příjmech. Příjmovou diferenciaci lze měřit různými způsoby, přičemž mezi nejznámější metody patří Giniho koeficient a Lorenzova křivka. Nejčastěji používanou statistickou jednotkou, jejíž příjem je sledován, je domácnost.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Trh práce a zaměstnanost

Trh práce je trhem specifickým. Jeho specifika v podstatě plynou z toho, že práce je funkcí pracovní síly, a je tudíž úzce svázána s osobností člověka.

Trh práce je v tržní ekonomice rozhodující institucí, od níž se očekává, že:

- zabezpečí ekonomiku potřebnými pracovními místy v požadované struktuře (odborné, profesní, věkové, znalostní) tzn., že umožní pracovní proces a tím i produkci statků a služeb,
- zabezpečí zajištění pracovních sil odpovídajícími prostředky, především pracovními příjmy, ale i jinými způsoby jako je např. zaujímaná sociální pozice, prestiž, seberealizace apod., a to v míře, která odpovídá jejich podílu na produkci.

Tyto úkoly řeší trh práce současně. Stejně jako na jiných trzích stojí i zde nabídka práce a poptávka po ní ve vzájemné soutěži. (Krebs, V., 2002)

Tržní hospodářství se skládá z různých, relativně samostatných, ale vzájemně propojených a závislých trhů. (Buchtová, B., 2002)

2.1.1 Politika zaměstnanosti

Politiku zaměstnanosti je možno charakterizovat podle různých vymezení. Například jako soubor opatření, kterými jsou spoluutvářeny podmínky pro dynamickou rovnováhu na trhu práce a pro efektivní využití pracovních sil. Je zpravidla výsledkem úsilí státu, zaměstnavatelů, zaměstnanců a odborů. (Krebs, V., 2005)

Státní politika zaměstnanosti usiluje:

- *o dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách,*
- *o produktivní využití zdrojů pracovních sil,*
- *o zabezpečení práva občanů na zaměstnání.*

Státní správu v oblasti státní politiky zaměstnanosti v České republice vykonávají Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a úřady práce (ÚP).

ÚP jsou územním orgánem státní správy s právní subjektivitou, jejímž nadřazeným orgánem je MPSV - Správa služeb zaměstnanosti (SSZ MPSV).

(<http://www.icm.cz/prispevky-aktivni-politiky-zamestnanosti>)

V současné době má politika zaměstnanosti ve vyspělých zemích nezastupitelné místo. Usiluje sice o přímé ovlivnění vztahů mezi nabídkou a poptávkou, ale spíše je ve smyslu rovnováhy podporuje a doladuje, aniž by trh práce zásadním způsobem modifikovala.

Rozhodující vliv na rovnováhu trhu práce přísluší hospodářské politice a jejím opatřením směřujícím k podpoře ekonomického růstu a tvorbě pracovních míst. (Halásková, R., 2008)

Politika zaměstnanosti se orientuje zejména na tyto aktivity:

- *na rozvoj infrastruktury trhu práce – prostřednictvím sítě specializovaných institucí (úřady, zprostředkovatelny práce) zabezpečuje zprostředkovatelské, informační a poradenské služby,*
- *podporuje vytváření nových pracovních míst a pracovních činností – poskytuje např. finanční podpory na nová pracovní místa zaměstnavatelům, začínajícím podnikatelům,*
- *zaměřuje se na zvýšení adaptability pracovní síly – růst strukturální nezaměstnanosti staví požadavek adaptability a mobility velice kategoricky. Politika zaměstnanosti k ní přispívá organizováním a podporou rozmanitých rekvalifikačních programů,*

- *podílí se na zabezpečení životních podmínek* těch, kteří se stali dočasně nezaměstnanými formou dávek a podpor v nezaměstnanosti.

Všechny výše uvedené formy realizace politiky zaměstnanosti (s výjimkou podpor v nezaměstnanosti) stimulují aktivní přístup pracovní síly ke změně vlastního postavení na trhu práce a označují se souhrnně jako aktivní politika zaměstnanosti.

(Krebs, V., 2005)

Nástroje pro zabezpečení státní politiky zaměstnanosti:

- *veřejné výdaje* – výdaje ze státního rozpočtu určené na zvyšování zaměstnanosti,
- *daňová politika* – ovlivňování tvorby nových pracovních příležitostí a stimulace k práci formou daňových úlev,
- *regulační opatření* – směřují k ochraně vnitřního trhu a zachování zaměstnanosti,
- *legislativní opatření* – vymezují práva a povinnosti občanů, zaměstnavatelů a státních orgánů na trhu práce. (Halásková, R., 2008)

2.1.2 Národní plán zaměstnanosti

Cíle politiky zaměstnanosti jsou charakterizovány v Národních akčních plánech zaměstnanosti a vycházejí z Evropské strategie zaměstnanosti, která má vedoucí úlohu při naplňování cílů zaměstnanosti a trhu práce Lisabonské strategie.

Cílem návrhu Národního plánu zaměstnanosti ČR je přihlásit se k principům zásad Rady EU, které byly přijaty na summitu v Lucemburku v prosinci 1997, avšak tvůrčím způsobem je aplikovat v naší politice při řešení nezaměstnanosti.

Metodika doporučená státům EU pro zpracování národních plánů zaměstnanosti se opírá o konkrétní směrnice rozčleněné do 4 pilířů. (Halásková, R., 2008)

Pro srovnatelnost se státy EU byla tato metodika a struktura uplatněna i v našem národním plánu. Tyto návrhy opatření jsou v členění podle 4 hlavních pilířů uvedeny v textu Národního plánu zaměstnanosti. (Halásková, R., 2008)

Jednotlivé pilíře lze charakterizovat:

- *Zaměstnatelnost (schopnost k zaměstnání)* – je orientována na vytvoření schopnosti a zvyšování způsobilosti zejména mladých osob, osob se zdravotním postižením a dlouhodobě nezaměstnaných k úspěšnému vstupu na trh práce a k posilování jejich motivace k základním souvislostem pracovního zapojení tj. na celý proces spočívající v hledání, přijetí a udržení zaměstnání,
- *Rozvoj podnikání* – tento pilíř spočívá ve zjednodušení, usnadnění pravidel a předpisů k zakládání a provozování podniků, přičemž důraz je kladen na stimulaci růstu malého a středního podnikání,
- *Adaptabilita* – je zaměřena na přizpůsobivost obou stran (podniků a zaměstnanců) participujících na trhu práce při přizpůsobování se novým technologiím a měnícím se tržním podmínkám. Jde např. o rozšiřování modernějších forem organizace práce (možnost zkrácení pracovní doby, práce na částečný úvazek s cílem dosažení vyšší efektivity a konkurenceschopnosti se zachováním rovnováhy mezi pružností a jistotou),
- *Rovné příležitosti* – jsou pojímány jako podpora rovných šancí, rovných příležitostí pro ženy a muže, a orientují se na možnosti harmonizování pracovního a rodinného života. Směrnice v rámci tohoto pilíře prosazují přístup gender mainstreaming, tj. zohledňování rovnoprávnosti pohlaví ve veškeré politice EU. Hlavním úkolem je zajistit, aby ženy získaly přístup k oborům a povoláním, v nichž dosud dominovali muži a postupně odstraňovali překážky ztěžující ženám i mužům návrat do zaměstnání po jeho přerušení.
(Kolibová, H., Kubicová, A., 2005)

2.2 Ekonomická aktivita obyvatelstva

Statistika ekonomicky aktivního obyvatelstva, zaměstnanosti, nezaměstnanosti a podzaměstnanosti má podle koncepce Mezinárodního úřadu práce (ILO) poskytovat míry nabídky pracovních sil, pracovních vstupů, struktury zaměstnanosti a rozsah, ve kterém jsou lidské zdroje a pracovní doba skutečně využívány. Na mikroúrovni jsou tyto informace velmi důležité pro analýzu a prognózování ekonomického vývoje i pro formulování hospodářské a sociální politiky. Zvláště důležitým ukazatelem je zde míra nezaměstnanosti, která je široce využívána jako jeden z hlavních ukazatelů stavu národního hospodářství a současně je citlivým indikátorem situace v sociální oblasti.

Znalost ukazatelů o zaměstnanosti, členěných podle odvětví, resp. oborů ekonomické aktivity, podle sektorů, podle regionů, podle povolání apod., je důležitá při konstrukci odhadů sociálních dopadů na jednotlivé skupiny obyvatelstva, pro analýzu nerovnosti v pracovních příležitostech podle celé řady hledisek a při uzavírání kolektivních smluv. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Kromě odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ, resp. NACE) se využívají:

- *klasifikace zaměstnání (KZAM = CZ-ISCO-88)*, která umožňuje jednotné zařazení pracovníka podle konkrétní činnosti, kterou vykonává, a které je zdrojem jeho hlavních pracovních příjmů. Má 10 hlavních tříd. KZAM vychází z mezinárodní klasifikace ISCO. Je pětímístná (hlavní třída, třída, skupina, podskupina a jednotka),
- *klasifikace postavení v zaměstnání (CZ-ICSE)* se týká pouze osob ekonomicky aktivních. Třídí se do šesti skupin (zaměstnanci, zaměstnavatelé, osoby pracující na vlastní účet, členové produkčních družstev, pomáhající rodinní příslušníci a osoby neklasifikovatelné). CZ-ICSE navazuje na mezinárodní klasifikaci ISCE. Je čtyřstupňová (skupina, podskupina, třída a podtřída),

- *klasifikace vzdělání* (KKOV) je víceúčelová, umožňuje jednotné kódování každého jednotlivce. Využívá se v oblasti systému evidence pracovníků, také výrazně zjednodušuje zjišťování ve sféře školství. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.2.1 Členění obyvatel dle ekonomické aktivity

Obyvatele (jejich počet) členíme dle ekonomické aktivity do těchto kategorií:

- *ekonomicky aktivní obyvatelstvo* (pracovní síly),
- *ekonomicky neaktivní obyvatelstvo* (osoby, které nejsou pracovními silami).

Do ekonomicky aktivního obyvatelstva (pracovních sil) patří osoby ve věku 15 let a starší, které mohou být zařazeny mezi zaměstnané a nezaměstnané. (Macek, J., 2008)

Zaměstnaní podle VŠPS jsou všechny osoby 15leté a starší, které během referenčního týdne příslušely mezi placené zaměstnané nebo zaměstnané ve vlastním podniku. Není přitom rozhodující, zda jejich pracovní aktivita měla trvalý, dočasný, sezónní či příležitostný charakter a zda měly jen jedno nebo více souběžných zaměstnání. Pro účely zjišťování je pojem práce interpretován jako práce alespoň po dobu 1 hodiny v referenčním týdnu. Za zaměstnané jsou považováni i učni, kteří dostávají mzdu, plat nebo odměnu podle stejného principu jako jiné osoby. Obdobně studenti, osoby v domácnosti a další osoby zabývající se především mimoekonomickými aktivitami, kteří však v referenčním období byli navíc v zaměstnání, jsou také považováni za zaměstnané. Do skupiny zaměstnaných naopak nejsou zahrnovány osoby na další mateřské (rodičovské) dovolené, jejichž postavení má podle metodiky ILO odlišný charakter. Podle okruhu zahrnutých osob se rozlišují zaměstnaní v národním hospodářství celkem a zaměstnaní v civilním sektoru (bez příslušníků armády). Pro odvětvové zařazení zaměstnaných je rozhodující odvětví činnosti pracoviště. Ukazatel je konstruován podle metodiky Eurostatu vypracované na základě doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO).

Nezaměstnaní

Za nezaměstnané se podle metodiky ILO považují všechny osoby 15leté a starší, které ve sledovaném období souběžně splňovaly dále uvedené tři podmínky:

- *nebyly zaměstnané,*
- *hledaly aktivně práci* – formou aktivního hledání práce se rozumí hledání prostřednictvím úřadu práce nebo soukromé zprostředkovatelný práce, dále hledání práce přímo v podnicích, využívání inzerce, podnikání kroků pro založení vlastní firmy, podání žádosti o pracovní povolení a licence nebo hledání zaměstnání jiným způsobem,
- *byly připraveny k nástupu do práce* – během referenčního období byly k dispozici okamžitě nebo nejpozději do 14 dnů pro výkon placeného zaměstnání nebo zaměstnání ve vlastním podniku.

(http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/o/3103-07-1993___2006-metodicke_vysvetlivky); (http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zam_vsps)

Podzaměstnaní

Pozornost je také třeba věnovat tzv. podzaměstnanosti. Podzaměstnanost nastává tehdy, když zaměstnání některých osob není adekvátní ve vztahu k specifickým normám (časovým i profesním).

Rozlišujeme dvě základní formy podzaměstnanosti:

- *viditelná*
- *skrytá*

V praxi se statistické měření podzaměstnanosti omezuje na viditelnou podzaměstnanost.

Z tohoto hlediska se za podzaměstnané považují všechny osoby v placeném zaměstnání nebo osoby pracující ve vlastním podniku, které:

- nedobrovolně pracovaly kratší dobu, než je normální doba určená pro danou činnost,
- během sledovaného období hledaly práci nebo byly připraveny pro další práci.

(Moravová, J., 1998)

Do ekonomicky neaktivního obyvatelstva patří ostatní obyvatelé. Jejich neaktivita může mít objektivní a subjektivní příčiny.

Do ekonomicky neaktivních z objektivních příčin patří:

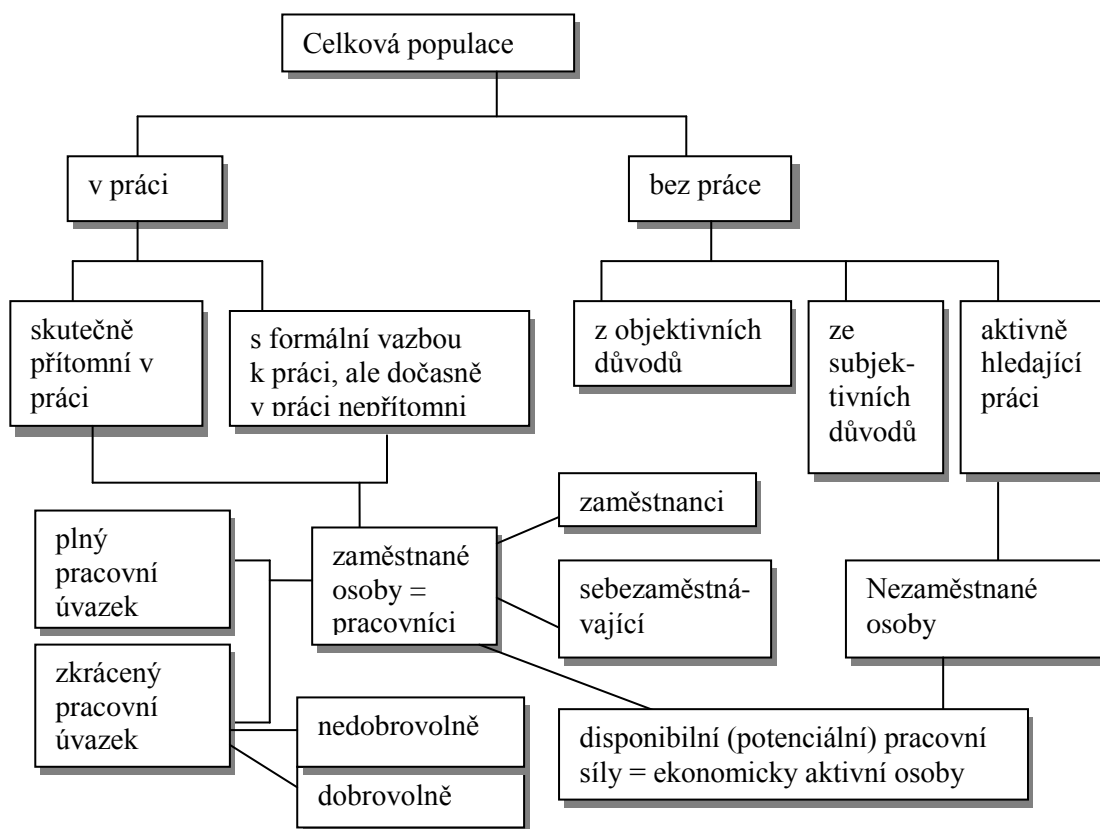
- děti a mládež do 15 let,
- studenti,
- nemocní,
- invalidní a starobní důchodci.

Do ekonomicky neaktivních ze subjektivních příčin patří:

- osoby v domácnosti,
- rentiéři.

(Macek, J., 2008)

Schéma 1: Členění obyvatelstva

Zdroj: Jílek, J., Moravová, J., 2007

2.2.2 Měření ekonomické aktivity

V analýzách životní úrovně, trhu práce se vedle absolutních údajů využívají relativní charakteristiky.

Míra ekonomické aktivity obyvatelstva (a) v %:

$$a = \frac{A}{P} \times 100,$$

kde A je počet ekonomicky aktivních osob, P je počet obyvatelstva.

Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl počtu ekonomicky aktivních osob z celkového počtu obyvatelstva. Zpravidla se konstruuje z okamžikových stavů obou veličin. Velikost míry ekonomické aktivity se liší pro jednotlivé věkové skupiny a je rozdílná u mužů a žen. Proto lepší vypovídací schopnost mají tzv. specifické míry ekonomické aktivity konstruované zvlášť pro muže, ženy a pro jednotlivé (jednoleté nebo víceleté skupiny). Na základě specifických měř aktivity a úmrtnostních tabulek lze získat tabulky ekonomické aktivity, které poskytují informace o pracovním potenciálu, který má daná populace k dispozici.

Ve statistické praxi a zvláště pak při mezinárodním srovnání se využívá pro konstrukci míry ekonomické aktivity namísto celkového počtu obyvatelstva také počet obyvatelstva starších 15 let. Úroveň míry aktivity v tomto pojetí se u nás počítá na základě výsledků z výběrového šetření pracovních sil, a to rovněž v členění podle pohlaví a věku. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Hospodářské zatížení ekonomicky aktivních osob (resp. zaměstnaných osob):

$$V_A = \frac{P}{A} \times 100 \quad \text{resp.} \quad V_Z = \frac{P}{Z} \times 100,$$

což je převrácená hodnota míry ekonomické aktivity.

(Macek, J., 2008)

Míra zaměstnanosti (z):

$$z = \frac{Z}{A} \times 100,$$

která vyjadřuje podíl zaměstnaných na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel.

Obdobně jako u ekonomické aktivity lze určit specifické míry zaměstnanosti. Stupeň zaměstnanosti se v mezinárodních srovnáních považuje za důležitý indikátor ekonomického rozvoje a životní úrovně.

Analytické souvislosti jednotlivých ukazatelů vyjadřuje rovnice, kde podíl zaměstnaných na celkovém počtu obyvatelstva (P) je určen pomocí součinu ukazatele ekonomické aktivity a míry zaměstnanosti:

$$\frac{Z}{P} = \frac{A}{P} \times \frac{Z}{A}$$

(Jílek, J. Moravová, J., 2007)

Míra nezaměstnanosti (u):

$$u = \frac{N}{A} \times 100,$$

kde N je počet nezaměstnaných.

Platí že: $z + u = 100$ jelikož $Z + N = A$,

kde Z je počet zaměstnaných a N počet nezaměstnaných.

Rozlišuje se obecná míra nezaměstnanosti od specifické míry nezaměstnanosti.

Obecnou míru nezaměstnanosti vyjadřujeme podílem všech nezaměstnaných obyvatel (mužů, žen) v určitém území k počtu ekonomicky aktivních obyvatel (mužů, žen) v témže území.

Specifická míra nezaměstnanosti se týká specifické skupiny obyvatel, vytvořené tříděním (členěním) dle specifických kritérií (vzdělání, věk). (Macek, J., 2008)

2.2.3 Výběrové šetření pracovních sil

Výběrové šetření pracovních sil – VŠPS (Labour force sample survey – LFSS) se provádí kontinuálně v náhodně vybraném vzorku domácností a je zaměřené na zjišťování ekonomického postavení obyvatelstva na území celé republiky. Rozsah šetření a ukazatele zaměstnanosti a nezaměstnanosti plně odpovídají definicím Mezinárodní organizace práce (ILO) a metodickým doporučením EUROSTATu. Výsledky VŠPS jsou publikovány podle bydliště respondentů.

Předmětem šetření jsou všechny osoby obvykle bydlící v soukromých domácnostech. Šetření se nevztahuje na osoby bydlící dlouhodobě v hromadných ubytovacích zařízeních. Z toho důvodu jsou údaje za určité skupiny obyvatelstva, zejména za cizí státní příslušníky žijící a pracující na území republiky, k dispozici v omezené míře.

Velký rozsah souboru umožňuje získat spolehlivé odhady charakteristik trhu práce na úrovni republiky a s relativně dostatečnou spolehlivostí i odhady krajských a oblastních hodnot. Výsledky VŠPS jsou vždy průměrné údaje za hodnocené čtvrtletí.

(http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zam_vsps)

2.2.4 Statistické výkaznictví

Šetření u ekonomických subjektů se provádí v závislosti na počtu zaměstnanců plošným nebo výběrovým zjišťováním.

Evidenční počet zaměstnanců (EP)

Pomocí podnikové statistiky statistické výkaznictví sleduje pouze zaměstnané osoby (pracovníky). Základním ukazatelem je počet zaměstnanců. Sleduje se evidenční počet zaměstnanců (EP). Do evidenčního počtu zaměstnanců se zahrnují všichni stálí i dočasní zaměstnanci bez ohledu na jejich státní příslušnost, kteří jsou v pracovním, služebním a členském (kde součástí členství je také pracovní vztah) poměru k zaměstnavateli. Nezáleží na tom, zda jsou v práci skutečně přítomni či nikoliv.

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Pokud se při zahrnování osob do evidenčního počtu zaměstnanců nepřihlíží ke kratší pracovní době jejich pracovních úvazků, mluvíme o evidenčním počtu ve fyzických osobách.

Do evidenčního počtu se nezahrnují ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené, učni, osoby pracující pro firmu – na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr apod. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Pro účely časového i prostorového srovnávání a pro konstrukci celé řady dalších ukazatelů (např. průměrné mzdy, produktivity práce) by se nemělo vycházet z ukazatelů počtu zaměstnanců ve fyzických osobách. V případě rozdílů ve struktuře zaměstnanců podle délky pracovního úvazku by mohlo dojít ke zkreslení výsledků.

Současně s kvantifikací evidenčního počtu ve fyzických osobách se konstruuje ukazatel evidenčního počtu přepočítaného na plné zaměstnané.

Princip přepočtu spočívá v tom, že zaměstnanec s kratším pracovním úvazkem je započten jako zlomek zaměstnance s plným pracovním úvazkem. Přepočítací koeficienty se odvozují ze skutečného poměru pracovní doby zaměstnance s kratším pracovním úvazkem a plné pracovní doby.

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Průměrný evidenční počet zaměstnanců (PEP)

Evidenční počet zaměstnanců se zjišťuje v organizacích jako denní stav. Větší význam než zjištění okamžikového ukazatele má znalost průměrného evidenčního počtu zaměstnanců (PEP). Tento ukazatel se stanoví přesně na základě poměru součtu denních stavů zaměstnanců (včetně stavů ve dnech pracovního klidu, kdy se uvádí stavy z nejbližšího předchozího pracovního dne) a plného počtu kalendářních dnů. Připouští se i výpočet z počátečního a konečného stavu v daném měsíci.

Průměrný evidenční přepočtený počet zaměstnanců necharakterizuje velikost podniku/organizace, ale spíše potenciální dobu práce, s kterou lze disponovat.

Obsah ukazatele evidenčního počtu se liší v některých položkách od mezinárodních standardů. Rozdíly pramení z odlišné metodiky pojmu „zaměstnané osoby“. Týká se to např. vykazování žen na mateřské dovolené a placené práce učňů. Tyto osoby nejsou na rozdíl od platných mezinárodních doporučení zahrnovány do počtu zaměstnaných, proto zatím nelze provádět přímé srovnání výsledků výkaznictví s dalšími zdroji dat (s VŠPS nebo z mezinárodního hlediska). Tento a další rozdíly se odstraňují sestavováním tzv. účtů práce. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Annual Work Unit (AWU)

Počet zaměstnanců se vyjadřuje v ročních pracovních jednotkách (RPJ, angl. AWU), přičemž kdokoliv, kdo byl v daném podniku nebo jeho jménem zaměstnán na plný pracovní úvazek po celý sledovaný rok, se počítá jako jedna pracovní jednotka. Osoby s částečným pracovním úvazkem, sezónní pracovníci a osoby, které nebyly v pracovním poměru celý rok, jsou započteny jako zlomky jedné jednotky. Učňové a studenti se do počtu zaměstnanců nezahrnují. (Střeleček, F., 2009)

2.2.5 Účty práce

Existují různé zdroje dat o zaměstnanosti. Jejich rozdílná koncepční pojetí a z toho vyplývající některé metodické odlišnosti a jejich neprovázanost, stejně tak jako rostoucí i nově vzniklé potřeby reálných a jednotných ukazatelů charakterizujících trh práce, vedly k vytvoření integrovaného systému účtů práce a systému sociálních matic.

Rozlišujeme tři tematické okruhy:

- *údaje o osobách (ekonomická aktivita a neaktivita podle druhu),*
- *údaje o fondu pracovní doby,*
- *údaje o odměňování a dalších fondech.*

Jednotlivé údaje je třeba získat nejen za ČR jako celek, ale také v potřebných tříděních podle odvětví, podle sektorů a podle regionů. Konstrukce účtů práce v oblasti zaměstnanosti vychází z výsledků získaných z VŠPS. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.3 Spotřební jednotky a domácnosti

2.3.1 Typy domácností a jejich klasifikace

Zkoumání dopadů nejrůznějších ekonomických změn a sociálních opatření se v daleko větší míře soustřeďuje na domácnosti (event. rodiny) než na jednotlivce. Proto ze sociálního aspektu se zaměřuje pozornost především na počet, vznik a rozpad domácností (rodin), přičemž nelze vynechat ani osoby žijící v ústavních domácnostech. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Rozlišují se tři základní typy domácností:

- *cenzová domácnost* – používá se ve sčítání lidu. Cenzová domácnost je nejmenším sociálním kolektivem osob bydlících v jednom bytě, konstruovaný v rámci jedné hospodařící domácnosti podle příbuzenského nebo jiného vztahu jednotlivých osob. Jejich základem je pojem rodiny,
- *společně hospodařící domácnost* – je definována jako skupina osob, případně rodin, které společně bydlí a společně hospodaří (tj. které trvale hradí společné výdaje domácnosti jako je strava, nájemné, provozní výdaje domácnosti, údržbu bytu či domku apod., přičemž každý jednotlivý člen na společném hospodaření podle svých možností podílí), a to na základě jejich prohlášení o společném hospodaření,
- *bytová domácnost* – je definována jako skupina osob (trvale bydlících v bytě), která užívá společně jeden byt a může zahrnovat několik rodin nebo domácností. Za byt se zde pokládá místnost nebo soubor místností a jejich příslušenství, které sloužily nebo jsou určeny k trvalému bydlení a tvoří jeden stavebně technický celek. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Úplné rodiny tvoří manželský (partnerský) pár s nezaopatřenými dětmi nebo bez nich, mohou v ní být i další osoby.

Úplné čisté rodiny se skládají pouze z rodičů a nezaopatřených dětí.

Neúplnou rodinu tvoří rodič a alespoň jedno dítě, také v ní mohou být další osoby. **Neúplné čisté rodiny** se skládají z jednoho z rodičů a nezaopatřeného dítěte (dětí).

Osoba v čele domácnosti

- *v úplných rodinách* (manžel - manželka, druh - družka) je jí vždy muž, bez ohledu na jeho ekonomickou aktivitu,
- *u neúplných rodin* (jen jeden rodič s dětmi) a nerodinných domácností (osoby nespojené manželstvím nebo partnerským svazkem ani vztahem rodič - dítě) byla prvním hlediskem pro určení osoby v čele ekonomická aktivita a druhým výše peněžního příjmu jednotlivých členů domácnosti. Tato zásada byla uplatněna také u složitějších typů hospodařících domácností (např. při společném hospodaření více úplných rodin).

([http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/\\$File/301210mc.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/$File/301210mc.pdf));

([http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/\\$File/000109c09.pdf](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/$File/000109c09.pdf))

Základní členění domácností podle postavení osoby v čele:

- *domácnosti zaměstnanců* jsou domácnosti s osobou v čele v pracovním nebo služebním poměru, která pracuje na základě pracovní smlouvy nebo na základě dohody (o pracovní činnosti, o provedení práce). Zaměstnanci jsou i pracující členové produkčních družstev (včetně zemědělských), společníci s.r.o. a komanditisté komanditních společností, kteří pro společnost vykonávají práci na základě pracovní smlouvy a pobírají za ni odměnu, která je příjmem ze závislé činnosti,
- *domácnosti samostatně činných osob* jsou domácnosti s osobou v čele vykonávající samostatnou výdělečnou činnost, což jsou osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění nebo na základě zvláštních předpisů, účastníci společného podnikání na základě smlouvy (společnosti s ručením omezeným, obchodní společnosti), pokud nevykonávají pro společnost práci na základě pracovní smlouvy, dále osoby vykonávající nezávislé povolání (lékaři, advokáti, daňoví poradci) a osoby pracující za honoráře (umělci, tlumočníci),

- *domácnosti nezaměstnaných* jsou domácnosti v čele s osobou, která nemá žádnou placenou práci, ale pracovat by chtěla, buď si aktivně hledá zaměstnání, nebo má v plánu podnikat, případně hodlá zaměstnání hledat. Není rozhodující, zda pobírá hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání či nikoliv,
- *domácnosti důchodců* mají v čele osobu, která pobírá důchod (kromě sirotčího) a nepracuje buď vůbec, nebo má její pracovní činnost velmi omezený rozsah,
- *domácnosti celkem* reprezentují průměrnou domácnost ČR a jsou zde zahrnuty všechny typy domácností zastoupené v populaci,
- *ostatní domácnosti* jsou domácnosti v čele s osobou, která nebyla ekonomicky aktivní ani nepobírala důchod, byly to např. osoby pobírající rodičovský příspěvek, studenti, osoby žijící z majetku.

([http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/\\$File/301210mc.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/$File/301210mc.pdf));

([http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/\\$File/000109c09.pdf](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/$File/000109c09.pdf))

Klasifikace domácností

V sociální analýze se vychází z celé řady kritérií domácností, přičemž za nejdůležitější se považují:

- *příjem domácnosti* – domácnosti se rozlišují podle výše příjmů na domácnost a podle výše příjmu na hlavu (na jednoho člena domácnosti), event. na spotřební jednotku,
- *sociální skupina* – zařazení do sociální skupiny se ve statistice odvozuje od sociální příslušnosti osoby v čele domácnosti,
- *stáří manželství* – zde se rozlišují domácnosti podle doby trvání manželství na základě údajů o datech uzavření sňatku,
- *počet členů domácnosti* – velikost je určena počtem členů domácností, přičemž dopady nejrůznějších ekonomických a sociálních opatření neovlivňuje jen velikost domácnosti, ale mnohdy daleko více její struktura,
- *počet ekonomicky aktivních členů domácnosti*,

- *počet dětí v domácnosti* – rozlišuje se, zda se jedná o celkový počet dětí nebo pouze o počet nezaopatřených dětí,
- *bydlení* – zde je důležité členění, zda domácnost žije ve městě nebo na venkově, zda žije ve vlastním nebo nájemním bytě sama nebo s další cenzovou domácností. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.3.2 Spotřební jednotky

Spotřební jednotka vyjadřuje relativní úroveň spotřeby (event. příjmu zajišťujícího spotřebu) vzhledem k určitému základu. Za tento základ lze stanovit jednotlivce nebo rodinu (domácnost).

Výše spotřebních jednotek se mění u jednotlivce podle pohlaví, věku atd., u rodiny pak podle její demografické a sociální struktury.

Stupnice spotřebních jednotek se definuje jako řada relativních úrovní spotřeby (příjmů) jednotlivých typů osob/rodin (domácností), přičemž základem je příjem (spotřeba) zvoleného typu osoby/rodiny. (Jílek, J., 2005)

Z hlediska zvoleného základu lze rozlišovat dva druhy stupnic spotřebních jednotek:

- *stupnice spotřebních jednotek pro jednotlivce*
- *stupnice spotřebních jednotek pro rodiny*

Při označení příjmu (spotřeby) osoby/rodiny i -tého typu – b_i a příjmu (spotřeby) osoby/rodiny, kterou považujeme za základ – b_k , pak hodnota určité (i -té) spotřební jednotky (Q_1) se vyjádří pomocí vzorce:

$$Q_1 = \frac{b_i}{b_k}$$

Dalším hlediskem při rozlišování stupnic spotřebních jednotek je, z jakých měřících jednotek se při jejich konstrukci vychází. (Jílek, J., 2005)

V případě, že základnou je fyziologická spotřeba (nebo skutečná spotřeba) potravin vyjádřená v joulech (dříve v kaloriích), získáváme:

- *nutriční spotřební jednotky*

Vychází-li se ze skutečně zjištěné spotřeby (příjmu) v peněžním vyjádření, získáváme:

- *ekonomické spotřební jednotky*

Rozdíl mezi nutričními a ekonomickými spotřebními jednotkami spočívá nejen v jejich odlišných relacích, ale i v jejich aplikaci. Nutriční stupnice spotřebních jednotek lze konstruovat pouze pro potraviny, ekonomické stupnice pro všechny okruhy spotřeby včetně celkové spotřeby nebo příjmu. Možnost užití ekonomických spotřebních jednotek jsou mnohem širší.

Naše praxe dříve využívala stupnic spotřebních jednotek značně sporadicky. V posledních letech je na jejich konstrukci v souvislosti s požadavky na stanovení životního minima a hranic chudoby i u nás vyvíjen stále větší tlak.

V západních zemích je aplikace stupnic spotřebních jednotek pro jednotlivce stanovená OECD. Modifikovaná verze této stupnice se sníženým koeficientem pro další osoby v domácnosti je v současné době využívána rovněž Eurostatem. (Jílek, J., 2005)

Tabulka 1: Stupnice spotřebních jednotek

Spotřebitel	Stupnice OECD	Modifikovaná stupnice OECD (EUROSTAT)
1 dospělá osoba v domácnosti	1,0	1,0
další dospělá osoba	0,7	0,5
dítě bez ohledu na jeho věk	0,5	0,3

Zdroj: Jílek, J., 2005

I když tyto koeficienty jsou velice hrubé, závěry na základě srovnání úrovně spotřeby (příjmu) pomocí spotřebních jednotek jsou mnohem reálnější než závěry při porovnání spotřeby na hlavu. (Jílek, J., 2005)

2.4 Mzdy

Mzdy jsou nejdůležitější složkou příjmů domácností a mají rozhodující vliv na životní úroveň obyvatelstva a celkové sociální klima společnosti.

Nepřihlížíme-li ke změnám kupní síly peněz, mluvíme o ukazateli nominální mzdy (NM). Při posuzování životní úrovně je však nutno brát v úvahu faktor inflace, a proto se vychází z ukazatele reálné mzdy (RM).

Reálnou mzdu lze propočítat pomocí indexu spotřebitelských cen neboli (v podmínkách ČR) souhrnného indexu životních nákladů (všech skupin domácností):

$$RM = NM : I_{\text{ZN}},$$

kde I_{ZN} je index životních nákladů

Vyjadřujeme-li časové změny pomocí indexů:

$$I_{\text{RM}} = I_{\text{NM}} : I_{\text{ZN}}$$

Podle prvního vzorce získáme částku v kupní síle měny základního období a pomocí druhého vzorce pak informaci o tom, v jakém poměru je současná mzda ve vztahu ke mzdě základního období po vyloučení vlivu změn spotřebitelských cen.

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.4.1 Mzdová statistika

Podle Jílka a Moravové (2007) jsou základní cíle mzdové statistiky následující:

- poskytovat informace o celkové úrovni mezd a dalších mimomzdových nákladů,
- poskytovat informace o struktuře mezd zaměstnanců podle regionů, odvětví, zaměstnání, kvalifikace, vzdělání, věku, pohlaví apod.,

- poskytovat informace o složení mzdy z hlediska různých pobídkových forem a o dalších peněžních dávkách.

Mzdová statistika využívá několik ukazatelů:

- *základní mzdy v normální pracovní době* = mzdové sazby (včetně statutárních životních nákladů a ostatních garantovaných příplatků, za předpokladu pouze časových sazeb) x odpracovaná doba,
- *výdělky* = základní mzdy v normálně odpracované době + prémie, přídavky, příplatky atd. + náhrada za neodpracovanou dobu + bonifikace a odměny + naturální platby + bydlení a příplatky na nájemné,
- *příjem zaměstnance* = výdělky + odškodné (odstupné) a termínované platby + peněžní dávky sociálního pojištění od zaměstnavatelů nebo státu,
- *náhrady zaměstnanců* = příjem zaměstnance – dávky sociálního pojištění od státu + příspěvky zaměstnavatelů na sociální, penzijní a podobné pojištění,
- *náklady práce* = náhrady zaměstnanců + náklady na odborné školení + náklady na veřejně prospěšné služby (sociální náklady a výdaje) + ostatní náklady práce + daně, které se vztahují k nákladům práce zaměstnavatele, které musí vynaložit k získání a výchově pracovníka, k odměňování za práci a k zabezpečení sociálních potřeb pracovníků podle závazků, které vůči zaměstnancům přijal.
(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Uvedené míry zrcadlí odlišné koncepce z hlediska zaměstnance a zaměstnavatele:

- *mzdové sazby* – v ČR se používá termín tarify, se uvažují jako cena práce.
- *výdělky* – jako příjem nebo životní prostředky zaměstnanců a rodin, které živí,

- *náklady práce* – reprezentují výdaje, které zaměstnavatelé musí platit za práci ve formě přímých mezd a sociálních a dodatkových plateb, stejně jako výdaje na nábor, odborné školení atd. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.4.2 Mzdová šetření

Rozlišujeme dva zdroje dat:

Podnikové výkaznictví

Každé čtvrtletí ČSÚ zveřejňuje informace o vývoji průměrných mezd, které čerpá z podnikového výkaznictví. To poskytuje spolehlivé údaje o průměrných mzdách v národním hospodářství, které lze třídit podle podnikových hledisek, např. podle odvětví a velikostních skupin, jiná a detailnější třídění nemůže poskytnout.

Strukturální statistiky

Mají za cíl poskytovat co nejpodrobnější informace o mzdách jednotlivých zaměstnanců s použitím množství různých třídění, zejména podle zaměstnání, získává se také pohled na mzdovou distribuci, tedy to, jak jsou mzdy mezi zaměstnanci rozprostřeny.

Výsledky strukturální statistiky produkuje Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR (MPSV) od roku 1996.

Jsou jí zjišťovány mzdy jednotlivých zaměstnanců, a nikoli celkové objemy na úrovni podniků či organizací. Jsou podrobně zjišťovány složky hrubého výdělku a také důležité personální údaje o zaměstnanci jako např. pohlaví, vzdělání, věk. Získává se tak statistika velmi detailní, která slouží podrobným analýzám trhu práce a jeho vývoje.

(http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumerna_mzda)

2.4.3 Výběrové šetření úplných nákladů práce

Úkolem tohoto šetření je sledovat celkové náklady práce zaměstnavatele na získání a výchovu zaměstnanců, na odměňování za práci a na zabezpečení sociální potřeb zaměstnanců podle závazků, které vůči nim přijal, v podrobném členění.

Kromě jednotlivých položek nákladů se sleduje průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách i přepočtený na plně zaměstnané a počet odpracovaných hodin, od roku 2000 také počet placených hodin práce (požadavek EUROSTATu) v rámci harmonizace šetření). Úplné náklady práce se pak zpravidla vyjadřují v přepočtu na osobu a jednotku času.

Šetření úplných nákladů práce se provádí v ekonomických subjektech podnikatelské sféry zapsaných do obchodního rejstříku a ekonomických subjektech nepodnikatelské sféry. Ekonomické subjekty s méně než 500 zaměstnanci se vybírají náhodným způsobem. U ekonomických subjektů s 500 a více zaměstnanci se šetření provádí plošně.

Výsledky tohoto šetření umožňují posuzovat nejen celkovou úroveň a strukturu nákladů na přímé a nepřímé náklady a dále v podrobném členění, ale také existují rozdíly v nákladech podle odvětví, krajů apod. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.5 Příjmy obyvatelstva

2.5.1 Životní úroveň

Životní úroveň je dána souhrnem materiálních a duchovních hodnot, kterými mohou obyvatelé uspokojovat své potřeby vzhledem ke svým reálným příjmům.

Životní úroveň je významně ovlivňována velikostí příjmů obyvatelstva. Příjmy zásadně ovlivňují koupěschopnost a tím i agregátní poptávku.

Analýza vývoje životní úrovně se opírá o ukazatele:

- *průměrný příjem na 1 obyvatele,*
- *průměrný příjem 1 domácnosti,*

- *průměrný příjem na 1 člena domácnosti.*

(Macek, J., 2008)

2.5.2 Členění příjmů

Příjmy nominální jsou vyjádřeny prostou velikostí příjmů v peněžních jednotkách, a příjmy reálné vyjadřují potenciál koupěschopnosti, takže jsou závislé na vývoji cenové hladiny. Platí že:

$$R(\text{real}) = \frac{R(\text{nom})}{ISC} \quad \text{a} \quad I(R_{\text{real}}) = \frac{I(R_{\text{nom}})}{ISC}$$

R(real) – reálný příjem

R(nom) – nominální příjem

ISC – index spotřebitelských cen

I(R_{real}) – index reálných příjmů

I(R_{nom}) – index nominálních příjmů

(Macek, J., 2008)

Celkové příjmy

Celkovými příjmy se rozumí úhrn peněžních i naturálních příjmů a členíme je:

- *hrubé peněžní příjmy* – zahrnují příjmy ze závislé činnosti a z podnikání v hlavní i vedlejší činnosti, všechny druhy pravidelných i jednorázových sociálních příjmů přiznaných pro domácnosti jako celek i jejich jednotlivé členy a všechny další jednorázové a mimořádné peněžní příjmy (z kapitálového majetku, příležitostných pronájmů, životního a neživotního pojištění, dědictví, soutěží),
- *čisté peněžní příjmy* – získají se odečtením odvodů na zdravotní a sociální pojištění a daň z příjmů z hrubých příjmů.

([http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/\\$File/000109c09.pdf](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/$File/000109c09.pdf))

Peněžní příjmy

Všechny peněžní ukazatele příjmů se zjišťují v jejich čisté nominální výši.

1) příjmy ze závislé činnosti - byly definovány v duchu zákona o dani z příjmů fyzických osob, tj. zahrnují peněžní příjmy z pracovně-právního, služebního nebo obdobného poměru mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, dále příjmy členů, společníků, jednatelů různých společností za práce vykonávané pro danou společnost, odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob, funkční požitky, odměny učňů za práci konanou v praktické části výuky, odměny plynoucí z dohod o práci.

- *vedlejší příjmy ze závislé činnosti* – zahrnují mzdy a platy z vedlejšího zaměstnání, vykonávaného souběžně se zaměstnáním hlavním, resp. souběžně s podnikáním jako hlavní činností, příjmy plynoucí z dohod o pracovní činnosti nebo dohod o provedení práce,
- *příjmy z hlavního zaměstnání* – příjmy ze závislé činnosti, kterou dotazovaný vykonával jako svou jedinou nebo hlavní pracovní činnost. Rozhodnutí, co označit jako hlavní činnost, záleží na dotazovaném.

([http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/\\$File/301210mc.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/$File/301210mc.pdf))

2) příjmy z podnikání – zahrnují příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjmy ze živnosti, z podnikání podle zvláštních předpisů, z výkonu nezávislého povolání, z autorských práv vč. práv příbuzných právu autorskému.

- *vedlejší příjmy z podnikání* – příjmy z podnikání vykonávaného jako vedlejší činnost (dotazovaný jako hlavní uvede pracovní poměr).

([http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/\\$File/301210mc.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/$File/301210mc.pdf))

3) sociální příjmy – příjmy, které jsou poskytovány ze státního rozpočtu nebo zaměstnavatelem.

- *nemocenské dávky* – všechny druhy dávek nemocenského pojištění, tzn. i peněžité pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, podpora při ošetřování člena rodiny,
- *ostatní dávky státní sociální podpory* – zahrnují dávky pěstounské péče, porodné,
- *jiné sociální příjmy* – kromě dále uvedených dávek sociální potřeby zahrnují odchodné a výsluhové příspěvky vyplácené u některých druhů povolání, různé sociální dávky a příspěvky jako např. příspěvek při péči o osobu blízkou, příspěvek na lázeňskou léčbu a další dávky sociální péče pro rodiny s dětmi, staré a těžce zdravotně postižené občany vyplácené většinou obecními úřady,
- *dávky pomoci v hmotné nouzi* – zahrnují pravidelné i jednorázové peněžní částky vyplácené domácnostem ve formě příspěvku na živobytí, doplatku na bydlení či mimořádné okamžité pomoci.

([http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/\\$File/301210mc.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/$File/301210mc.pdf))

4) ostatní příjmy

- *příjmy z kapitálového majetku* – jsou úroky z vkladů, výnosy z dluhopisů, vkladových a podílových listů, dividendy z akcií, podíly na zisku společností s.r.o., komanditních společností, příjmy z kapitálového majetku ze zahraničí,
- *jiné příjmy* – zahrnují příjmy z příležitostných pronájmů, příjmy z životního a neživotního pojištění, příjmy od organizací jinde neuvedené např. stipendia, kapesné učňů, náhrady související s nápravou majetkových křivd, příspěvky od charitativních a neziskových organizací, výhry z loterií, sázek a hracích automatů, ceny z veřejných a sportovních soutěží, příjmy z dědictví, odstupné za uvolnění bytu, pravidelné peněžní transfery od osob žijících v jiné domácnosti (alimony, příspěvky dětem nebo manželce/manželovi žijícím odděleně, náhrady

za způsobené škody), státní podporu a úroky v případech jednorázových výplat stavebního spoření, odměny za příležitostné práce bez smlouvy.

([http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/\\$File/301210mc.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/$File/301210mc.pdf))

Naturální příjmy

Uvádí se odhadem domácností podle množství spotřebovaných potravin a ostatních výrobků a služeb, produktů z vlastního hospodářství nebo podniku. Součástí těchto příjmů je i ocenění naturálních požitků zaměstnanců, kteří bezplatně používali služební motorové vozidlo pro soukromé účely. V těchto případech byla do naturálních příjmů zaměstnance podle zákona o daních z příjmů připočtena za každý měsíc používání tohoto vozidla nejnižší možná částka 1000 Kč.

([http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/\\$File/301210mc.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/$File/301210mc.pdf))

2.5.3 Metody statistického zjišťování

Podle Macka (2008) se při zjišťování příjmů uplatňují zejména metody:

- zjišťování pomocí pravidelných statistických výkazů o mzdách v podnicích a organizacích,
- výběrová šetření o příjmech (mikrocensy),
- výběrová šetření o příjmech a vydáních v domácnostech (tzv. rodinné účty).

Statistika rodinných účtů

Úkolem statistiky rodinných účtů je sledování veškerých peněžních a naturálních příjmů a výdajů vybraných domácností. Zjišťování je výběrové, zpravodajskými jednotkami jsou domácnosti, které byly vybrány záměrným kvótním výběrem. Existují dva druhy výběrových souborů a to základní soubor a doplňkový soubor. (Macek, J., 2008)

Základní soubor

Soubor 3 000 domácností byl vybrán tak, aby jeho složení podle zvolených výběrových znaků odpovídalo struktuře domácností v České republice.

Od roku 2006 je základním výběrovým znakem skupina domácnosti, odvozená od ekonomické aktivity a postavení v zaměstnání osoby v čele domácnosti.

Osobou v čele je v úplných rodinách vždy muž, v neúplných většinou rodič. V nerodinných domácnostech se za osobu v čele domácnosti považuje osoba s nejvyšším příjmem.

Domácnosti s ekonomicky aktivní osobou v čele se třídí podle jejího postavení v zaměstnání, u domácností zaměstnanců i podle jejího vzdělání.

Domácnosti s ekonomicky neaktivní osobou v čele se člení v závislosti na tom, zda je některý z dalších členů domácnosti ekonomicky aktivní, příp. zda v čele domácnosti je důchodce.

([http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/\\$File/000109c09.pdf](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/$File/000109c09.pdf))

Rozlišujeme 3 nejvýznamnější skupiny domácností:

- *zaměstnanci,*
- *osoby samostatně výdělečně činné,*
- *důchodci bez ekonomicky aktivních členů.*

Doplňkový soubor

Soubor 400 domácností byl vytvořen pro zjišťování údajů za domácnosti s minimálními příjmy, které jsou sice zastoupeny i v základním souboru, ale jejich malý počet nezajišťuje dostatečnou reprezentativnost.

([http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/\\$File/000109c09.pdf](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/$File/000109c09.pdf))

Podle Jílka a Moravové (2007) lze provádět zjišťování o hospodaření domácností ve statistice rodinných účtů pomocí následujících metod:

- metodou pravidelného zápisu veškerých příjmů a výdajů domácností,
- metodou jednorázového dotazu na příjmy a výdaje domácností formou rozhovoru,
- kombinací předcházejících dvou způsobů,

Výběrová šetření o příjmech (mikrocensy)

Údaje šetřené v mikrocensech nelze získat na základě žádných jiných statistik, poskytují kromě jiného údaje o příjmovém rozdělení domácností.

Mikrocensy se u nás dosud konaly ve dvou až pětiletých intervalech u 0,5 % až 2 % domácností. Domácnosti se vybíraly pravděpodobnostním výběrem, a to buď pomocí dvoustupňového výběru, výjimečně pomocí prostého náhodného výběru. Jednotkou zjišťování je domácnost. Zjišťování se provádělo pomocí tazatelské sítě.

Výběrové šetření Životní podmínky

Probíhá každoročně v rámci programu EU-SILC (European Union – Statistics on Income and Living Conditions). Představuje harmonizované šetření probíhající ve všech zemích EU.

Požadavky na metodiku a obsah šetření jsou specifikovány evropskou legislativou. Šetření pokrývá kromě příjmů řadu dalších oblastí životní podmínek domácností (např. bydlení, participace na trhu práce, přístup ke zdravotní péči). Šetření obsahuje průřezovou, ale i panelovou složku (každý rok se čtvrtina domácností obmění).

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.6 Chudoba obyvatelstva

Problém chudoby zužuje lidskou civilizaci prakticky od jejího vzniku. Jde především o jev přítomný i v současné době jak v rozvojovém světě, tak i v zemích, které se dnes řadí mezi špičku nejvyspělejších zemí naší planety.

Obecně lze říci, že chudoba je stav, který je důsledkem nerovného přístupu k rozdělovanému bohatství společnosti, k jejím materiálním zdrojům, kdy životní podmínky a uspokojení základních potřeb není v potřebné míře zabezpečeno dostatečnými zdroji (příjmy, statky). (Krebs, V., 2002)

2.6.1 Koncepty chudoby

Koncepty chudoby je možno v zásadě rozlišit následujícím způsobem:

- *subjektivní*
- *objektivní (absolutní, relativní)*

Subjektivní koncepty chudoby

Jsou jedním z možných pojetí chudoby, které plyne z dekorace dotázaného. Jsou založeny na hodnocení vlastní životní situace jedince či domácnosti. Souvisí s tím, zda se lidé subjektivně cítí být chudými či nikoli. Chudobu posuzují ti, co se cítí chudobou ohroženi. Z hlediska výpovědi o chudobě v dané společnosti není subjektivní koncept dostatečně přesný.

Objektivní koncepty chudoby

Jimi rozumíme koncepty, které vymezují chudobu pomocí faktorů, které nejsou přímo závislé na mínění těch, kteří se cítí být chudými. Vycházejí z analýz sociálně-ekonomických informací o souborech domácností. (Krebs, V., 2002)

- *absolutní chudoba* – její hranice jsou dány subsistenčním minimem, tzn. prostředky, které dovolují uhradit potřeby holého přežití v dané společnosti. Tento koncept sledoval např. *Rowntree* ve svých výzkumech o chudobě již v roce 1899 a použil ho při stanovení subsistenčního minima. Podle jeho definice byly rodiny považovány za chudé, jestliže jejich celkové výdělkové nebyly dostatečné k zajištění minima nezbytných fyziologických potřeb člověka. Jeho přístup byl velice restriktivní v tom, co považovat za nezbytné potřeby. Uvažoval pouze s nejjednodušší stravou a minimem potřeb odívání, bydlení a vytápění. Žádný byt jen minimální „luxus“ nepřipouštěl, neuvažoval ani o výdajích za noviny, korespondenci, členství v odborech, výdajích za tabák, alkohol, dárky apod. a samozřejmě ani o výdajích spojených s trávením volného času a zábavou. Koncept absolutní chudoby uvažuje pouze to, co je nezbytné

k udržení pouhé existence člověka v dané společnosti, a to v míře co nejjednodušší a nejekonomičtější.

relativní chudoba – je založena na rozložení příjmů domácností a je pohyblivá v závislosti na vývoji celkové příjmové úrovně. Obvykle je určena vzdáleností od jistého zpravidla průměrného životního standardu ve společnosti. Council of the European Communities ji vymezil jako situaci jednotlivců a rodin, jejichž prostředky jsou tak malé, že je vylučují z minimálně ještě přijatelného způsobu života ve společnosti, v níž žijí. (Krebs, V., 2002)

2.6.2 Životní minimum

Za hranice chudoby se považuje životní minimum. Obecně pojem životního minima se rozumí takový soubor statků a služeb, který umožňuje domácnosti nebo jednotlivci uspokojovat jejich potřeby v míře uznané společností v dané době za minimálně nezbytné. Lze jej chápat jako zabezpečení základní spotřeby jedince. V naturálním vyjádření to jsou základní biologické potřeby člověka: potraviny, bydlení, odívání, ale také ochrana zdraví a udržování určitého intelektu a kulturní úrovně. Životní minimum je nejčastěji definováno jako práh chudoby. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Životní minimum je stanoveno v zákoně č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.

Tabulka 2: Životní minimum

Částky životního minima v Kč za měsíc	
Pro jednotlivce	3126
Pro první osobu v domácnosti	2880
Pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem	2600
Pro nezaopatřené dítě ve věku do 6 let	1600
Pro nezaopatřené dítě ve věku od 6 do 15 let	1960
Pro nezaopatřené dítě ve věku od 15 do 26 let	2250

Zdroj: www.mpsv.cz, vlastní zpracování

Životní minimum je součtem všech částek životního minima jednotlivých členů domácnosti. (<http://www.mpsv.cz/cs/3213>)

Rozlišují se dvě hladiny životního minima:

- *existenční minimum*
- *sociální minimum*

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Existenční minimum

Lze ho chápat jako souhrn statků a služeb, bez jejichž uspokojování by došlo k ohrožení života a zdraví člověka, neumožňuje uspokojovat potřeby sociálního charakteru. Stačí pouze na úhradu minimálních nákladů na základní, hlavní životní potřeby člověka, který vykonává nejjednodušší práci.

Má chránit člověka před fyziologickým strádáním. Naturální obsah existenčního minima lze pro kratší časové období považovat za stálý. Jeho hodnotové vyjádření samozřejmě závisí na pohybu cen ve sledovaném období. Prakticky určuje dolní hranici životního minima.

Sociální minimum

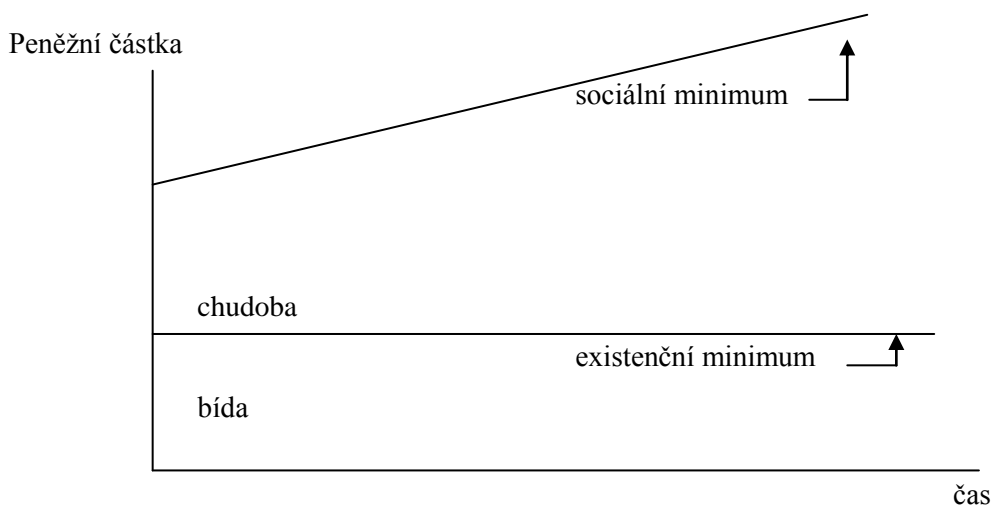
Udává horní hranici životního minima a zároveň dolní hranici všeobecně přijatého životního standardu. Sociální minimum umožňuje zajištění všech životních potřeb na minimální přijatelné úrovni a s minimálními náklady.

Určení výše tohoto minima je poněkud složitější, protože zde záleží na zvolení určitého východiska, které může být variantní. Lze vycházet ze současné ekonomické situace daného prostoru, skutečné průměrné spotřeby, společností uznávané potřeby jednotlivých kategorií obyvatelstva.

Z hlediska praktických potřeb sociální politiky, sociální minimum je třeba chápat jako sociálně-ekonomickou kategorii, pod jejíž úrovní spotřeba neumožňuje v potřebném rozsahu „minimální realizaci“ životních funkcí člověka s přihlédnutím k jeho diferencovanému sociálnímu nebo kvalifikačnímu postavení.

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Obrázek 1: Relace sociálního a existenčního minima

Zdroj: Jílek, J., Moravová, J., 2007

Stanovení sociálního a existenčního minima nám umožňuje určit hranice chudoby a bídy a současně při předpokladu znalosti příjmového rozdělení domácností eventuelně obyvatel určit podíl osob žijících v chudobě nebo dokonce v bídě.

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.6.3 Nástroje a měření chudoby

Chudobu nejčastěji sledujeme pomocí dvou nástrojů:

- *spotřeby*
- *příjmů*

Spotřeby

Měření je založeno na přímé spotřebě statků a služeb, resp. jiných nezbytných výdajů (např. pojištění). Tímto způsobem měříme chudobu přímo, tj. v momentě transformace příjmů do spotřeby.

Příjmů

Rozhodující je výše příjmů a předpokládá se, že nedostatečné příjmy vedou i k nedostatečné spotřebě a naopak vyšší příjmy k vyšší spotřebě, což nemusí vždy platit. Neuvažuje se např. s naturální spotřebou a s faktem tzv. sekundární chudoby, k níž dochází v důsledku způsobu, kterým jsou příjmy užity. Pomocí příjmů měříme chudobu nepřímou. Rozhodující je disponibilní příjem. (Krebs, V., 2002)

Mimoto existují i jiné nástroje, které usilují o komplexnější postižení chudoby a vedle příjmů a spotřeby pracují i s vybranými ukazateli způsobu života tzv. indikátory deprivace.

Způsoby měření chudoby lze rozlišit v zásadě na standardní postupy a sebehodnocení.

1) Při standardním způsobu měření se používá

a) normativní (absolutní) metoda, která se opírá

- o rozbor základních potřeb (basic needs approach) a již zmíněný postup Rowntreeho,
- o minimalizované spotřební koše (budget standards) naplněné konkrétními druhy zboží a služeb, které představují minimální životní standard,
- metody založené na potravinovém poměru (food ratio methods), pro něž je určující vztah mezi výdaji na potraviny a celkovými výdaji. S rostoucími příjmy totiž podíl výdajů za potraviny na celkových výdajích klesá. Podle tzv. Engelova zákona je klesající podíl výdajů za potraviny na celkových výdajích měřítkem výše životního standardu ve společnosti. Čím nižší je tento podíl, tím vyšší životní standard, nižší chudoba a naopak.

b) metoda příjmů (relativní metoda)

Spočívá ve stanovení příjmu (peněžní částky), která je nezbytná pro uspokojení minima základních životních potřeb. Tento příjem lze vyjádřit jako podíl na průměrném čistém příjmu, který ve společnosti připadá na osobu, či domácnost. Přihlíží k velikosti a struktuře domácností. Takto stanovený minimální příjem je založen na odborném

posouzení týmů pracovníků (ekonomů, sociologů, zdravotníků aj.) a respektuje i makroekonomické souvislosti. (Krebs, V., 2002)

V praxi se absolutní a relativní metody často kombinují (např. metody spotřebních košů mají vyšší validitu v oblasti výživových potřeb a analýzy empirických dat u ostatních). Obě poskytují data pro stanovení objektivní hranice chudoby a umožňují vládám vést zřetelnou dělící čáru v příjmovém rozvrstvení obyvatelstva a oddělit chudé od nechudých.

Rozmezí, mezi něž je dnes hranice chudoby ve vyspělém světě kladena se pohybuje nejčastěji mezi 1/3 až 2/3 průměrného čistého příjmu připadajícího na hlavu v té které společnosti.

Stanovení oficiální hranice chudoby v každé zemi je otázka nesmírně složitá a zároveň i specifická a také politická. Chudoba ve vyspělých zemích je zpravidla spojena se státní pomocí chudým a jako taková je financována i nejširší celosvětovou solidaritou.

2) Při způsobu sebehodnocení (self evaluation) se vychází z rozmanitých šetření a sond, v nichž jednotlivci odpovídají na zadané otázky týkající se jejich životních podmínek (nejen příjmů a spotřeby, ale např. i vybavenosti domácností, majetkové situace, spořivosti, úrovně bydlení apod.). Odpovědi na tyto otázky tvoří materiál pro stanovení subjektivních hranic chudoby. Podle nich je chudoba zpravidla nadhodnocena oproti způsobům standardním. Skýtá však bohatý sociologický materiál a poskytuje cenné informace o postojích a chování obyvatelstva i informace pro přijímání nejrůznějších preventivních sociálně-politických opatření. (Krebs, V., 2002)

2.7 Příjmová nerovnost a její ukazatele

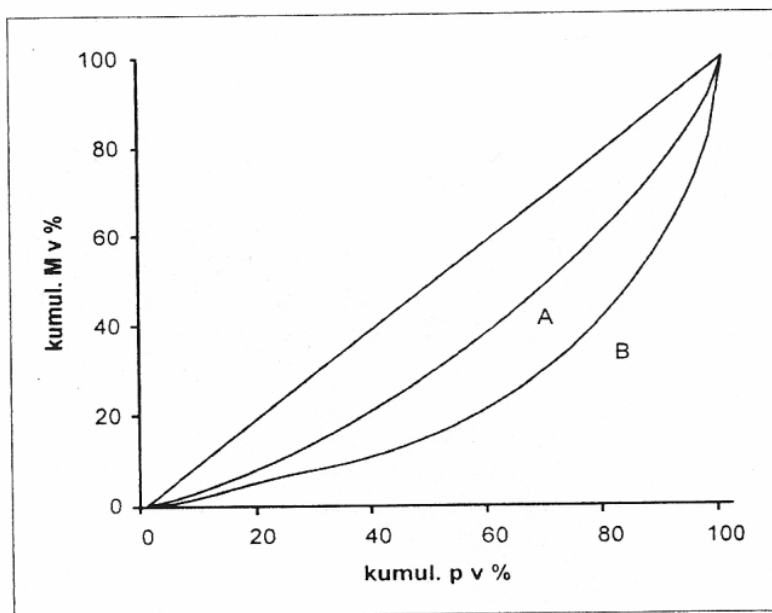
Příjmovou rozdílnost (příjmovou diferenciaci) můžeme vyjádřit, resp. měřit různými způsoby. Lze použít i statistických charakteristik – rozptylu, směrodatné odchylky, či variačního koeficientu. Jejich nevýhodou při měření příjmové diferenciaci je to, že nejsou shora omezeny. (Macek, J., 2008)

2.7.1 Lorenzova křivka

Lorenzova křivka vyjadřuje závislost kumulativních podílů příjmu příjemců určitých příjmových skupin na kumulativních podílech těchto příjmů.

Při zobrazování příslušných průsečíků body vynášíme hodnoty kumulativních podílů příjemců zpravidla na horizontální osu x a odpovídající kumulované podíly příjmů na vertikální osu y. Průsečíky vyznačené body pak spojíme čarou. Pokud by rozdělení příjmu bylo rovnoměrné, pak by body ležely na diagonále prvního kvadrantu. V praxi se rovnoměrné rozdělení příjmů nevyskytuje. Vzniklá křivka má proto konvexní průběh, odklání se od této diagonály směrem dolů. Čím vyšší je diferenciacce, tím více se vzdaluje Lorenzova křivka od diagonály. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Obrázek 2: Lorenzova křivka – srovnání příjmové nerovnosti

Zdroj: Jílek, J., Moravová, J., 2007

Na uvedeném obrázku jsou znázorněny dvě Lorenzovy křivky. Křivka A znázorňuje menší nerovnost než křivka B. (Macek, J., 2008)

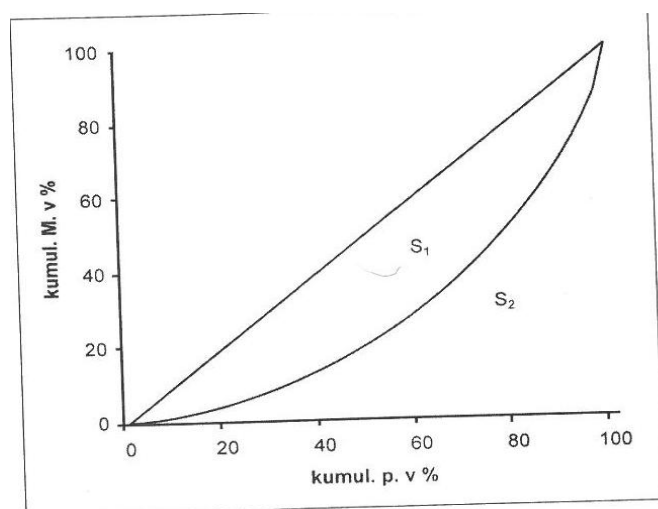
2.7.2 Giniho koeficient koncentrace

Diferenciace příjmů měříme tzv. Giniho koeficientem, což je nejznámější míra koncentrace. Tato míra nabývá hodnot od 0 do 1, hodnota 0 charakterizuje absolutní rovnost a hodnota 1 absolutní nerovnost. (Macek, J., 2008)

Tento koeficient vychází z Lorenzovy křivky (viz. obrázek 3) a je vlastně poměrem plochy mezi L-křivkou a diagonálou (úsečkou rovnoměrného rozdělení a plochou trojúhelníka ($S_1 + S_2$, kde S_2 je plocha mezi L-křivkou a osou x).

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Obrázek 3: Lorenzova křivka

Zdroj: Jílek, J., Moravová, J., 2007

Giniho koeficient koncentrace se vypočítá podle vzorce:

$$G = \frac{S_{1_1}}{S_1 + S_2} = \frac{\Delta}{2\mu},$$

kde Δ je střední diference (aritmetický průměr absolutních hodnot všech vzájemných rozdílů jednotlivých hodnot znaku – v našem případě příjmů),
 μ je střední hodnota (průměrný příjem).

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

Giniho koeficient můžeme vypočítat dvojím způsobem:

a) Známe-li intervalové příjmové rozdělení, pak Giniho koeficient koncentrace vypočítáme na základě velikosti příjmových intervalů podle vztahu:

$$G = \frac{\sum_{i=1}^n [R_i(h) - R_i(d)] * k(v_i) * [1 - k(v_i)]}{\sum_{i=1}^n [R_i(h) - R_i(d)] * [1 - k(v_i)]},$$

kde $R_i(h)$ – horní mez příjmového intervalu pro $i=1,2,\dots,n$,

$R_i(d)$ – dolní mez příjmového intervalu pro $i=1,2,\dots,n$,

$k(v_i)$ – kumulace relativních četností příjemců od prvního do i -tého intervalu,

b) Známe-li současně v intervalovém příjmovém rozdělení i průměrné příjmy v jednotlivých intervalech, pak Giniho koeficient koncentrace můžeme vypočítat na základě průměrných příjmů podle vztahu:

$$G = \frac{\sum_{i=1}^n [\bar{R}_{i+1} - \bar{R}_i] * k(v_i) * [1 - k(v_i)]}{\bar{R}},$$

kde \bar{R}_i je průměrný příjem v i -tém intervalu příjmů pro $i=1,2,\dots,n$,

\bar{R} je celkový průměrný příjem za všechny intervaly, přičemž platí:

$$\bar{R} = \sum_{i=1}^n \bar{R}_i * v_i,$$

$\bar{R}_{i+1} - \bar{R}_i$ je diference intervalových průměrných hodnot.

(Macek, J., 2008)

2.7.3 Kvantilová míra špičatosti

Je jednou z nejjednodušších měr pro získání první orientace o nerovnosti příjmů. Kvantilová míra špičatosti je založena na poměru variačního rozpětí a rozpětí kvartilů.

Počítá se podle vzorce:

$$C = \frac{M_{\max} - M_{\min}}{M_{75} - M_{25}},$$

kde M_{\max} – maximální příjem,
 M_{\min} – minimální příjem,
 M_{75} – horní kvartil příjmu,
 M_{25} – dolní kvartil příjmu.

Nevýhodou této míry je její závislost na extrémních hodnotách, které nebývají vždy k dispozici. Tento nedostatek lze překonat tím, že variační rozpětí se nahrazuje rozdílem percentilů (event. půlpercentilů). (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.7.4 Koeficient příjmové nerovnosti S80/S20

V současné době se využívá na úrovni EU. Je definovaný jako podíl úhrnu příjmu na spotřební jednotku horních dvaceti procent příjmového rozdělení dělený úhrnem příjmu na spotřební jednotku dolních dvaceti procent příjmového rozdělení.

Chceme-li zjistit informaci o změnách nebo rozdílech v podílu chudého obyvatelstva u jednotlivých skupin obyvatelstva, lze konstruovat jednoduchou míru na základě poměru hodnoty mediánu (\tilde{x}) a průměrného příjmu (\bar{x})

$$r = \frac{\tilde{x}}{\bar{x}},$$

- je-li $r = 1$, pak 50 % jednotek (domácností, zaměstnanců) má podprůměrný příjem (podprůměrnou mzdu) a 50 % jednotek má nadprůměrný příjem (nadprůměrnou mzdu),
- je-li $r < 1$, pak převažuje počet jednotek s podprůměrným příjmem, v případě, že tento poměr „mediánového“ příjmu na průměrném příjmu klesá, roste podíl jednotek s podprůměrným příjmem,

- je-li $r > 1$, převažuje počet jednotek s nadprůměrným příjmem, v případě růstu tohoto poměru se zvyšuje podíl jednotek s nadprůměrnými příjmy.

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.7.5 Index Robina Hooda

Tento index je velice často užívanou charakteristikou pro hodnocení změn nebo rozdílů o příjmové nerovnosti. Vyjadřuje rozsah přerozdělení, následkem kterého by došlo k totální nivelizaci. Konstruuje se podle vzorce:

$$I_{RH} = \frac{1}{2} \sum_{i=1}^k \left| pi - \frac{100}{k} \right|,$$

kde p_i je relativní četnost pro i -tou kvantilovou skupinu,
 k je počet kvantilů.

V praxi se obvykle při konstrukci indexu vychází z decilových skupin.

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.7.6 Atkinsonův index nerovnosti

Vychází z výpočtu tzv. spravedlivého průměrného příjmu y_e , který je definován jako takový příjem na skupinu, jenž při rovnoměrném rozdělení mezi příjemce v rámci dané skupiny zabezpečí stejnou úroveň celkového společenského blahobytu jako současné rozdělení příjmů. Jde o aplikaci vzorce, který respektuje rozdílnost příjmů jednotlivých skupin, přitom však uvnitř každé skupiny předpokládá rovnost příjmů vztažených na spotřební jednotku

$$y_e = \left(\frac{1}{n} * \sum_{i=1}^n y_i^{1-\varepsilon} \right)^{\frac{1}{1-\varepsilon}},$$

kde y_i je vyrovnaný (ekvivalizovaný) pomocí spotřebních jednotek příjem i -té skupiny,

ε je paramet averze vůči nerovnosti,

n je počet příjmových skupin.

Parametr averze vůči nerovnosti ε charakterizuje intenzitu sklonu společnosti k rovnosti a může nabývat hodnot v rozmezí intervalu $[0, \infty]$. Čím větších hodnot ε nabývá, tím větší důraz se ve společnosti klade na transfery důchodů ve spodní části příjmového rozložení. V extrémním případě, kdy $\varepsilon = \infty$, by tedy společnost zajímal pouze jednotlivec s nejnižším příjmem. Jinými slovy lze tedy říci, že parametr averze vůči nerovnosti odráží míru sociálního citění ve společnosti. V realitě obvykle nabývá hodnot v rozmezí $(0,5; 2,5)$.

Vlastní Atkinsonův index (I) vzniká podle relace spravedlivého průměrného příjmu (y_e) k současnému průměrnému příjmu (μ) odpočítaného od 1, to je

$$I = 1 - \frac{y_e}{\mu}.$$

Hodnoty Atkinsonova indexu spadají do intervalu $(0;1)$, čím více se bude současný průměrný příjem na osobu blížit spravedlivému průměrnému příjmu na osobu, tím nižší bude hodnota indexu. Proto, nabývá-li index hodnoty 0, je v dané společnosti naprosto rovné rozdělení příjmů mezi skupiny a naopak, nabývá-li hodnoty 1, je rozdělení příjmů naprosto nerovné. (Jílek, J., Moravová, J., 2007)

2.7.7 Theilův index nesouladu

Je dalším ukazatelem, pomocí něhož je možné posuzovat míru příjmové nerovnosti ve společnosti. Formálně platí:

$$T = \sum_{i=1}^n \left(\frac{x_i}{\sum_{i=1}^n x_i} * \ln \frac{\bar{x}_i}{\bar{x}} \right),$$

kde x_i je celkový příjem i -té skupiny (osob),

\bar{x}_i je průměrný příjem osoby v i -té skupině,

\bar{x} je průměrný příjem ve společnosti,

$i=1, \dots, n$ je označení jednotlivých skupin,
 n je počet skupin osob.

V případě nulové nerovnosti, tedy absolutní rovnosti, kdy každý obdrží průměrný příjem, je hodnota Theilova indexu rovna 0.

Naopak v případě absolutní nerovnosti, kdy veškerý příjem obdrží pouze jedna osoba, je jeho hodnota rovna $\ln(n)$.

Theilův index je rovněž možno poměrně snadno dekomponovat pro případ, že bychom chtěli populaci rozdělit do několika podskupin. V takovém případě Theilův index spočítáme podle následujícího vzorce:

$$T = \sum_{i=1}^n y_i * T_i + \sum_{i=1}^n y_i * \ln \frac{\bar{x}_i}{\bar{x}},$$

kde y_i je podíl příjmu podskupiny i na celkovém příjmu,

T_i je Theilův index pro podskupinu i ,

n je počet podskupin,

\bar{x}_i je průměrný příjem v podskupině i ,

\bar{x} je průměrný příjem ve společnosti.

Tímto způsobem je tedy možné vypočítat index například za celou republiku z údajů za jednotlivé kraje či pro EU z údajů jednotlivých členských států.

(Jílek, J., Moravová, J., 2007)

3 METODIKA

Nejprve byla vypracována teoretická část diplomové práce, kde byly využity především odborné publikace a internetové stránky Českého statistického úřadu. Všechny použité prameny jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Praktická část diplomové práce je nejprve zaměřena na analýzu zaměstnanosti. Za základní období je považován rok 2005 a za srovnávané období rok 2009. Počet zaměstnaných osob v krajích a sekcích národního hospodářství byl zjištěn na internetových stránkách Českého statistického úřadu. Jsou zde sledovány vývojové tendence zaměstnanosti dle krajů a také procentní podíly zaměstnanosti jednotlivých krajů na celkové zaměstnanosti v České republice. Vývoj zaměstnanosti je také sledován z hlediska sekcí národního hospodářství a jejich procentního podílu na celkové zaměstnanosti. Jako analytický nástroj je v této části použita metoda Shift-share analýzy, která je zaměřena na posouzení dynamiky zaměstnanosti v jednotlivých krajích a sekcích národního hospodářství. Pro výpočet dynamiky zaměstnanosti jsou využity vzorce relativních přírůstků. Pomocí Shift-share analýzy lze celkovou změnu v zaměstnanosti rozložit na národní, odvětvovou a regionální komponentu. Je zjišťováno, který kraj dosáhl nejvyšší celkové změny zaměstnanosti a která z uvedených třech komponent měla na danou změnu kladný vliv. Pro Shift-share analýzu byly sekce národního hospodářství rozčleněny do sedmi skupin (zemědělství, stavebnictví, obchod, doprava, peněžnictví a ostatní).

V praktické části je dále prováděna analýza příjmů domácností a spotřebních jednotek. Rok 2005 je považován za základní období a rok 2008 za srovnávané období. Data vždy představují průměrné čisté roční příjmy. Odvětví národního hospodářství jsou rozdělena opět do sedmi skupin. Nejprve bude vyhodnocen vývoj příjmů domácností dle krajů a odvětví národního hospodářství. V základním i srovnávaném období je vypočten průměrný čistý roční příjem domácností v ČR, díky tomu lze porovnat průměrný čistý roční příjem domácností v jednotlivých krajích a odvětvích NH k průměru za celou Českou republiku. Pro posouzení dynamiky průměrných čistých ročních příjmů domácností a následně spotřebních jednotek je využita Shift-share analýza. Dynamiku

těchto příjmů je možno vypočítat dle vzorců relativních přírůstků. Další část je věnována problematice Giniho koeficientu a Lorenzovy křivky pro základní a srovnávané období. Giniho koeficient je rovněž vypočítán za jednotlivé kraje a odvětví národního hospodářství pro obě období. Závěr praktické části je věnován výpočtům podílu chudých domácností dle krajů a odvětví, zjištění změn a rozdílu v podílu chudých domácností.

Veškeré vzorce potřebné pro jednotlivé výpočty v praktické části jsou uvedeny u daných kapitol, kterých se týkají a jsou čerpány z publikací uvedených v seznamu použitých zdrojů.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Analýza zaměstnanosti

Problematika zaměstnanosti bude analyzována a vyhodnocována z hlediska jejího vývoje a další část je věnována Shift-share analýze. Za základní období je považován rok 2005 a za srovnávané období rok 2009.

4.1.1 Vývojové tendence zaměstnanosti

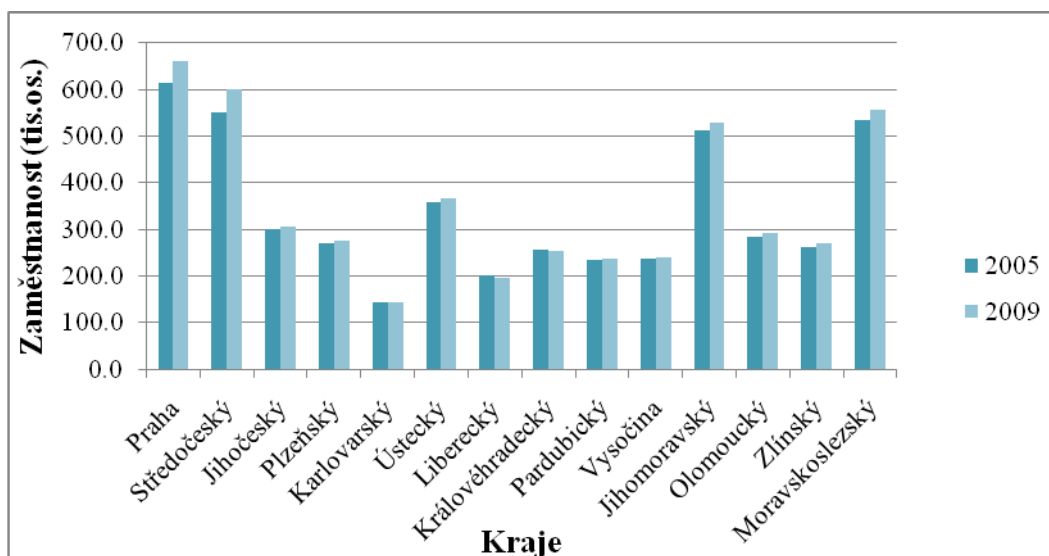
Následující dvě tabulky dokládají jakou mírou se zaměstnanost v jednotlivých krajích a sekcích NH podílí na celkové zaměstnanosti v ČR.

Tabulka 3: Vývoj zaměstnanosti podle krajů v ČR

Kraj	Zaměstnanost (tis. os.)		Podíl kraje na celkové zaměstnanosti (v %)	
	2005	2009	2005	2009
Praha	615,2	660,0	12,91	13,38
Středočeský	550,6	601,4	11,56	12,19
Jihočeský	300,7	307,4	6,31	6,23
Plzeňský	269,8	274,8	5,66	5,57
Karlovarský	144,3	143,9	3,03	2,92
Ústecký	357,9	365,7	7,51	7,41
Liberecký	201,7	197,3	4,23	4,00
Královéhradecký	257,0	254,7	5,39	5,16
Pardubický	235,3	238,5	4,94	4,83
Vysočina	236,7	241,1	4,97	4,89
Jihomoravský	513,9	529,7	10,79	10,74
Olomoucký	282,8	292,4	5,94	5,93
Zlínský	262,6	269,8	5,51	5,47
Moravskoslezský	535,6	557,5	11,24	11,30
Zaměstnaní celkem	4764,0	4934,2	100,00	100,00

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 1: Vývoj zaměstnanosti podle krajů ČR

Zdroj: vlastní zpracování

Z pohledu jednotlivých krajů byl největší podíl zaměstnanosti v Praze k celkové zaměstnanosti v ČR v roce 2005, který činil 12,91 %. Další v pořadí je Středočeský kraj, jehož podíl na celkové zaměstnanosti ČR byl 11,56 %. Obdobně se na celkové zaměstnanosti ČR podílel Moravskoslezský kraj s 11,24 %. Ve srovnávaném období bylo pořadí krajů stejné jako v roce 2005, došlo ovšem k nepatrnému zvýšení těchto hodnot.

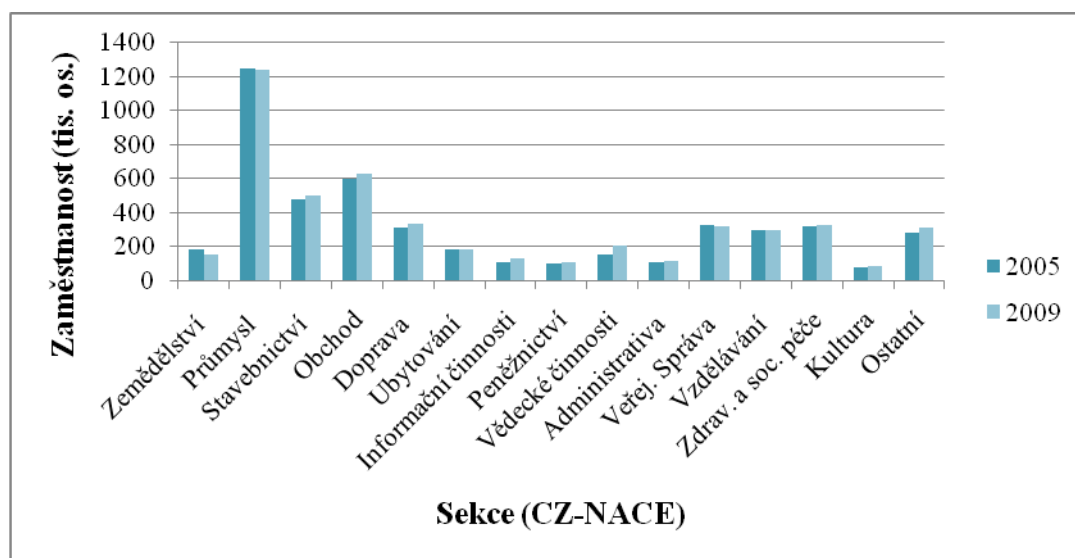
Tabulka 4: Vývoj zaměstnanosti podle sekcí (CZ-NACE) v ČR

Sekce (CZ-NACE)	Zaměstnanost (tis. os.)		Podíl sekce na celkové zaměstnanosti (v %)	
	2005	2009	2005	2009
Zemědělství	181,7	153,8	3,81	3,12
Průmysl	1249,1	1242,7	26,22	25,19
Stavebnictví	475,7	496,7	9,99	10,07
Obchod	600,8	630,9	12,61	12,79
Doprava	313,8	330,7	6,59	6,7
Ubytování	181,7	186,0	3,81	3,77
Informační činnosti	106,5	129,2	2,24	2,62
Peněžnictví	97,3	110,4	2,04	2,24
Vědecké činnosti	153,1	201,7	3,21	4,09
Administrativa	104,3	117,7	2,19	2,39

Věřej. správa	323,4	321,3	6,79	6,51
Vzdělávání	298,5	295,6	6,27	5,99
Zdrav. a soc. péče	321,7	326,3	6,75	6,61
Kultura	74,0	83,3	1,55	1,69
Ostatní	282,4	307,9	5,93	6,24
Zaměstnaní celkem	4764,0	4934,2	100,00	100,00

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 2: Vývoj zaměstnanosti podle sekcí (CZ-NACE) v ČR

Zdroj: vlastní zpracování

Z hlediska jednotlivých sekcí byl největší podíl zaměstnanosti v průmyslu k celkové zaměstnanosti v ČR v roce 2009, který činil 25,19 %. Další v pořadí je sekce obchodu (12,79 %) a stavebnictví s podílem 10,07 %.

4.1.2 Shift-share analýza

Jako analytický nástroj je v této části použita metoda Shift-share analýzy, která bude zaměřena na posouzení dynamiky zaměstnanosti v jednotlivých krajích a sekcích národního hospodářství. Výpočty jsou aplikovány na data dvou období, kde rok 2005 je základní období a rok 2009 je obdobím srovnávaným.

Pro výpočet dynamiky zaměstnanosti v krajích a sekcích národního hospodářství budou využity následující vzorce relativních přírůstků:

Relativní přírůstek zaměstnanosti celkem (g^c):

$$g^c = \frac{\sum X_{t+n}^c - \sum X_t^c}{\sum X_t^c}, \text{ kde } X_t^c \text{ je zaměstnanost celkem v základním období a } X_{t+n}^c \text{ ve}$$

srovnávaném období

Relativní přírůstek zaměstnanosti v jednotlivých krajích (g^k):

$$g^k = \frac{X_{t+n}^k - X_t^k}{X_t^k}, \text{ kde } X_t^k \text{ je zaměstnanost v kraji v základním období a } X_{t+n}^k \text{ ve}$$

srovnávaném období

Relativní přírůstek zaměstnanosti v jednotlivých sekcích (g^s):

$$g^s = \frac{X_{t+n}^s - X_t^s}{X_t^s}, \text{ kde } X_t^s \text{ je zaměstnanost v sekci v základním období a } X_{t+n}^s \text{ ve}$$

srovnávaném období

Tabulka 5: Relativní přírůstek celkové zaměstnanosti v ČR

Sledovaná veličina	Rok		g^c
	2005	2009	
Zaměstnanost (v tis. os.)	4764,0	4934,2	0,0357

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

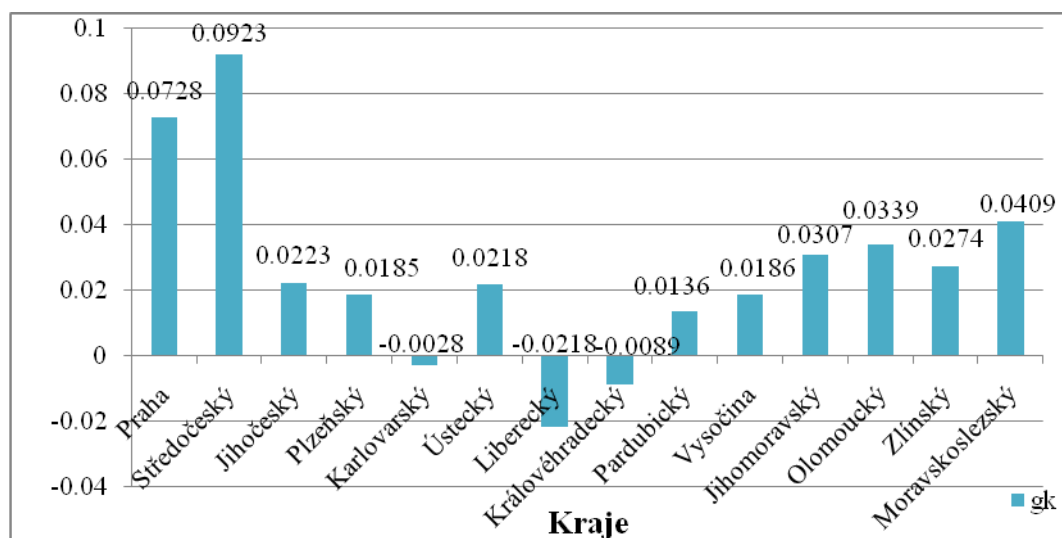
V roce 2005 dosáhla celková zaměstnanost v ČR výše 4764 tisíc osob a v roce 2009 byla 4934,2 tisíc osob. Došlo tedy k přírůstku celkové zaměstnanosti o 170,2 tisíc osob, což je nárůst o 3,57 % oproti základnímu období.

Tabulka 6: Relativní přírůstek zaměstnanosti v jednotlivých krajích ČR

Kraj	Zaměstnanost (tis. os.)		g ^k
	2005	2009	
Praha	615,2	660,0	0,0728
Středočeský	550,6	601,4	0,0923
Jihočeský	300,7	307,4	0,0223
Plzeňský	269,8	274,8	0,0185
Karlovarský	144,3	143,9	-0,0028
Ústecký	357,9	365,7	0,0218
Liberecký	201,7	197,3	-0,0218
Královéhradecký	257,0	254,7	-0,0089
Pardubický	235,3	238,5	0,0136
Vysočina	236,7	241,1	0,0186
Jihomoravský	513,9	529,7	0,0307
Olomoucký	282,8	292,4	0,0339
Zlínský	262,6	269,8	0,0274
Moravskoslezský	535,6	557,5	0,0409

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 3: Relativní přírůstek zaměstnanosti v jednotlivých krajích ČR

Zdroj: vlastní výpočty

Z pohledu krajů dosáhl největšího přírůstku zaměstnanosti Středočeský kraj, který si oproti základnímu období polepšil o 9,23 %. Druhým krajem v pořadí je Praha s relativním přírůstkem zaměstnanosti 7,28 %. Naproti tomu u některých krajů došlo

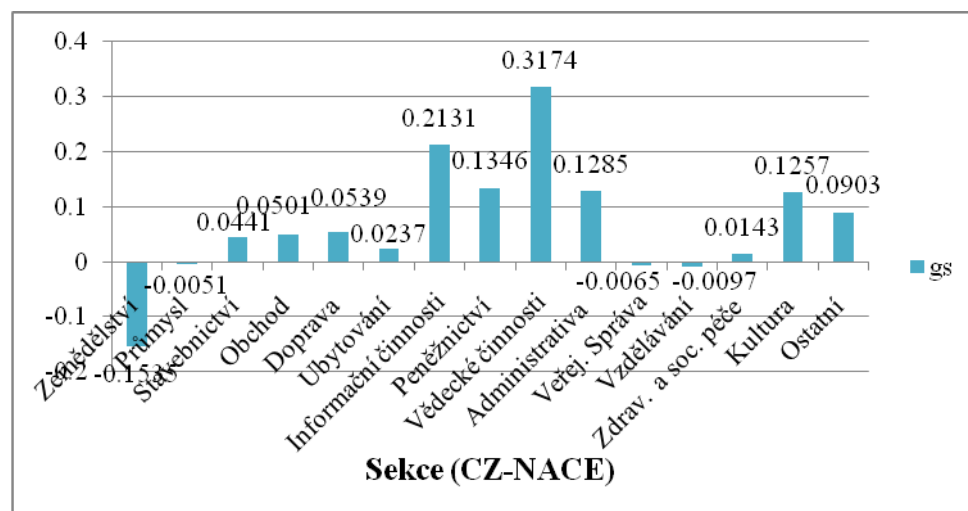
k poklesu zaměstnanosti, jednalo se o Liberecký kraj (-2,18 %), Královéhradecký kraj s hodnotou -0,89 % a Karlovarský kraj (-0,28 %).

Tabulka 7: Relativní přírůstek zaměstnanosti v sekcích NH

Sekce (CZ-NACE)	Zaměstnanost (tis. os.)		g ^s
	2005	2009	
Zemědělství	181,7	153,8	-0,1535
Průmysl	1249,1	1242,7	-0,0051
Stavebnictví	475,7	496,7	0,0441
Obchod	600,8	630,9	0,0501
Doprava	313,8	330,7	0,0539
Ubytování	181,7	186,0	0,0237
Informační činnosti	106,5	129,2	0,2131
Peněžnictví	97,3	110,4	0,1346
Vědecké činnosti	153,1	201,7	0,3174
Administrativa	104,3	117,7	0,1285
Veřej. Správa	323,4	321,3	-0,0065
Vzdělávání	298,5	295,6	-0,0097
Zdrav. a soc. péče	321,7	326,3	0,0143
Kultura	74,0	83,3	0,1257
Ostatní	282,4	307,9	0,0903

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 4: Relativní přírůstek zaměstnanosti v sekcích NH

Zdroj: vlastní výpočty

Největší přírůstek zaměstnanosti dle sekcí NH zaznamenala sekce profesní, vědecké a technické činnosti, jednalo se o 31,74 %. Následovala sekce informační a komunikační činnosti (21,31 %) a dále peněžnictví a pojišťovnictví (13,46 %). V sekci zemědělství došlo k výraznému poklesu zaměstnanosti o -15,34 %. K poklesu zaměstnanosti došlo také ve zpracovatelském průmyslu (-0,51 %) a sekci vzdělání (-0,97 %).

Tabulka 8: Zaměstnanost (v tis. os.) v sekcích NH dle krajů v roce 2005

Kraj	Sekce NH						
	Zemědělství	Stavebnictví	Obchod	Doprava	Ubytování	Peněžnictví	Ostatní
PHA	3,9	61,2	93,6	53,8	31,9	25,4	345,4
STC	22,6	52,1	77,3	56,4	18,4	11,3	312,5
JHC	18,4	34,5	35,7	20,5	12,5	5,6	173,5
PLK	14,8	24,8	29,9	15,9	10,7	4,8	168,9
KVK	4,3	12,3	17,7	8,9	9,1	1,9	90,1
ULK	9,3	35,2	47,3	39,7	12,8	6,4	207,2
LBK	3,9	20,9	19,9	11,0	7,3	3,0	135,7
HKK	12,6	24,9	31,0	15,7	10,2	6,2	156,4
PAK	11,2	21,8	30,4	17,2	6,8	4,2	143,7
VYS	24,6	23,7	24,7	13,9	6,2	3,4	140,2
JHM	20,8	52,0	64,9	38,5	16,4	9,6	311,7
OLK	16,6	26,4	36,3	20,7	10,6	3,7	168,5
ZLK	10,1	25,8	36,2	14,4	10,3	3,5	162,3
MSK	16,3	47,3	67,0	36,2	19,2	8,2	341,4

Zdroj: Krajské ročenky ČSÚ, vlastní zpracování

V roce 2005 bylo nejvíce zaměstnaných osob v Praze, a to v sekci stavebnictví, obchodu, ubytování, peněžnictví a ostatní. Na druhém místě s počtem zaměstnaných osob dle sekcí NH byl Středočeský kraj, který v porovnání s ostatními kraji ČR měl nejvíce zaměstnaných osob v sekci zemědělství a dopravy. Nejnižší počet zaměstnaných osob zaznamenal v roce 2005 Karlovarský kraj a to hned ve čtyřech sekcích NH (stavebnictví, doprava, peněžnictví, ostatní). V sekci zemědělství si nejhůře vedla Praha. V kraji Vysočina byl nejnižší počet zaměstnanců v sekci obchod v porovnání s ostatními kraji ČR. V sekci ubytování bylo nejméně zaměstnaných osob v Královéhradeckém kraji.

Tabulka 9: Zaměstnanost (v tis. os.) v sekcích NH dle krajů v roce 2009

Kraj	Sekce NH						
	Zemědělství	Stavebnictví	Obchod	Doprava	Ubytování	Peněžnictví	Ostatní
PHA	2,7	63,7	97,2	45,7	31,9	32,9	386,1
STC	17,4	61,7	80,5	51,3	21,9	15,2	353,4
JHC	16,2	30,8	37,9	18,2	11,7	5,7	186,8
PLK	11,1	26,1	31,8	16,0	10,3	5,0	174,5
KVK	3,7	14,1	17,9	10,0	10,7	2,1	85,3
ULK	7,8	36,4	48,9	30,0	13,6	3,5	225,5
LBK	3,7	20,9	23,6	12,0	7,7	4,0	125,4
HKK	10,3	25,5	30,0	15,2	9,2	6,0	158,6
PAK	11,3	22,3	27,0	16,0	6,4	4,4	151,2
VYS	22,0	23,8	30,2	12,4	8,7	2,8	141,2
JHM	13,8	58,6	64,0	32,4	17,0	11,6	332,3
OLK	15,6	33,2	38,4	24,4	8,8	5,1	166,9
ZLK	7,1	28,1	35,1	12,2	10,7	3,5	173,2
MSK	11,0	51,7	68,5	34,7	17,6	8,6	365,4

Zdroj: Krajské ročenky ČSU, vlastní zpracování

Rok 2009 znamenal pro Prahu stejně jako v roce 2005 nejvíce zaměstnaných osob v sekcích stavebnictví, obchod, ubytování, peněžnictví a ostatní oproti ostatním krajům. V sekci zemědělství byl nejvyšší počet zaměstnaných osob v kraji Vysočina a v sekci doprava dosáhl nejvyšší zaměstnanosti Středočeský kraj. Karlovarský kraj dosáhl nejnižší zaměstnanosti oproti ostatním krajů v pěti sekcích (stavebnictví, obchod, doprava, peněžnictví a ostatní). V sekci ubytování bylo nejméně zaměstnaných osob v Pardubickém kraji. V sekci zemědělství stejně jako v roce 2005 dosahovala nejnižšího počtu zaměstnaných osob Praha.

Tabulka 10: Relativní přírůstek zaměstnanosti v sekcích NH dle krajů

Kraj	Sekce NH						
	Zemědělství	Stavebnictví	Obchod	Doprava	Ubytování	Peněžnictví	Ostatní
PHA	-0,3077	0,0408	0,0385	-0,1506	0,0000	0,2953	0,1178
STC	-0,2301	0,1843	0,0414	-0,0904	0,1902	0,3451	0,1309
JHC	-0,1196	-0,1072	0,0616	-0,1122	-0,0640	0,0179	0,0767
PLK	-0,2500	0,0524	0,0635	0,0063	-0,0374	0,0417	0,0332
KVK	-0,1395	0,1463	0,0113	0,1236	0,1758	0,1053	-0,0533
ULK	-0,1613	0,0341	0,0338	-0,2443	0,0625	-0,4531	0,0883

LBK	-0,0513	0,0000	0,1859	0,0909	0,0548	0,3333	-0,0759
HKK	-0,1825	0,0241	-0,0323	-0,0318	-0,0980	-0,0323	0,0141
PAK	0,0089	0,0229	-0,1118	-0,0698	-0,0588	0,0476	0,0522
VYS	-0,1057	0,0042	0,2227	-0,1079	0,4032	-0,1765	0,0071
JHM	-0,3365	0,1269	-0,0139	-0,1584	0,0366	0,2083	0,0661
OLK	-0,0602	0,2576	0,0579	0,1787	-0,1698	0,3784	-0,0095
ZLK	-0,2970	0,0891	-0,0304	-0,1528	0,0388	0,0000	0,0672
MSK	-0,3252	0,0930	0,0224	-0,0414	-0,0833	0,0488	0,0703

Zdroj: vlastní výpočty

Odvětvová klasifikace ekonomických činností – OKEČ byla s účinností od roku 2009 nahrazena klasifikací dle CZ-NACE. Vzhledem k této změně ČSÚ provedl přepočtení starších dat. Bylo možné tedy vypočítat vývoj zaměstnanosti podle sekcí (tabulka 4) a relativní přírůstek zaměstnanosti v sekcích NH (tabulka 7). Nebyl ovšem proveden přepočtení dle sekcí NH na úrovni krajů. Tabulka 10 byla vypočtena podle sedmi sekcí, které se oproti dřívější metodice nijak nezměnily nebo je lze dopočítat. Např. podle nové metodiky sekce A obsahuje zemědělství, lesnictví a rybaření, což se podle metodiky OKEČ nacházelo pod písmeny A, B. Sekci A tedy získáme, pokud jednoduše sečteme A a B podle původní metodiky.

Tabulka 10 znázorňuje relativní přírůstek zaměstnanosti v sekcích NH na úrovni krajů. Jednotlivé položky tabulky byly vypočteny jako rozdíl počtu zaměstnaných v dané sekci a kraji ve sledovaném a základním období vydělený počtem zaměstnaných v příslušné sekci a kraji v základním období.

V sekci zemědělství si nejlépe vedl Pardubický kraj, přičemž i zde byl relativní přírůstek zaměstnanosti nízký (0,89 %). Ostatní kraje dosáhly záporných hodnot s tím, že v Jihomoravském kraji byl propad zaměstnanosti největší (-33,65 %).

Ve stavebnictví si oproti základnímu období nejlépe vedl Olomoucký kraj s přírůstkem zaměstnanosti o 25,76 %. Jihočeský kraj zaznamenal pokles zaměstnanosti o -10,72 %. Vysočina si v sekci obchodu polepšila, došlo zde k přírůstku zaměstnanosti o 22,27 %. V Pardubickém kraji došlo v této sekci k poklesu zaměstnanosti o -11,18 %.

V dopravě a peněžnictví došlo k největšímu přírůstku zaměstnanosti v Olomouckém kraji, nejhůře si v těchto sekcích vedl Ústecký kraj.

Vůbec nejvyšší přírůstek zaměstnanosti zaznamenala Vysočina v sekci ubytování, došlo zde k přírůstku zaměstnanosti o téměř 41 %.

Pomocí Shift-share analýzy lze celkovou změnu v zaměstnanosti rozložit na národní komponentu, odvětvovou komponentu a regionální komponentu.

Celková změna je dána součtem jednotlivých komponent:

$$e_i^{t+n} - e_i^t = \mu_i + \pi_i + \alpha_i$$

Národní komponenta (μ):

$$\mu_i = e_i^t \left(\frac{E^{t+n}}{E^t} - 1 \right)$$

Odvětvová komponenta (π):

$$\pi_i = e_i^t \left(\frac{E_i^{t+n}}{E_i^t} - \frac{E^{t+n}}{E^t} \right)$$

Regionální komponenta (α):

$$\alpha_i = e_i^t \left(\frac{e_i^{t+n}}{e_i^t} - \frac{E_i^{t+n}}{E_i^t} \right)$$

kde t ...základní období

$t+n$...srovnávané období

i ...odvětví

E...sledovaná veličina na národní úrovni

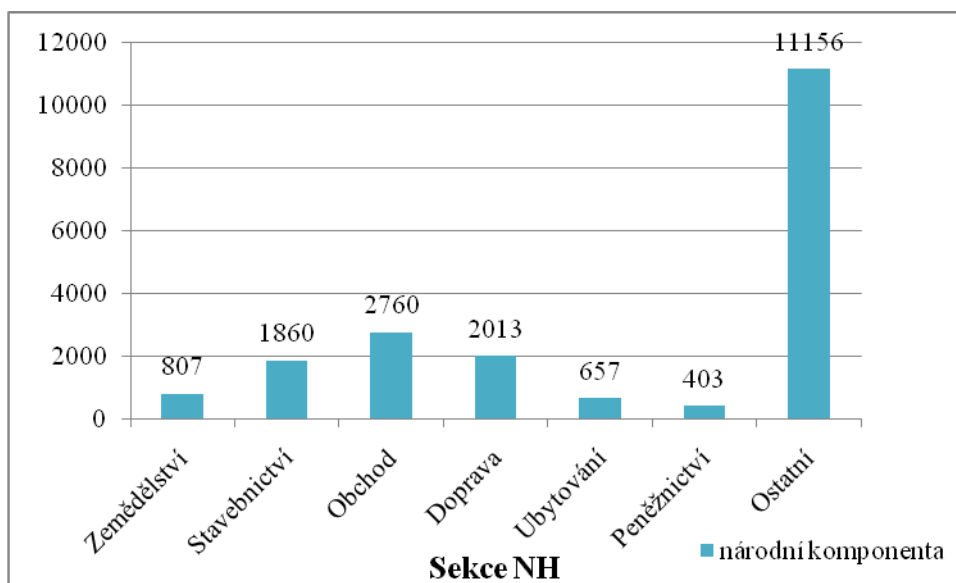
e...sledovaná veličina na regionální úrovni

Tabulka 11: Vliv národní komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Sekce NH	Zaměstnanost ve Středočeském kraji (v os.)		e_i^t	$(E^{t+n}/E^t)-1$	$e_i^t ((E^{t+n}/E^t)-1)$
	2005	2009			
Zemědělství	22600	17400	22600	0,0357	807
Stavebnictví	52100	61700	52100		1860
Obchod	77300	80500	77300		2760
Doprava	56400	51300	56400		2013
Ubytování	18400	21900	18400		657
Peněžnictví	11300	15200	11300		403
Ostatní	312500	353400	312500		11156

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 5: Vliv národní komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Zdroj: vlastní výpočty

Celkový počet zaměstnaných osob v roce 2005 byl 4 764 000 a v roce 2009 činil 4 934 200 osob. Index celkové zaměstnanosti ($4\,934\,200/4\,764\,000$) byl větší než jedna (1,0357), což znamená, že národní komponenta je kladná pro všechna odvětví.

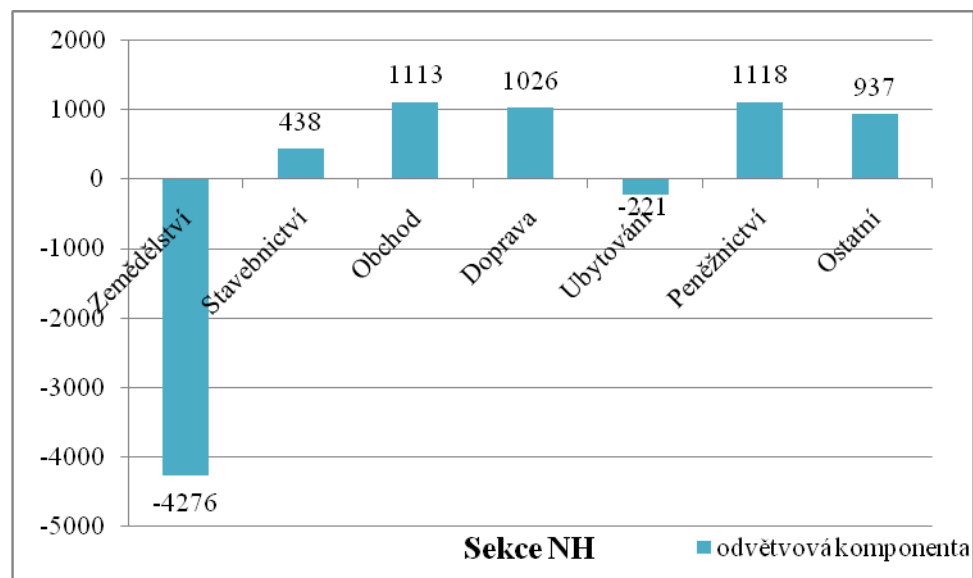
Vlivem národní komponenty by se měl v zemědělství zvýšit počet zaměstnaných osob o 807, ve stavebnictví o 1 860, v dopravě o 2 013 apod.

Tabulka 12: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Sekce NH	Zaměstnanost dle sekcí NH celkem (v os.)		e_i^t	(E_i^{t+n}/E_i^t)	(E^{t+n}/E^t)	$e_i^t \left(\frac{E_i^{t+n}/E_i^t}{E^{t+n}/E^t} \right) - \left(\frac{E_i^{t+n}/E_i^t}{E^{t+n}/E^t} \right)$
	2005	2009				
Zemědělství	181700	153800	22600	0,8465	1,0357	-4276
Stavebnictví	475700	496700	52100	1,0441		438
Obchod	600800	630900	77300	1,0501		1113
Doprava	313800	330700	56400	1,0539		1026
Ubytování	181700	186000	18400	1,0237		-221
Peněžnictví	97300	110400	11300	1,1346		1118
Ostatní	2913000	3025700	312500	1,0387		937

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 6: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Zdroj: vlastní výpočty

Odvětвовá komponenta představuje změnu zaměstnanosti, která vyplývá z rozdílné dynamiky zaměstnanosti v jednotlivých sekcích NH a za celé národní hospodářství.

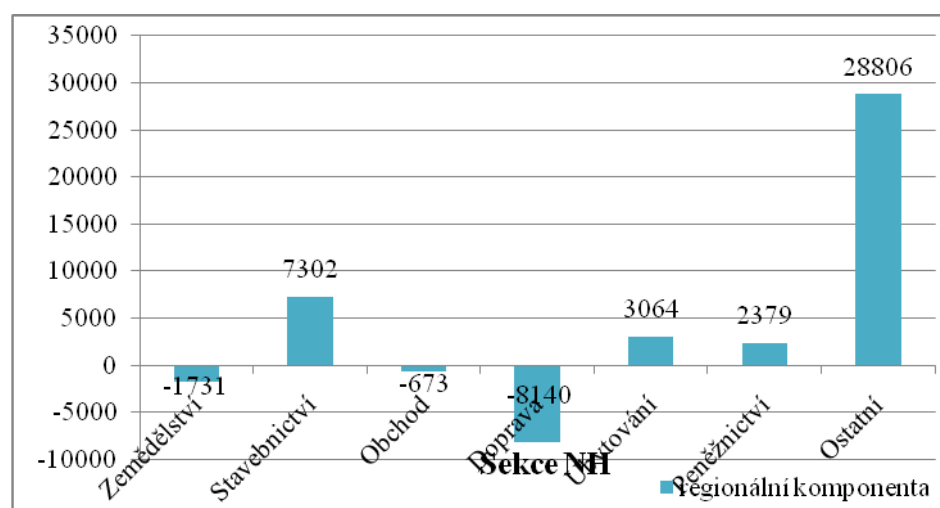
Při porovnání indexu zaměstnanosti jednotlivých sekcí NH ve Středočeském kraji a indexu zaměstnanosti sekcí v NH, lze zjistit, které sekce zvyšují zaměstnanost podle vztahu $(E_i^{t+n}/E_i^t) > (E^{t+n}/E^t)$. Mezi pozitivní sekce patří stavebnictví, obchod, doprava, peněžnictví a ostatní. Zemědělství a ubytování patří mezi sekce, které zhoršují daný vývoj.

Tabulka 13: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Sekce NH	Zaměstnanost ve Středočeském kraji (v os.)		e_i^t	e_i^{t+n}	e_i^t/e_i^{t+n}	(E_i^{t+n}/E_i^t)	$e_i^t((e_i^{t+n}/e_i^t) - (E^{t+n}/E^t))$
	2005	2009					
Zemědělství	22600	17400	22600	17400	0,7699	0,8465	-1731
Stavebnictví	52100	61700	52100	61700	1,1843	1,0441	7302
Obchod	77300	80500	77300	80500	1,0414	1,0501	-673
Doprava	56400	51300	56400	51300	0,9096	1,0539	-8140
Ubytování	18400	21900	18400	21900	1,1902	1,0237	3064
Peněžnictví	11300	15200	11300	15200	1,3451	1,1346	2379
Ostatní	312500	353400	312500	353400	1,1309	1,0387	28806

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 7: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Zdroj: vlastní výpočty

Ve Středočeském kraji v sekci zemědělství došlo ke snížení počtu zaměstnanců vlivem regionální komponenty o -1 731 osob. V sekci ubytování došlo vlivem regionální komponenty ke zvýšení počtu zaměstnanců o 3 064 osob apod.

Tabulka 14: Národní, odvětvová a regionální komponenta ve Středočeském kraji

Sekce NH	Národní komponenta	Odvětvová komponenta	Regionální komponenta	Celková změna
Zemědělství	807	-4276	-1731	-5200
Stavebnictví	1860	438	7302	9600
Obchod	2760	1113	-673	3200
Doprava	2013	1026	-8140	-5100
Ubytování	657	-221	3064	3500
Peněžnictví	403	1118	2379	3900
Ostatní	11156	937	28806	40900
Celkem	19656	136	31008	50800

Zdroj: vlastní výpočty

Největší celkové změny zaměstnanosti dosáhl Středočeský kraj. Celková změna zde činila 50 800 zaměstnaných osob. Na celkovou změnu měla kladný vliv národní, odvětvová i regionální komponenta. Celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji lze vypočítat jako $\mu_i + \pi_i + \alpha_i$. Pro kontrolu $e_i^{t+n} - e_i^t$ z tabulek 8 a 9.

4.2 Analýza příjmů

V této části bude řešena problematika příjmů domácností a spotřebních jednotek. Data vždy představují průměrné čisté roční příjmy domácností nebo spotřebních jednotek za roky 2005 a 2008. Nejprve jsou příjmy domácností analyzovány a hodnoceny z hlediska jejich vývoje v jednotlivých krajích a odvětvích ČR. Další část je věnována Shift-share analýze příjmů domácností a spotřebních jednotek. Nechybí zde problematika Giniho koeficientu, Lorenzovy křivky a výpočty podílu chudých domácností.

4.2.1 Vývojové tendence příjmů domácností

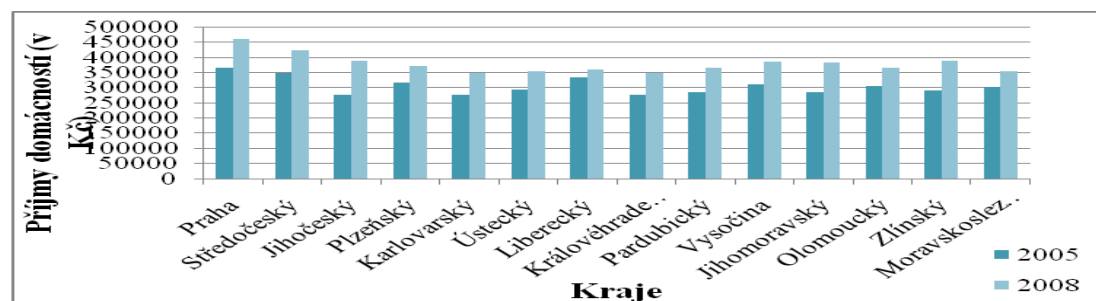
Následující tabulky jsou konstruovány tak, aby ukázaly, jak si průměrné roční příjmy domácností v jednotlivých krajích a odvětvích stojí v porovnání s průměrnými ročními celorepublikovými příjmy domácností.

Tabulka 15: Příjmy domácností dle krajů ČR

Kraj	Příjmy domácností		Krajské příjmy domácností k příjmům ČR (v %)	
	2005	2008	2005	2008
Praha	365955	461306	118,02	120,75
Středočeský	348443	422908	112,37	110,70
Jihočeský	276476	390006	89,16	102,09
Plzeňský	317206	371691	102,30	97,29
Karlovarský	276851	347834	89,29	91,05
Ústecký	292598	354692	94,36	92,84
Liberecký	334069	358888	107,74	93,94
Královéhradecký	277302	349803	89,43	91,56
Pardubický	286262	365846	92,32	95,76
Vysočina	310442	386625	100,12	101,20
Jihomoravský	285107	381973	91,95	99,98
Olomoucký	303788	365666	97,97	95,71
Zlínský	291471	389201	94,00	101,87
Moravskoslezský	302395	353502	97,52	92,53
ČR	310074	382038	100,00	100,00

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 8: Vývoj příjmů domácností dle krajů ČR

Zdroj: vlastní výpočty

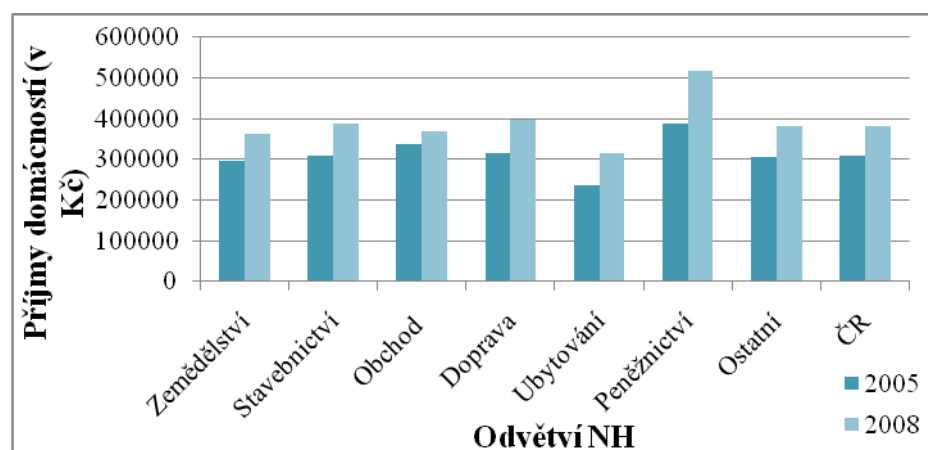
Z tabulky je patrné, že nad celorepublikovým průměrem bylo v roce 2005 pět krajů. Nejlépe si vedla Praha, kde průměrné příjmy domácností byly vyšší oproti průměrným příjmům domácností v ČR o 18,02 %. Na dalším místě byl Středočeský kraj (o 12,37 %) a kraj Liberecký (o 7,74 %). Nejnižších průměrných příjmů dosáhly domácnosti v Jihočeském kraji. Proti průměru ČR byly nižší o 10,84 %. V roce 2008 si Jihočeský kraj polepšil a byl dokonce nad celorepublikovým průměrem o 2,09 %. Také Zlínský kraj si polepšil a v roce 2008 byl nad celorepublikovým průměrem o 1,87 %. Nejnižších průměrných příjmů dosáhly v roce 2008 domácnosti v Karlovarském kraji. Oproti celorepublikovému výsledku jsou podprůměrné o 8,95 %.

Tabulka 16: Příjmy domácností dle odvětví ČR

Odvětví	Příjmy domácností (v Kč)		Příjmy domácností podle odvětví k příjmům ČR (v %)	
	2005	2008	2005	2008
Zemědělství	294889	362730	95,10	94,95
Stavebnictví	308032	388740	99,34	101,75
Obchod	335847	367616	108,31	96,22
Doprava	315243	397048	101,67	103,93
Ubytování	236022	313861	76,12	82,15
Peněžnictví	386249	516592	124,57	135,22
Ostatní	306546	381379	98,86	99,83
ČR	310074	382038	100,00	100,00

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 9: Vývoj příjmů domácností dle odvětví ČR

Zdroj: vlastní výpočty

V roce 2005 dosáhly nadprůměrných příjmů domácnosti v odvětví obchodu, dopravy a peněžnictví. O téměř 25 % nad celorepublikovými průměrnými příjmy jsou domácnosti z odvětví peněžnictví. Nejnižších průměrných příjmů ze sledovaných odvětví dosahovalo ubytování s 23,88 % pod celorepublikovými průměrnými příjmy. Peněžnictví bylo i v roce 2008 pro příjmy domácnosti nejzajímavějším odvětvím, které celorepublikový průměr převyšovalo o 35,22 %. Oproti roku 2005 si polepšily domácnosti z odvětví stavebnictví, kde se z podprůměrných příjmů staly nadprůměrné, byť pouze o necelé 2 % oproti průměrným celorepublikovým příjmům. Nejnižších příjmů opět dosahovaly domácnosti z odvětví ubytování, příjmy těchto domácností byly nižší o 17,85 % než celorepublikový průměr.

4.2.2 Shift-share analýza - domácnosti

Shift-share analýza bude zaměřena na posouzení dynamiky průměrných ročních čistých příjmů domácností v krajích a odvětvích národního hospodářství.

Pro výpočet dynamiky těchto příjmů budou využity vzorce relativních přírůstků stejně jako v analýze zaměstnanosti.

Tabulka 17: Relativní přírůstek příjmů domácností v ČR

Sledovaná veličina	Rok		g ^c (v %)
	2005	2008	
Příjmy domácností	310074	382038	23,21

Zdroj: vlastní výpočty

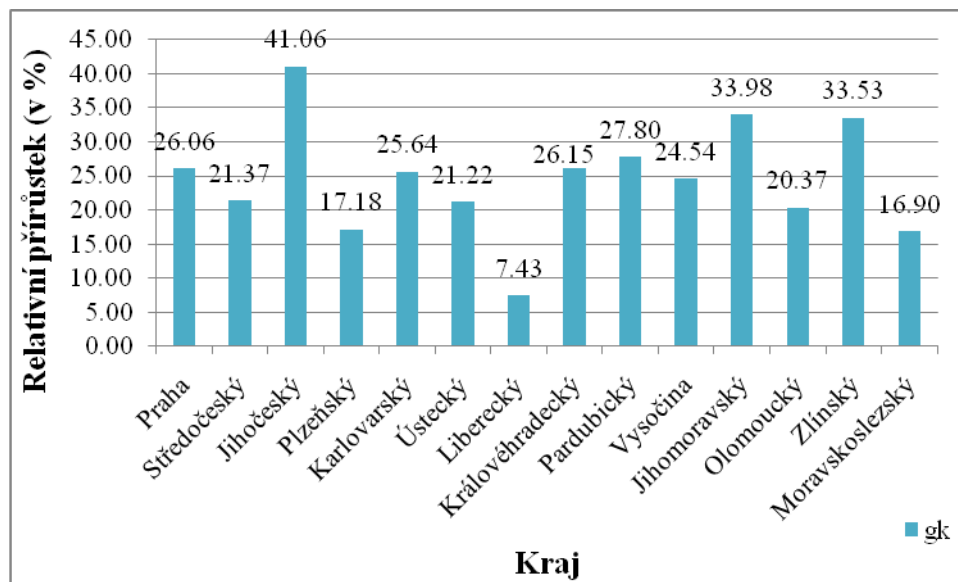
Průměrné roční čisté příjmy domácností činily v roce 2005 310 074 Kč a v roce 2008 byly 382 038 Kč. Došlo tedy k relativnímu přírůstku 23,21 %, tj. 71 964 Kč.

Tabulka 18: Relativní přírůstek příjmů domácností v jednotlivých krajích ČR

Kraj	Příjmy domácností (v Kč)		g ^k (v %)
	2005	2008	
Praha	365955	461306	26,06
Středočeský	348443	422908	21,37
Jihočeský	276476	390006	41,06
Plzeňský	317206	371691	17,18
Karlovarský	276851	347834	25,64
Ústecký	292598	354692	21,22
Liberecký	334069	358888	7,43
Královéhradecký	277302	349803	26,15
Pardubický	286262	365846	27,80
Vysočina	310442	386625	24,54
Jihomoravský	285107	381973	33,98
Olomoucký	303788	365666	20,37
Zlínský	291471	389201	33,53
Moravskoslezský	302395	353502	16,90

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 10: Relativní přírůstek příjmů domácností v jednotlivých krajích ČR

Zdroj: vlastní výpočty

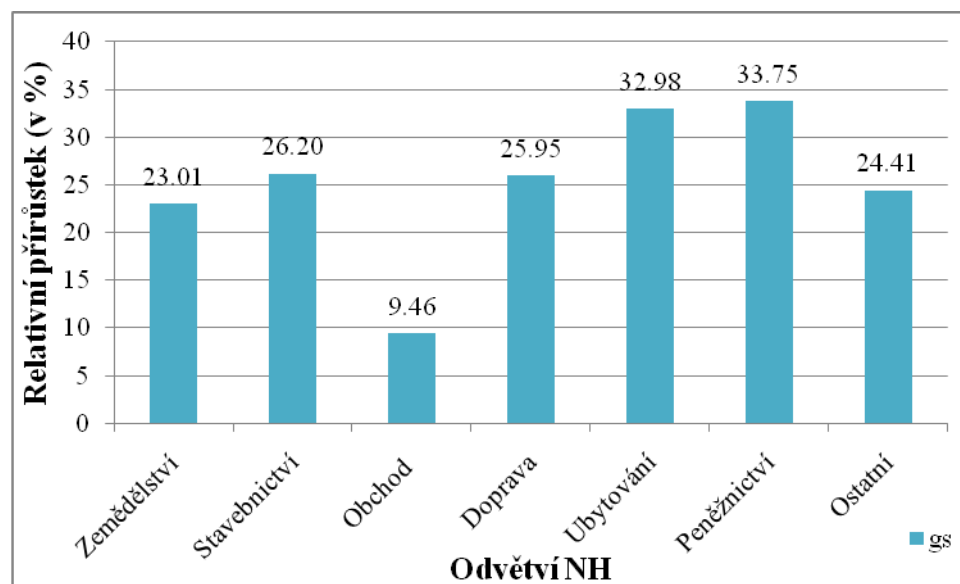
K největšímu relativnímu přírůstku došlo v Jihočeském kraji (41,06 %). Dalším v pořadí je Jihomoravský kraj s relativním přírůstkem 33,98 %, což je 96 866 Kč. Nejnižšího přírůstku dosáhl kraj Liberecký (7,43 %), pouze 24 819 Kč. Praha dosahovala v obou sledovaných obdobích nejvyšších průměrných ročních čistých příjmů, ovšem relativní přírůstek (26,06 %) byl nižší než v kraji Pardubickém, Zlínském, Jihomoravském, Královéhradeckém a Jihočeském.

Tabulka 19: Relativní přírůstek příjmů domácností v odvětvích NH

Odvětví	Příjmy domácností (v Kč)		g ^s (v %)
	2005	2008	
Zemědělství	294889	362730	23,01
Stavebnictví	308032	388740	26,20
Obchod	335847	367616	9,46
Doprava	315243	397048	25,95
Ubytování	236022	313861	32,98
Peněžnictví	386249	516592	33,75
Ostatní	306547	381379	24,41

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 11: Relativní přírůstek příjmů domácností v odvětví NH

Zdroj: vlastní výpočty

Největšího relativního přírůstku dosáhly příjmy domácností v odvětví peněžnictví (33,75 %), tj. 130 343 Kč. Další v pořadí je odvětví ubytování, kde relativní přírůstek průměrných čistých ročních příjmů domácností dosáhl výše 32,98 %, což je přírůstek o 778 3913 Kč oproti základnímu období 2005. V odvětví obchodu byl relativní přírůstek příjmů domácností nejnižší, a to 9,46 %.

Tabulka 20: Příjmy domácností v odvětvích NH dle krajů v roce 2005

Kraj	Odvětví NH						
	Zemědělství	Stavebnictví	Obchod	Doprava	Ubytování	Peněžnictví	Ostatní
PHA	446952	309441	348132	354807	342350	395684	377729
STC	248541	374085	425069	358550	168453	273542	339902
JHC	230490	369298	257283	279136	257222	136955	275844
PLK	469904	293062	269753	379277	246193	489987	294378
KVK	190333	258588	309996	258159	185175	471863	282246
ULK	231890	288683	358485	238406	263514	663293	287817
LBK	299292	456449	422744	255240	-	289398	297986
HKK	262370	280189	228101	335011	109961	-	280296
PAK	308622	237190	321578	325252	316852	279296	286498
VYS	270434	348361	345886	323373	233215	346870	305545
JHM	245033	316228	307379	271328	193594	323397	281635
OLK	312663	260583	369319	307493	318032	480674	291022
ZLK	291694	260288	293346	294631	222431	535609	297897
MSK	319066	299842	317107	287752	165975	165975	307608

Zdroj: vlastní výpočty

V roce 2005 v odvětví zemědělství nejvyšších příjmů dosáhly domácnosti v Plzeňském kraji (469 904 Kč). V odvětví stavebnictví nejvyšších průměrných čistých ročních příjmů dosáhly domácnosti v Libereckém kraji (456 449 Kč) a jako druhý v pořadí byl kraj Středočeský s příjmy domácností ve výši 374 085 Kč. Domácnosti Středočeského kraje dosáhly nejvyšších příjmů v porovnání s ostatními kraji v odvětví obchodu (425 069 Kč) a domácnosti v Plzeňském kraji dosahovaly nejvyšších příjmů v odvětví dopravy. V odvětví ubytování a ostatní dosáhly nejvyšších příjmů domácnosti v Praze. V peněžnictví si nejlépe vedly domácnosti Ústeckého kraje s průměrnými ročními čistými příjmy 663 293 Kč.

Tabulka 21: Příjmy domácností v odvětvích NH dle krajů v roce 2008

Kraj	Odvětví NH						
	Zemědělství	Stavebnictví	Obchod	Doprava	Ubytování	Peněžnictví	Ostatní
PHA	-	500382	421898	438451	385396	592765	462570
STC	336376	451200	403497	419570	411317	586747	425119
JHC	379066	408058	406377	383075	324152	240446	390465
PLK	424406	385015	347916	383833	338372	373375	365014
KVK	327183	329017	312916	346213	260685	-	368943
ULK	309640	344986	379311	449885	269160	672663	331655
LBK	357944	371399	304261	391105	343272	429379	361740
HKK	330550	390240	287286	423387	236971	465062	344958
PAK	387030	361574	294458	362813	338477	359656	376706
VYS	378858	380887	391681	375027	236278	335122	393952
JHM	368595	387961	399540	366580	332168	375825	382815
OLK	343236	391801	318389	414614	317881	577429	357694
ZLK	384023	346358	368196	395685	301310	722805	393287
MSK	336021	340490	357980	355108	260317	465936	357327

Zdroj: vlastní výpočty

V odvětví zemědělství byly nejvyšší příjmy domácností v Plzeňském kraji (424 406 Kč). Pražské domácnosti měly v roce 2008 nejvyšší průměrné čisté příjmy v odvětví stavebnictví (500 382 Kč), v odvětví obchodu (421 898 Kč) a ostatní (462 570 Kč). V odvětví dopravy si nejlépe vedly domácnosti v Ústeckém kraji s průměrnými čistými ročními příjmy 449 885 Kč. V odvětví ubytování dosahovaly nejvyšších příjmů domácnosti Středočeského kraje s průměrnými ročními příjmy 411 317 Kč. Ve Zlínském kraji v porovnání s ostatními kraji byly nejvyšší příjmy v odvětví peněžnictví, jejich výše zde v roce 2008 byla 722 805 Kč.

Tabulka 22: Relativní přírůstek příjmů domácností (v %) v odvětvích NH dle krajů

Kraj	Odvětví NH						
	Zemědělství	Stavebnictví	Obchod	Doprava	Ubytování	Peněžnictví	Ostatní
PHA	-	61,71	21,19	23,57	12,57	49,81	22,46
STC	35,34	20,61	-5,07	17,02	144,17	114,50	25,07
JHC	64,46	10,50	57,95	37,24	26,02	75,57	41,55
PLK	-9,68	31,38	28,98	1,20	37,44	-23,80	23,99

KVK	71,90	27,24	0,94	34,11	40,78	-	30,72
ULK	33,53	19,50	5,81	88,71	2,14	1,41	15,23
LBK	19,60	-18,63	-28,03	53,23	-	48,37	21,40
HKK	25,99	39,28	25,95	26,38	115,50	-	23,07
PAK	25,41	52,44	-8,43	11,55	6,82	28,77	31,49
VYS	40,09	9,34	13,24	15,97	1,31	-3,39	28,93
JHM	50,43	22,68	29,98	35,11	71,58	16,21	35,93
OLK	9,78	50,36	-13,79	34,84	-0,05	20,13	22,91
ZLK	31,65	33,07	25,52	34,30	35,46	34,95	32,02
MSK	5,31	13,56	12,89	23,41	56,84	180,73	16,16

Zdroj: vlastní výpočty

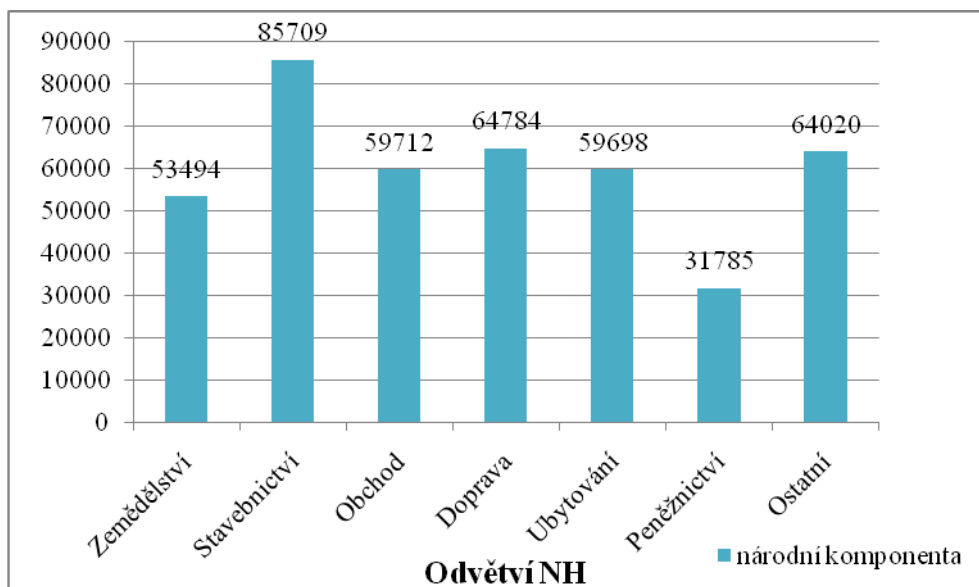
Domácnosti Jihočeského kraje dosáhly nejvyššího relativního přírůstku ročních příjmů oproti ostatním krajům v odvětví zemědělství, obchodu a ostatní. V odvětví stavebnictví byl nejvyšší relativní přírůstek příjmů domácností v Praze. Relativní přírůstek v odvětví dopravy byl nejvyšší u domácností Ústeckého kraje. V odvětví ubytování byl nejvyšší relativní přírůstek ve Středočeském kraji a v odvětví peněžnictví byl přírůstek nejvyšší v Moravskoslezském kraji.

Tabulka 23: Vliv národní komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Sekce NH	Příjmy domácností v Jihočeském kraji		e_i^t	$(E^{t+n}/E^t)-1$	$e_i^t ((E^{t+n}/E^t)-1)$
	2005	2008			
Zemědělství	230490	379066	230490	0,2321	53494
Stavebnictví	369298	408058	369298		85709
Obchod	257283	406377	257283		59712
Doprava	279136	383075	279136		64784
Ubytování	257222	324152	257222		59698
Peněžnictví	136955	240446	136955		31785
Ostatní	275844	390465	275844		64020

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 12: Vliv národní komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Zdroj: vlastní výpočty

Index průměrných čistých ročních příjmů domácností byl větší než jedna (1,02321), což znamená, že národní komponenta je kladná pro všechna odvětví.

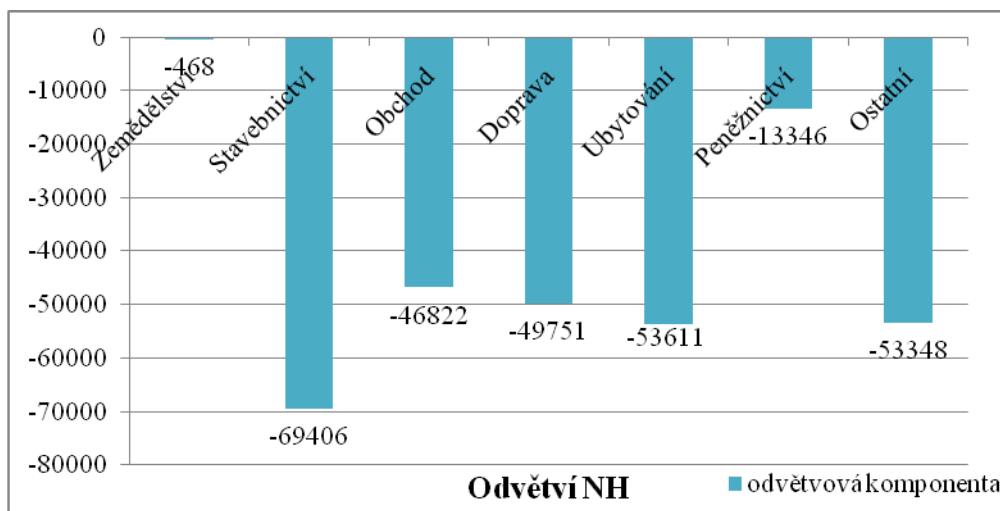
Vlivem národní komponenty by se měly roční příjmy domácností v zemědělství zvýšit o 53 494 Kč, ve stavebnictví o 85 709 Kč, v dopravě o 64 798 Kč.

Tabulka 24: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Sekce NH	Příjmy domácností v odvětvích NH		e_i^t	(E_i^{t+n}/E_i^t)	(E^{t+n}/E^t)	$e_i^t \left(\frac{(E_i^{t+n}/E_i^t)}{(E^{t+n}/E^t)} - 1 \right)$
	2005	2008				
Zemědělství	294889	362730	230490	1,2301	1,2321	-468
Stavebnictví	475700	496700	369298	1,0441		-69406
Obchod	600800	630900	257283	1,0501		-46822
Doprava	313800	330700	279136	1,0539		-49751
Ubytování	181700	186000	257222	1,0237		-53611
Peněžnictví	97300	110400	136955	1,1346		-13346
Ostatní	2913000	3025700	275844	1,0387		-53348

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 13: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Zdroj: vlastní výpočty

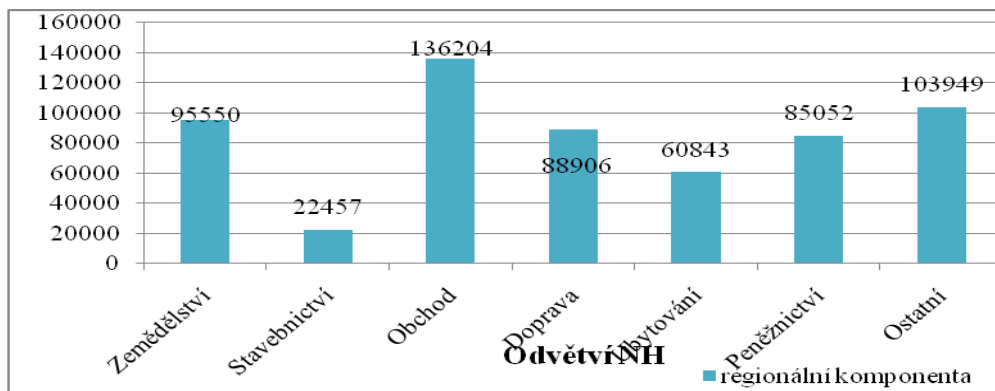
Odvětvová komponenta představuje změnu průměrných čistých ročních příjmů domácností, který vyplývá z rozdílné dynamiky příjmů domácností v jednotlivých odvětvích NH a za celé národní hospodářství. Při porovnání indexu příjmů domácností jednotlivých odvětví NH v Jihočeském kraji a indexu příjmů domácností odvětví v NH, lze zjistit, která odvětví zvyšují příjmy domácností podle vztahu $(E_i^{t+n}/E_i^t) > (E^{t+n}/E^t)$. V tomto případě všechna odvětví zhoršují daný vývoj.

Tabulka 25: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Sekce NH	Příjmy domácností v Jihočeském kraji		e_i^t	e_i^{t+n}	e_i^t/e_i^{t+n}	(E_i^{t+n}/E_i^t)	$e_i^t((e_i^{t+n}/e_i^t) - (E^{t+n}/E^t))$
	2005	2009					
Zemědělství	230490	379066	230490	379066	1,6446	1,2301	95550
Stavebnictví	369298	408058	369298	408058	1,1050	1,0441	22457
Obchod	257283	406377	257283	406377	1,5795	1,0501	136204
Doprava	279136	383075	279136	383075	1,3724	1,0539	88906
Ubytování	257222	324152	257222	324152	1,2602	1,0237	60843
Peněžnictví	136955	240446	136955	240446	1,7557	1,1346	85052
Ostatní	275844	390465	275844	390465	1,4155	1,0387	103949

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 14: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Zdroj: vlastní výpočty

V Jihočeském kraji v odvětví zemědělství došlo ke zvýšení příjmů domácností vlivem regionální komponenty o 95 550 Kč. V odvětví ubytování došlo vlivem regionální komponenty ke zvýšení příjmů domácností o 60 843 Kč.

Tabulka 26: Národní, odvětvová a regionální komponenta v Jihočeském kraji

Odvětví NH	Národní komponenta	Odvětvová komponenta	Regionální komponenta	Celková změna
Zemědělství	53494	-468	95550	148576
Stavebnictví	85709	-69406	22457	38760
Obchod	59712	-46822	136204	149094
Doprava	64784	-49751	88906	103939
Ubytování	59698	-53611	60843	66930
Peněžnictví	31785	-13346	85052	103491
Ostatní	64020	-53348	103949	114621
Celkem	419202	-286752	592961	725411

Zdroj: vlastní výpočty

Domácnosti Jihočeského kraje dosáhly nejvyšší celkové změny příjmů, která činila 752 411 Kč. Na celkovou změnu měla kladný vliv národní a regionální komponenta, naopak odvětvová komponenta ji snižovala. Celkovou změnu zaměstnanosti v Jihočeském kraji lze vypočítat jako $\mu_i + \pi_i + \alpha_i$. Kontrolu celkové změny v Jihočeském kraji lze provést podle tabulek 20 a 21.

4.2.3 Shift-share analýza – spotřební jednotky

V této části bude analyzována dynamika příjmů spotřebních jednotek, tj. jednotlivců. Pro Shift-share analýzu bude použito již dříve uvedených vzorců na výpočet odvětvové, regionální a národní komponenty, tak aby bylo možné zjistit celkovou změnu.

Tabulka 27: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek v ČR

Sledovaná veličina	Rok		g ^c (v %)
	2005	2008	
Příjmy spotř. jednotek	171565	206348	20,27

Zdroj: vlastní výpočty

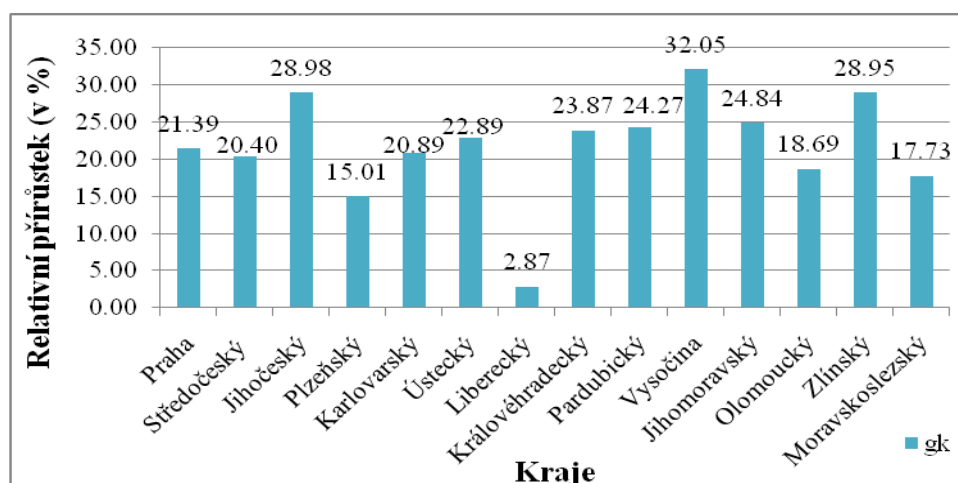
Z pohledu celé ČR došlo k absolutní změně průměrných čistých ročních příjmů spotřebních jednotek o 34 783 Kč. V porovnání s příjmy domácností dosáhly spotřební jednotky přibližně polovinu absolutní změny. Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek byl 20,27 %, který je o necelá 3 % nižší než relativní přírůstek příjmů domácností.

Tabulka 28: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek v krajích ČR

Kraj	Příjmy spotř. jednotek (v Kč)		g ^k (v %)
	2005	2008	
Praha	225052	273200	21,39
Středočeský	191444	230501	20,40
Jihočeský	157172	202722	28,98
Plzeňský	184274	211926	15,01
Karlovarský	156890	189670	20,89
Ústecký	163199	200548	22,89
Liberecký	187574	192961	2,87
Královéhradecký	154466	191338	23,87
Pardubický	152092	188998	24,27
Vysočina	149549	197477	32,05
Jihomoravský	159190	198739	24,84
Olomoucký	162961	193424	18,69
Zlínský	150535	194114	28,95
Moravskoslezský	164934	194180	17,73

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 15: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek v krajích ČR

Zdroj: vlastní výpočty

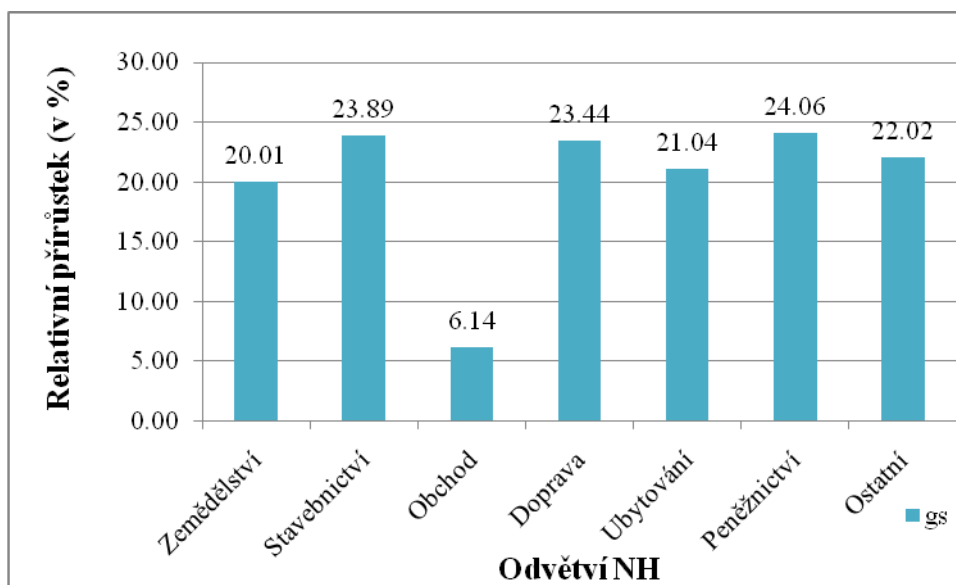
Nejvyššího relativního přírůstku příjmů spotřebních jednotek dosahoval kraj Vysočina s 32,05 %, došlo k navýšení průměrných čistých ročních příjmů o 47 928 Kč. Druhého nejvyššího relativního přírůstku dosahoval Jihočeský kraj (28,98 %), obdobných výsledků dosáhl také Zlínský kraj (28,95 %). Kraj Jihomoravský dosáhl relativního přírůstku 24,84 %, což je zvýšení průměrných čistých ročních příjmů spotřebních jednotek o 39 549 Kč. Těsně za ním skončil Pardubický kraj s relativním přírůstkem příjmů 24,27 %. Nejnižšího relativního přírůstku dosáhl kraj Liberecký (2,87 %), absolutní změna zde činila 5 387 Kč.

Tabulka 29: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek v odvětvích NH

Odvětví	Příjmy spotř. jednotek (v Kč)		g ^s (v %)
	2005	2008	
Zemědělství	155510	186620	20,01
Stavebnictví	161293	199821	23,89
Obchod	192122	203910	6,14
Doprava	172276	212663	23,44
Ubytování	153069	185279	21,04
Peněžnictví	232632	288599	24,06
Ostatní	170070	207511	22,02

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 16: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek v odvětvích NH

Zdroj: vlastní výpočty

Z hlediska odvětví NH dosáhlo nejvyššího relativního přírůstku peněžnictví (24,06 %), což je absolutní změna o 55 967 Kč. Další v pořadí je odvětví stavebnictví (23,89 %) a odvětví dopravy (23,44 %). Nejnižšího relativního přírůstku průměrných čistých ročních příjmů spotřebních jednotek dosáhlo odvětví obchodu (6,14 %), absolutní změna zde činila 11 788 Kč.

Tabulka 30: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek kraje Vysočina dle odvětví

Odvětví	Příjmy spotř. jednotek v kraji Vysočina (v Kč)		g ^s (v %)
	2005	2008	
Zemědělství	132845	183200	37,91
Stavebnictví	161435	203577	26,10
Obchod	146562	197155	34,52
Doprava	176386	193980	9,97
Ubytování	152097	123062	-19,09
Peněžnictví	231247	163474	-29,31
Ostatní	146754	201453	37,27

Zdroj: vlastní výpočty

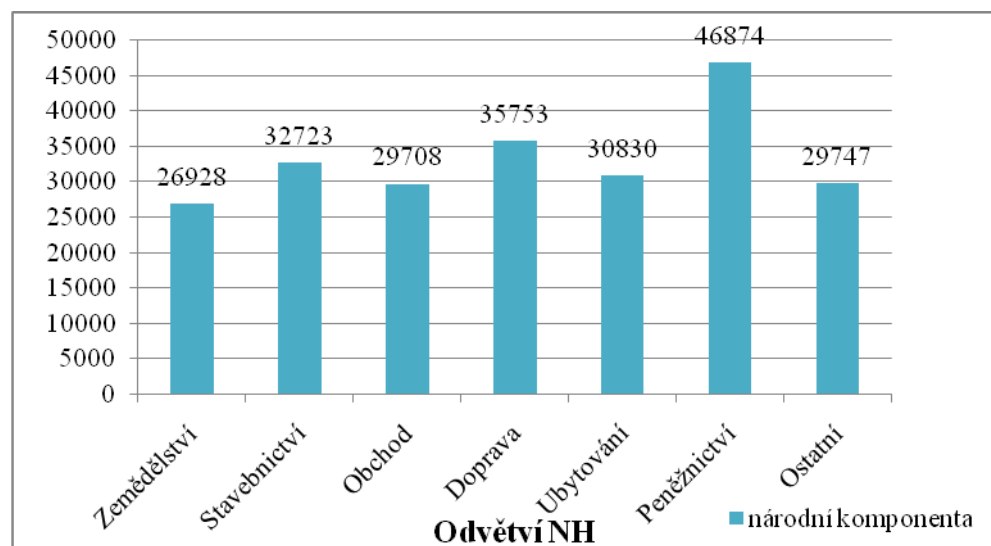
Kraj Vysočina dosáhl nejvyššího relativního přírůstku v odvětví zemědělství (37,91 %), absolutní změna zde činila 50 356 Kč. Dobře si také vedla odvětví obchodu, stavebnictví a ostatní. Záporného relativního přírůstku dosáhlo v kraji Vysočina odvětví peněžnictví (-29,31 %), došlo zde k poklesu průměrných čistých ročních příjmů spotřebních jednotek o -67 773 Kč. Záporných hodnot dosáhlo také ubytovní (-19,09 %) s poklesem příjmů spotřebních jednotek o -29 035 Kč.

Tabulka 31: Vliv národní komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Odvětví NH	Příjmy spotř. jednotek v kraji Vysočina (v Kč)		e_i^t	$(E^{t+n}/E^t)-1$	$e_i^t ((E^{t+n}/E^t)-1)$
	2005	2008			
Zemědělství	132845	183200	132845	0,2027	26928
Stavebnictví	161435	203577	161435		32723
Obchod	146562	197155	146562		29708
Doprava	176386	193980	176386		35753
Ubytování	152097	123062	152097		30830
Peněžnictví	231247	163474	231247		46874
Ostatní	146754	201453	146754		29747

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 17: Vliv národní komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Zdroj: vlastní výpočty

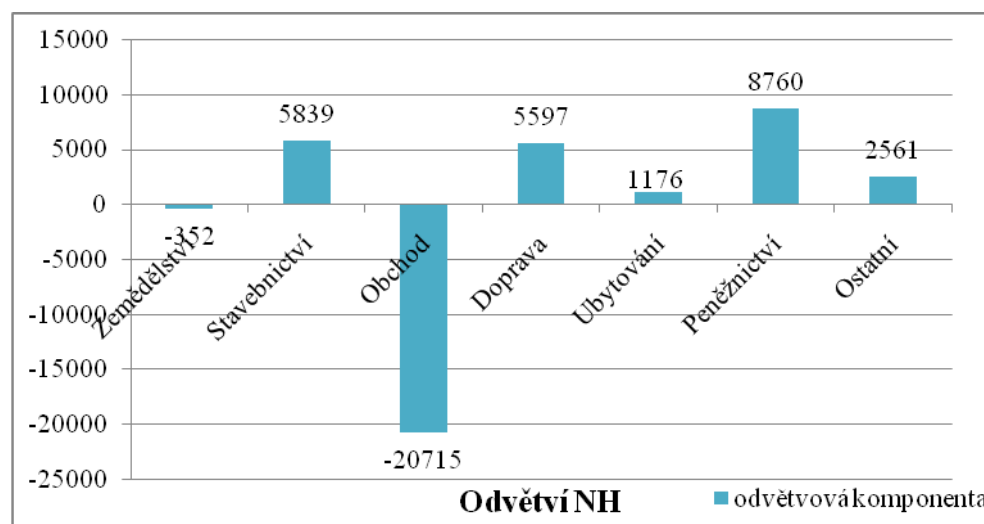
Vlivem národní komponenty by se ve stavebnictví měly průměrné čisté roční příjmy spotřebních jednotek zvýšit o 32 723 Kč. V odvětví peněžnictví by se měly příjmy spotřebních jednotek zvýšit o 46 874 Kč a v ostatních o 29 747 Kč. Průměrné čisté roční příjmy spotřebních jednotek v roce 2005 byly 171 565 Kč a v roce 2009 činily 206 348 Kč. Index průměrných ročních příjmů spotřebních jednotek byl větší než jedna (1,2027), národní komponenta je tedy kladná pro všechna odvětví.

Tabulka 32: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Odvětví NH	Příjmy spotř.jednotek v odvětvích NH		e_i^t	(E_i^{t+n}/E_i^t)	(E^{t+n}/E^t)	$e_i^t ((E_i^{t+n}/E_i^t) - (E^{t+n}/E^t))$
	2005	2008				
Zemědělství	155510	186620	132845	1,2001	1,2027	-352
Stavebnictví	161293	199821	161435	1,2389		5839
Obchod	192122	203910	146562	1,0614		-20715
Doprava	172276	212663	176386	1,2344		5597
Ubytování	153069	185279	152097	1,2104		1176
Peněžnictví	232632	288599	231247	1,2406		8760
Ostatní	170070	207511	146754	1,2202		2561

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 18.: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Zdroj: vlastní výpočty

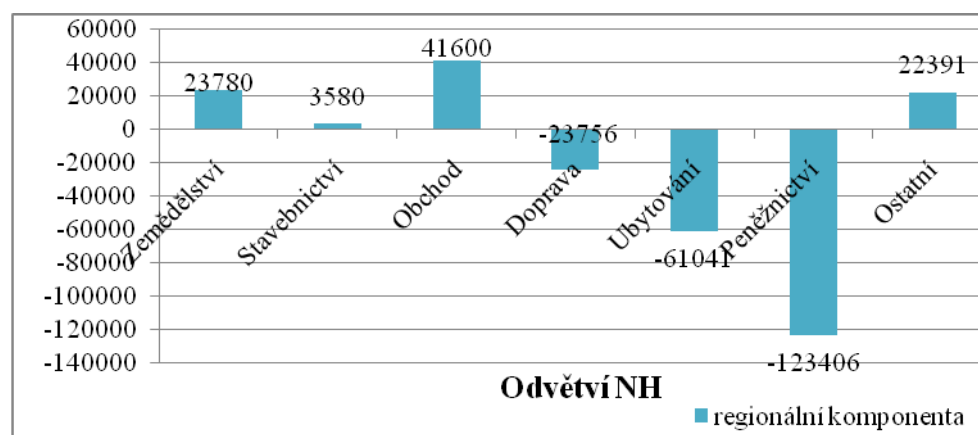
Odvětvová komponenta představuje změnu průměrných čistých ročních příjmů spotřebních jednotek, který vyplývá z rozdílné dynamiky příjmů spotřebních jednotek v jednotlivých odvětví NH a za celé národní hospodářství. Při porovnání indexu příjmů spotřebních jednotek jednotlivých odvětvích NH v kraji Vysočina a indexu příjmů spotřebních jednotek odvětví v NH, lze zjistit, která odvětví zvyšují příjmy spotřebních jednotek podle vztahu $(E_i^{t+n}/E_i^t) > (E^{t+n}/E^t)$. V tomto případě odvětví zemědělství a obchod zhoršují daný vývoj. Naopak stavebnictví, doprava, ubytování, peněžnictví a ostatní zvyšují příjmy spotřebních jednotek v kraji Vysočina.

Tabulka 33: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Odvětví	Příjmy spotř. jednotek v kraji Vysočina		e_i^t	e_i^{t+n}	e_i^t/e_i^{t+n}	(E_i^{t+n}/E_i^t)	$e_i^t((e_i^{t+n}/e_i^t) - (E_i^{t+n}/E_i^t))$
	2005	2009					
Zemědělství	132845	183200	132845	183200	1,3791	1,2001	23780
Stavebnictví	161435	203577	161435	203577	1,2610	1,2389	3580
Obchod	146562	197155	146562	197155	1,3452	1,0614	41600
Doprava	176386	193980	176386	193980	1,0997	1,2344	-23756
Ubytování	152097	123062	152097	123062	0,8091	1,2104	-61041
Peněžnictví	231247	163474	231247	163474	0,7069	1,2406	-123406
Ostatní	146754	201453	146754	201453	1,3727	1,2202	22391

Zdroj: vlastní výpočty

Graf č. 19: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Zdroj: vlastní výpočty

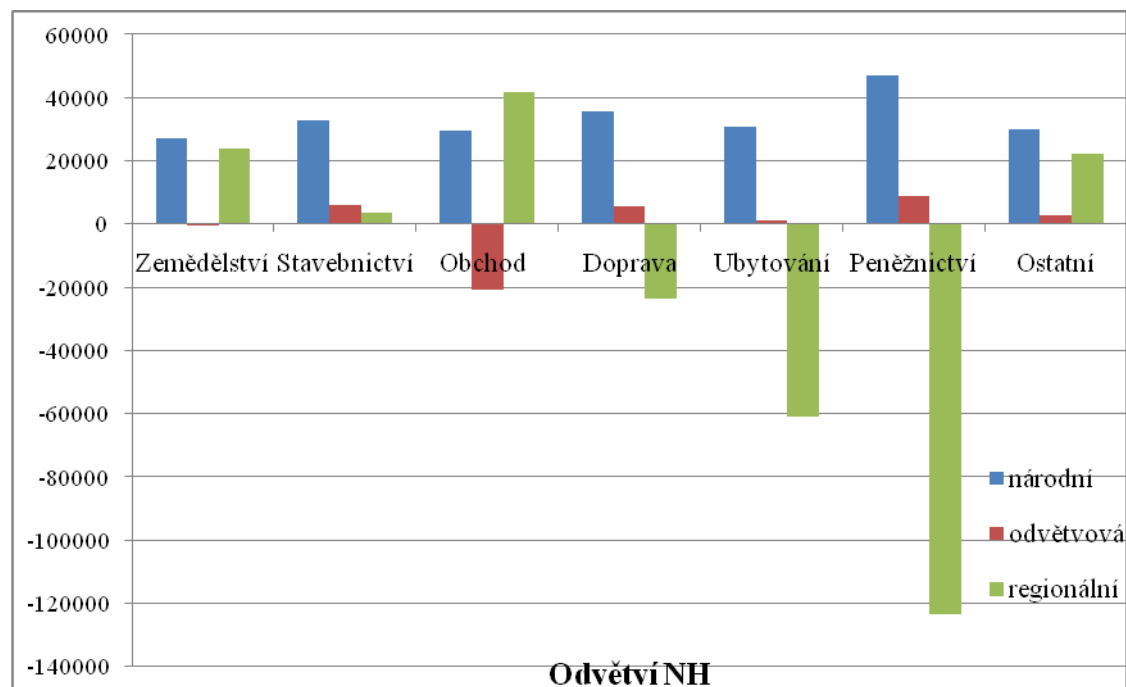
V odvětví zemědělství v kraji Vysočina došlo ke zvýšení příjmů spotřebních jednotek vlivem regionální komponenty o 23 780 Kč. Vlivem regionální komponenty v kraji Vysočina došlo ke snížení průměrných čistých ročních příjmů spotřebních jednotek v odvětví dopravy (-23 756 Kč), v odvětví ubytování (- 61 041 Kč) a peněžnictví (- 123 406 Kč).

Tabulka 34: Národní, odvětvová a regionální komponenta v kraji Vysočina

Odvětví NH	Národní komponenta	Odvětvová komponenta	Regionální komponenta	Celková změna
Zemědělství	26928	-352	23780	50356
Stavebnictví	32723	5839	3580	42142
Obchod	29708	-20715	41600	50593
Doprava	35753	5597	-23756	17594
Ubytování	30830	1176	-61041	-29035
Peněžnictví	46874	8760	-123406	-67773
Ostatní	29747	2561	22391	54699
Celkem	232563	2866	-116853	118575

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 20: Národní, odvětvová a regionální komponenta v kraji Vysočina

Zdroj: vlastní výpočty

V kraji Vysočina dosáhly spotřební jednotky nejvyšší celkové změny příjmů, která byla 118 575 Kč. Na celkovou změnu měla kladný vliv národní a regionální komponenta, naopak odvětvová komponenta ji snižovala. Celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina lze vypočítat jako $\mu_i + \pi_i + \alpha_i$. Kontrolu celkové změny lze provést podle tabulky 30.

4.2.4 Giniho koeficient koncentrace a Lorenzova křivka

Prostřednictvím Giniho koeficientu měříme diferenciaci příjmů. Nabývá hodnot od 0 do 1, výsledek 0 vypovídá o absolutní příjmové rovnosti a naopak hodnota 1 o absolutní nerovnosti příjmů.

Tabulka 35: Příjmové rozdělení domácností v ČR v roce 2005 a 2008

Příjmy domácností (v Kč)	Počet domácností		Četnost domácností (v %)	
	2005	2008	2005	2008
0 - 100 000	80	47	3,20	0,93
100 001 - 200 000	545	604	21,81	11,94
200 001 - 300 000	830	1226	33,21	24,24
300 001 - 400 000	525	1372	21,01	27,13
400 001 - 500 000	259	868	10,36	17,16
500 001 - 600 000	131	422	5,24	8,34
600 001 - 700 000	61	236	2,44	4,67
700 001 - 800 000	33	117	1,32	2,31
800 001 - 900 000	8	68	0,32	1,34
900 001 - 1 000 000	9	32	0,36	0,63
1 000 001 a více	18	66	0,72	1,30
Celkem	2499	5058	100,00	100,00

Zdroj: vlastní výpočty

Nejvíce domácností se v roce 2005 nachází se svými průměrnými čistými ročními příjmy v příjmovém intervalu 200 001 – 300 000 Kč. Nejnižší počet domácností v České republice dosahoval příjmového intervalu 800 001 – 900 000 Kč. V roce 2008 již nejvyšší počet domácností spadal se svými ročními příjmy do intervalu 300 001 – 400 000 Kč. Nejméně domácností dosahovalo příjmového intervalu 900 001 – 1 000 000 Kč.

Tabulka 36: Průměrné příjmy domácností dle příjmových intervalů

Příjmy domácností (v Kč)	Průměrný příjem domácností (v Kč)	
	2005	2008
0 - 100 000	77095	87858
100 001 - 200 000	156838	157987
200 001 - 300 000	247999	255863
300 001 - 400 000	345978	347526
400 001 - 500 000	445909	444298
500 001 - 600 000	543644	543567
600 001 - 700 000	644593	643093
700 001 - 800 000	747497	741092
800 001 - 900 000	869003	849091
900 001 - 1 000 000	933279	952080
1 000 001 a více	1664792	1523971

Zdroj: vlastní výpočty

Z dané tabulky je patrné, že průměrné příjmy domácností se zvýšily v prvních čtyřech příjmových intervalech a v intervalu 900 001 – 1 000 000 Kč. V ostatních příjmových intervalech došlo ke snížení průměrných příjmů domácností.

Giniho koncentrační koeficient lze počítat na základě intervalových průměrných příjmů podle následujícího vzorce:

$$G = \frac{\sum_j^{r-1} (M_{j+1} + M_j) \cdot k(p_j) \cdot [1 - k(p_j)]}{\bar{M}}, \text{ kde}$$

M_j je průměrný příjem v j -tém intervalu pro $j=1,2,\dots,r$,

\bar{M} je celkový průměrný příjem za všechny intervaly $\bar{M} = \sum_{j=1}^r M_j \cdot p_j$,

$M_{j+1} - M_j$ je difference intervalových průměrných příjmů,

p_j znamená relativní četnost v j -tém intervalu pro $j=1,2,\dots,r$,

$k(p_j)$ je kumulativní součet relativních četností až do j -tého intervalu

Tabulka 37: Pomocné výpočty pro konstrukci Giniho koeficientu v roce 2005

Příjmy domácností (v Kč)	p_j	M_j	$M_{j+1}-M_j$	$k(p_j)$	$1-k(p_j)$	$p_j * M_j$	$(M_{j+1}M_j) * (k(p_j)) * (1-k(p_j))$
0 - 100 000	0,0320	77094,86	79743,60	0,0320	0,9680	2468,02	2471,09
100 001 - 200 000	0,2181	156838,46	91160,84	0,2501	0,7499	34204,47	17097,22
200 001 - 300 000	0,3321	247999,30	97978,26	0,5822	0,4178	82368,72	23832,01
300 001 - 400 000	0,2101	345977,57	99931,31	0,7923	0,2077	72684,36	16443,78
400 001 - 500 000	0,1036	445908,88	97735,60	0,8960	0,1040	46214,65	9110,62
500 001 - 600 000	0,0524	543644,47	100948,71	0,9484	0,0516	28498,37	4942,04
600 001 - 700 000	0,0244	644593,18	102904,24	0,9728	0,0272	15734,37	2723,92
700 001 - 800 000	0,0132	747497,42	121505,58	0,9860	0,0140	9870,91	1677,92
800 001 - 900 000	0,0032	869003,00	64276,11	0,9892	0,0108	2781,92	686,96
900 001 - 1 000 000	0,0036	933279,11	731512,44	0,9928	0,0072	3361,15	5231,05
1 000 001 a více	0,0072	1664791,56		1,0000	0,0000	11991,30	0,00
Celkem	1,0000					310178,23	84216,60

Zdroj: vlastní výpočty

$$G = \frac{84216,60}{310178,23} = 0,271510$$

Výsledná hodnota Giniho koeficientu v roce 2005 říká, že průměrné čisté roční příjmy domácností jsou rozděleny spíše rovně.

Tabulka 38: Pomocné výpočty pro konstrukci Lorenzovy křivky v roce 2005

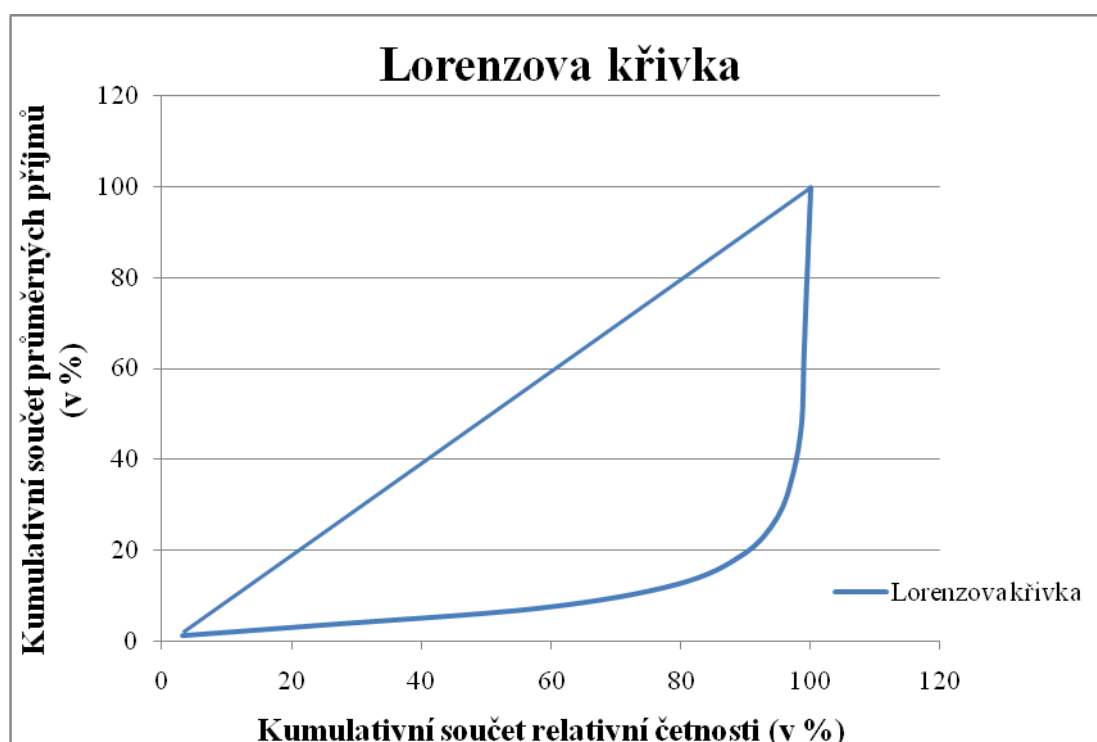
Příjmy domácností (v Kč)	p_j v %	$k(p_j)$ v %	M_j v %	$k(M_j)$ v %
0 - 100 000	3,20	3,20	1,15	1,15
100 001 - 200 000	21,81	25,01	2,35	3,50
200 001 - 300 000	33,21	58,22	3,71	7,22
300 001 - 400 000	21,01	79,23	5,18	12,40
400 001 - 500 000	10,36	89,60	6,68	19,08
500 001 - 600 000	5,24	94,84	8,14	27,22
600 001 - 700 000	2,44	97,28	9,65	36,88
700 001 - 800 000	1,32	98,60	11,20	48,07
800 001 - 900 000	0,32	98,92	13,02	61,09
900 001 - 1 000 000	0,36	99,28	13,98	75,07

1 000 001 a více	0,72	100,00	24,93	100,00
Celkem	100,00		100,00	

Zdroj: vlastní výpočty

Pro konstrukci Lorenzovy křivky bylo potřeba vypočítat kumulované průměrné příjmy v jednotlivých intervalech označených v tabulce jako $k(M_j)$ v % a kumulovanou četnost domácností v těchto intervalech ($k(p_j)$) v %.

Graf 21: Lorenzova křivka v roce 2005

Zdroj: vlastní výpočty

Z grafu je patrné, že vzdálenost Lorenzovy křivky od křivky dokonalého rozdělení příjmů poukazuje na situaci nerovného rozdělení příjmů domácností.

Pro porovnání Giniho koeficientu (resp. Lorenzovy křivky) budou stejné výpočty provedeny pro rok 2008.

Tabulka 39: Pomocné výpočty pro konstrukci Giniho koeficientu v roce 2008

Příjmy domácností (v Kč)	p_j	M_j	$M_{j+1}-M_j$	$k(p_j)$	$1-k(p_j)$	p_j*M_j	$(M_{j+1}M_j)^*$ $(k(p_j))^*$ $(1-k(p_j))$
0 - 100 000	0,0093	87858	70128,56	0,0093	0,9907	816,40	645,59
100 001 - 200 000	0,1194	157987	97876,26	0,1287	0,8713	18865,94	10975,99
200 001 - 300 000	0,2424	255863	91663,38	0,3711	0,6289	62018,16	21392,73
300 001 - 400 000	0,2713	347526	96771,56	0,6423	0,3577	94267,70	22231,99
400 001 - 500 000	0,1716	444298	99269,52	0,8140	0,1860	76245,65	15032,42
500 001 - 600 000	0,0834	543567	99525,76	0,8974	0,1026	45351,01	9164,43
600 001 - 700 000	0,0467	643093	97999,20	0,9440	0,0560	30005,92	5176,36
700 001 - 800 000	0,0231	741092	107999,00	0,9672	0,0328	17142,70	3428,12
800 001 - 900 000	0,0134	849091	102989,06	0,9806	0,0194	11415,22	1956,78
900 001 - 1 000 000	0,0063	952080	571890,99	0,9870	0,0130	6023,44	7365,02
1 000 001 a více	0,0130	1523971		1,0000	0,0000	19885,75	0,00
Celkem	1,0000	6546427				382037,89	97369,44

Zdroj: vlastní výpočty

$$G = \frac{97369,44}{382037,89} = 0,254869$$

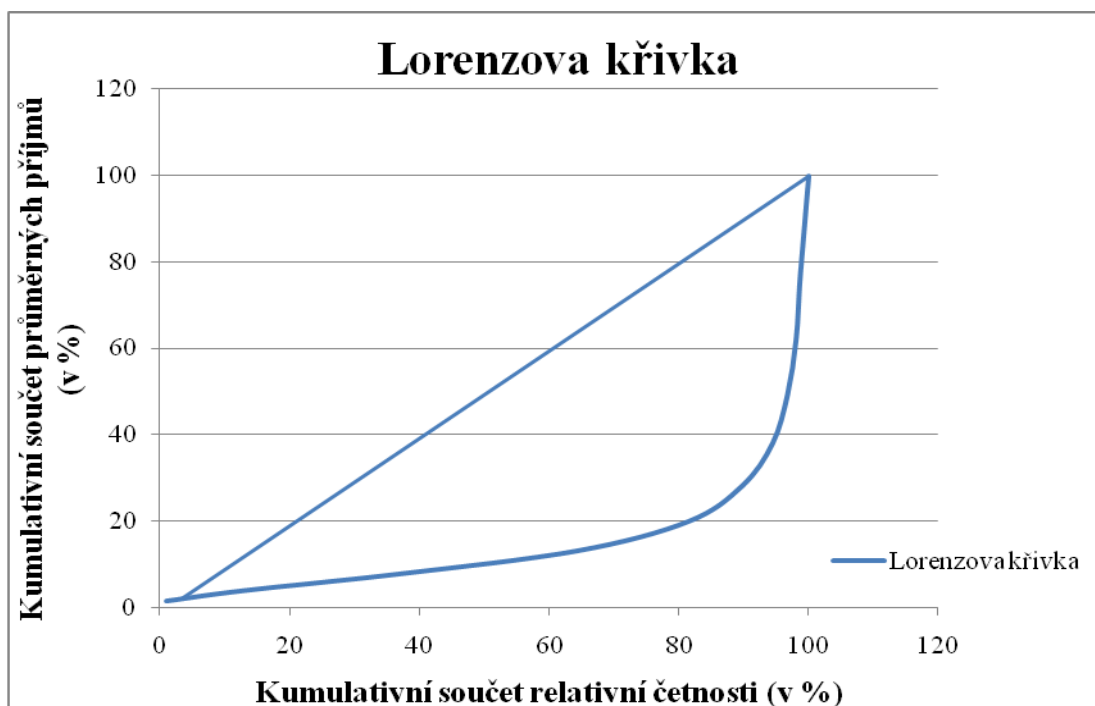
V roce 2008 byl výsledek Giniho koeficientu 0,254869, což je nižší hodnota než v roce 2005. Tato hodnota poukazuje na nižší příjmovou nerovnost ve společnosti.

Tabulka 40: Pomocné výpočty pro konstrukci Lorenzovy křivky v roce 2008

Příjmy domácností (v Kč)	p_j v %	$k(p_j)$ v %	M_j v %	$k(M_j)$ v %
0 - 100 000	0,93	0,93	1,34	1,34
100 001 - 200 000	11,94	12,87	2,41	3,76
200 001 - 300 000	24,24	37,11	3,91	7,67
300 001 - 400 000	27,13	64,24	5,31	12,98
400 001 - 500 000	17,16	81,40	6,79	19,77
500 001 - 600 000	8,34	89,74	8,30	28,07
600 001 - 700 000	4,67	94,41	9,82	37,89
700 001 - 800 000	2,31	96,72	11,32	49,21
800 001 - 900 000	1,34	98,06	12,97	62,18
900 001 - 1 000 000	0,63	98,69	14,54	76,72
1 000 001 a více	1,31	100,00	23,28	100,00
Celkem	100,00		100,00	

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 22: Lorenzova křivka v roce 2008

Zdroj: vlastní výpočty

Vzdálenost Lorenzovy křivky od křivky dokonalého rozdělení příjmů domácností je menší než v roce 2005, což znamená vyšší nivelizaci v příjmech oproti roku 2005.

Tabulka 41: Četnost domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých krajích v roce 2005 (v %)

Kraj	0 - 100 000	100 001 - 200 000	200 001 - 300 000	300 001 - 400 000	400 001 - 500 000	500 001 - 600 000	600 001 - 700 000	700 001 - 800 000	800 001 - 900 000	900 001 - 1 000 000	1 000 001 a více	Celkem
PHA	2,68	16,39	22,07	21,40	20,07	8,03	3,34	2,68	1,00	1,00	1,34	100,00
STC	2,01	19,68	30,52	19,68	10,84	6,83	6,02	2,01	1,20	0,40	0,80	100,00
JHC	4,70	24,16	34,23	24,16	8,05	2,01	2,01	0,67	0,00	0,00	0,00	100,00
PLK	3,14	25,16	29,56	22,01	7,55	6,29	1,89	2,52	0,63	0,63	0,63	100,00
KVK	1,54	20,00	44,62	23,08	6,15	0,00	1,54	3,08	0,00	0,00	0,00	100,00
ULK	3,55	24,87	34,01	19,29	7,61	7,11	2,54	0,51	0,00	0,00	0,51	100,00
LBK	2,02	25,25	35,35	18,18	7,07	6,06	3,03	2,02	0,00	0,00	1,01	100,00

HKK	6,35	26,19	30,16	19,05	13,49	3,17	0,00	0,79	0,00	0,79	0,00	100,00
PAK	1,55	24,03	37,98	20,16	9,30	3,10	1,55	1,55	0,00	0,78	0,00	100,00
VYS	4,14	13,79	33,79	27,59	12,41	6,21	1,38	0,69	0,00	0,00	0,00	100,00
JHM	3,43	23,18	35,19	24,03	7,73	3,86	1,72	0,00	0,00	0,43	0,43	100,00
OLK	4,81	20,86	35,83	21,39	8,02	4,28	2,67	0,53	0,53	0,00	1,07	100,00
ZLK	4,35	22,46	36,96	21,01	5,07	5,80	2,90	0,72	0,00	0,72	0,00	100,00
MSK	2,17	23,22	38,08	17,03	10,84	4,64	1,24	1,24	0,00	0,00	1,55	100,00

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka vyjadřuje procentní rozčlenění domácností do jednotlivých příjmových intervalů podle krajů. V příjmovém intervalu 0 – 100 000 Kč a 100 001 – 200 000 Kč bylo nejvyšší zastoupení domácností v Královéhradeckém kraji. V intervalu 200 001 – 300 000 Kč a 700 001 – 800 000 Kč bylo nejvíce domácností se svými průměrnými čistými ročními příjmy v kraji Karlovarském. Ze všech krajů České republiky má kraj Vysočina největší procentní podíl domácností v příjmovém intervalu 300 001 – 400 000 Kč. Pražské domácnosti oproti ostatním krajům měly nejvíce domácností s příjmy v intervalech 400 001 – 500 000 Kč, 500 001 – 600 000 Kč a 900 001 – 1 000 000 Kč. V příjmovém intervalu 600 001 – 700 000 Kč a 800 001 – 900 000 Kč bylo největší zastoupení domácnostmi Středočeského kraje. Moravskoslezský kraj měl v roce 2005 nejvíce domácností, jejichž průměrné čisté roční příjmy dosahovaly intervalu 1 000 001 Kč a více.

Tabulka 42: Průměrné příjmy domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých krajích v roce 2005

Kraj	0 - 100 000	100 001 - 200 000	200 001 - 300 000	300 001 - 400 000	400 001 - 500 000	500 001 - 600 000	600 001 - 700 000	700 001 - 800 000	800 001 - 900 000	900 001 - 1 000 000	1 000 001 a více	Celkem
PHA	67286	167368	251675	341131	441312	548070	631993	742003	843957	927468	1258899	6221162
STC	82009	152851	251757	348405	442172	559014	637033	770672	835597	904898	2197423	7181831
JHC	78754	157053	249394	346711	454557	530781	648170	797455	-	-	-	3262875
PLK	90151	155720	251961	342998	442749	532942	628040	730641	837575	917772	2704687	7635236
KVK	87177	142725	243971	345350	416635	-	623533	753621	-	-	-	2613012

ULK	83931	159345	245408	345157	447487	550586	647359	746069	-	-	1284675	4510017
LBK	94420	147067	250937	352043	452291	537790	665046	760201	-	-	1473307	4733102
HKK	69058	156835	249600	350324	441842	536967	-	740000	-	920352	-	3464978
PAK	62740	166562	241842	335221	440956	526488	631603	737775	-	936749	-	4079936
VYS	71065	162329	248253	349139	459276	538381	676542	745750	-	-	-	3250735
JHM	84668	154784	245621	344334	452292	535363	628254	-	-	982308	1515779	4943403
OLK	78888	153100	242284	349354	443054	547504	650763	714450	815000	-	2055539	6049936
ZLK	73493	158067	253543	347588	451167	539269	671860	756478	-	955029	-	4206494
MSK	74994	155263	247396	348881	449872	539473	672522	738017	-	-	1281221	4507639

Zdroj: vlastní výpočty

V intervalu od 0 – 100 000 Kč a 300 001 – 400 000 Kč byl nejvyšší průměrný příjem u domácností v Libereckém kraji. Pražské domácnosti měly nejvyšší průměrné příjmy v intervalech 100 001 – 200 000 Kč a 800 001 – 900 000 Kč. Ve Zlínském kraji měly nejvyšší průměrné příjmy domácnosti v intervalu 200 001 – 300 000 Kč. V příjmovém intervalu 400 001 – 500 000 Kč a 600 001 – 700 000 Kč byl nejvyšší průměrný příjem domácností v kraji Vysočina. Domácnosti Středočeského kraje měly nejvyšší průměrný příjem v intervalu 500 001 – 600 000 Kč. V příjmovém intervalu 700 001 Kč – 800 000 Kč byl nejvyšší průměrný příjem u domácností Jihočeského kraje a v intervalu 900 001 – 1 000 000 Kč měly nejvyšší průměrný příjem domácnosti kraje Jihomoravského. Plzeňské domácnosti dosahovaly nejvyššího průměrného příjmu v intervalu 1 000 001 Kč a více.

Tabulka 43: Četnost domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých krajích v roce 2008 (v %)

Kraj	0 - 100 000	100 001 - 200 000	200 001 - 300 000	300 001 - 400 000	400 001 - 500 000	500 001 - 600 000	600 001 - 700 000	700 001 - 800 000	800 001 - 900 000	900 001- 1 000 000	1 000 001 a více	Celkem
PHA	0,43	8,87	17,97	19,26	17,53	14,72	9,96	4,33	1,73	2,60	2,60	100,00
STC	0,60	10,98	19,56	27,35	17,17	8,98	6,59	2,99	2,00	0,80	2,99	100,00
JHC	0,29	9,77	20,98	29,02	19,54	10,06	4,89	2,87	1,44	0,29	0,86	100,00
PLK	1,01	12,46	22,90	27,61	19,53	7,74	3,37	2,36	2,02	0,00	1,01	100,00

KVK	1,67	16,67	23,89	26,11	17,78	6,67	2,78	2,78	0,56	0,00	1,11	100,00
ULK	1,52	14,68	30,38	27,59	14,94	4,56	3,29	1,01	0,76	0,25	1,01	100,00
LBK	0,99	12,87	29,21	23,76	18,81	6,93	2,97	1,98	1,98	0,00	0,50	100,00
HKK	0,75	14,29	25,94	31,20	15,79	6,02	3,01	1,88	0,00	0,00	1,13	100,00
PAK	1,50	13,53	22,93	29,32	16,54	9,40	1,88	1,50	0,75	1,88	0,75	100,00
VYS	0,34	11,22	21,77	28,23	21,09	6,12	5,78	2,72	1,36	0,34	1,02	100,00
JHM	1,06	10,57	26,00	26,00	16,07	8,88	5,92	2,11	1,69	0,42	1,27	100,00
OLK	1,73	14,12	24,50	29,68	14,12	6,63	3,46	2,59	1,44	0,29	1,44	100,00
ZLK	0,63	6,90	26,33	28,21	18,81	8,15	5,02	3,13	1,57	0,31	0,94	100,00
MSK	0,99	13,42	27,68	28,11	15,96	8,05	2,82	0,85	0,99	0,56	0,56	100,00

Zdroj: vlastní výpočty

V příjmovém intervalu 0 – 100 000 Kč bylo nejvyšší zastoupení domácností v Olomouckém kraji. V Praze byl oproti ostatním krajům nejvyšší počet domácností v příjmových intervalech 500 001 – 600 000 Kč, 600 001 – 700 000 Kč a také v intervalu 700 001 – 800 000 Kč. Nejvíce domácností z celé ČR mělo v Praze roční příjmy spadající do intervalu 900 001 – 1 000 000 Kč. V příjmovém intervalu 100 001 – 200 000 Kč bylo nejvyšší zastoupení domácností v Karlovarském kraji a v intervalu 200 001 – 300 000 Kč bylo nejvíce domácností v Ústeckém kraji. Interval 300 001 – 400 000 Kč zahrnoval nejvíce domácností z Královéhradeckého kraje a do příjmového intervalu 400 001 – 500 000 Kč spadalo nejvíce domácností na Vysočině. Ve Středočeském kraji bylo nejvíce domácností v porovnání s ostatními kraji, jejichž příjmy spadaly do intervalu 1 000 001 Kč a více.

Tabulka 44: Průměrné příjmy domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých krajích v roce 2008

Kraj	0 - 100 000	100 001 - 200 000	200 001 - 300 000	300 001 - 400 000	400 001 - 500 000	500 001 - 600 000	600 001 - 700 000	700 001 - 800 000	800 001 - 900 000	900 001 - 1 000 000	1 000 001 a více	Celkem
PHA	96784	164189	249205	347595	443162	540833	648639	739127	856428	946705	1589448	6622115
STC	73123	156496	256760	347677	446212	538960	646485	740771	847557	933815	1531484	6519340
JHC	91028	167767	259781	346500	445373	542133	641479	731539	851713	987392	1080049	6144754
PLK	83816	161252	251147	353210	439182	537270	642099	732548	847047	-	1224138	5271709

KVK	86293	160354	250776	342556	440346	536515	653227	726928	873320	-	1176845	5247160
ULK	94158	153356	252878	348202	445680	549356	632221	735715	853794	983913	2863431	7912704
LBK	69850	157695	251315	350505	447598	544951	660356	781040	838589	-	1525132	5627031
HKK	91810	149617	263998	343371	452823	546136	634447	748471	-	-	1296075	4526748
PAK	88886	158636	261384	344918	445649	545912	629361	754270	826571	951552	1284674	6291813
VYS	88230	155760	260908	349794	448147	545006	632812	757279	863844	982688	1286415	6370883
JHM	94882	153283	253047	347453	446424	548757	647138	731836	838099	954264	1274294	6289477
OLK	90541	156339	256587	350497	440751	547033	637314	740636	865782	968800	1396298	6450578
ZLK	86049	161192	258954	343326	440810	536380	633364	739258	832857	959647	1580218	6572055
MSK	84749	160018	256622	347873	441075	549058	647183	745749	853542	955531	1651662	6693062

Zdroj: vlastní výpočty

V roce 2008 v příjmovém intervalu 0 – 100 000 Kč byl nejvyšší průměrný příjem domácností v Praze a v intervalu 300 001 – 400 000 Kč byl nejvyšší průměrný příjem v Plzeňském kraji. Domácnosti Jihočeského kraje měly nejvyšší průměrný příjem v intervalu 100 001 – 200 000 Kč a 900 001 – 1 000 000 Kč. V intervalu 200 001 – 300 001 Kč a 400 001 – 500 000 Kč byl nejvyšší průměrný příjem v Královéhradeckém kraji. Domácnosti v Karlovarském kraji měly nejvyšší průměrný příjem oproti ostatním krajům ČR v příjmových intervalech 600 001 – 700 000 Kč a 800 001 - 900 000 Kč. V intervalu 500 001 – 600 001 Kč a 1 000 001 Kč a více měly největší průměrný příjem domácnosti Ústeckého kraje. V příjmovém intervalu 700 001 – 800 000 Kč byl nejvyšší průměrný příjem u domácností Libereckého kraje.

Průměrné příjmy domácností a četnost domácností v příjmových intervalech dle krajů v roce 2005 a 2008 jsou důležité pro výpočet Giniho koeficientů v jednotlivých krajích.

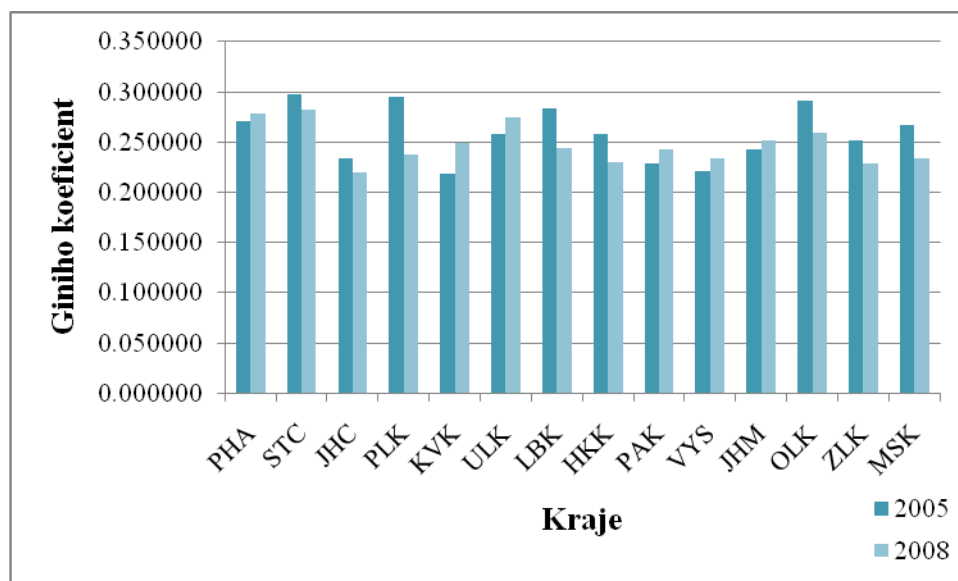
Giniho koeficienty v jednotlivých krajích v roce 2005 a 2008 v následující tabulce byly vypočteny stejným způsobem, tj. prostřednictvím pomocných výpočtů jako při výpočtu Giniho koeficientu v České republice v roce 2005 a 2008.

Tabulka 45: Giniho koeficient čistých ročních příjmů domácností dle kraje

Kraj	Giniho koeficient	
	2005	2008
PHA	0,270550	0,278705
STC	0,297145	0,281700
JHC	0,233654	0,219892
PLK	0,295525	0,237603
KVK	0,218488	0,248650
ULK	0,258440	0,275218
LBK	0,284073	0,244351
HKK	0,258567	0,230188
PAK	0,228330	0,242496
VYS	0,221641	0,234163
JHM	0,242431	0,251950
OLK	0,291215	0,259917
ZLK	0,252261	0,229233
MSK	0,267286	0,234067

Zdroj: vlastní výpočty

Graf 23: Giniho koeficient čistých ročních příjmů domácností dle kraje

Zdroj: vlastní výpočty

Giniho koeficient se v jednotlivých krajích pohybuje v intervalu 0,2 až 0,3. V roce 2005 bylo nejrovnější rozdělení příjmů domácností v Karlovarském kraji (0,218488), naopak nejvyššího Giniho koeficientu v roce 2005 dosáhl Středočeský kraj s hodnotou

0,297145, která značí nejméně rovné rozdělení příjmů domácností v porovnání s ostatními kraji. Středočeský kraj dosáhl i v roce 2008 nejvyšší hodnoty Giniho koeficientu, nejrovnějšího rozdělení příjmů domácností dosáhl kraj Jihočeský s hodnotou 0,219892.

Ke zvýšení Giniho koeficientu, tj. méně rovného rozdělení příjmů domácností došlo oproti základnímu období v Praze, Karlovarském, Ústeckém, Pardubickém, Jihomoravském kraji a na Vysočině. V ostatních krajích ČR došlo v roce 2008 k rovnějšímu rozdělení příjmů domácností oproti základnímu období.

Tabulka 46: Četnost domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých odvětvích NH v roce 2005 (v %)

Příjmy domácností (v Kč)	Zemědělství	Stavebnictví	Obchod	Doprava	Ubytování	Peněžnictví	Ostatní
0 - 100 000	2,99	2,36	4,20	1,73	11,29	1,72	3,16
100 001 - 200 000	26,12	21,89	22,52	16,45	35,48	20,69	21,58
200 001 - 300 000	40,30	32,66	31,30	35,50	29,03	12,07	33,68
300 001 - 400 000	17,91	22,22	19,08	23,81	11,29	22,41	21,31
400 001 - 500 000	3,73	11,78	10,69	12,99	6,45	18,97	10,03
500 001 - 600 000	3,73	4,38	5,73	5,19	4,84	12,07	5,22
600 001 - 700 000	3,73	3,03	2,67	1,73	1,61	6,90	2,13
700 001 - 800 000	0,00	1,35	1,15	0,87	0,00	1,72	1,58
800 001 - 900 000	0,00	0,00	0,38	0,43	0,00	0,00	0,41
900 001- 1 000 000	0,75	0,00	0,38	0,87	0,00	1,72	0,27
1 000 001 a více	0,75	0,34	1,91	0,43	0,00	1,72	0,62
Celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: vlastní výpočty

Z tabulky je patrné, že do příjmového intervalu 200 001 – 300 000 Kč spadalo se svými ročními příjmy nejvíce domácností v odvětví zemědělství, stavebnictví, obchodu, dopravy a ostatní. V odvětví peněžnictví dosahovalo nejvíce domácností příjmového intervalu 300 001 – 400 000 Kč. Nejvyšší počet domácností dosahoval svými ročními příjmy intervalu 100 001 – 200 000 Kč v odvětví ubytování.

Tabulka 47: Průměrné příjmy domácností dle příjmových intervalů v odvětvích NH v roce 2005

Příjmy domácností (v Kč)	Zemědělství	Stavebnictví	Obchod	Doprava	Ubytování	Peněžnictví	Ostatní
0 - 100 000	60359	71027	80198	88347	77004	86923	77553
100 001 - 200 000	160806	166073	147469	157505	152130	170271	155981
200 001 - 300 000	248473	249959	243588	247948	239381	235918	248795
300 001 - 400 000	354903	345490	349067	337635	330997	358529	346184
400 001 - 500 000	451456	450135	450894	442630	458315	433721	445002
500 001 - 600 000	524799	538970	544446	543102	550436	540660	545619
600 001 - 700 000	637533	643714	656566	631740	637084	621649	648145
700 001 - 800 000	-	779288	750436	731125	-	715353	744407
800 001 - 900 000	-	-	810173	837575	-	-	840582
900 001 - 1 000 000	936749	-	918636	912625	-	917772	950276
1 000 001 a více	2704687	1473307	2322748	1132728	-	1284675	1306346
Celkem	6079765	4717963	7274221	6062960	2445347	5365471	6308890

Zdroj: vlastní výpočty

V příjmovém intervalu 0 – 100 000 Kč byl nejvyšší průměrný příjem domácností v odvětví dopravy. V intervalu 100 001 – 200 000 Kč a 300 001 – 400 000 Kč byl nejvyšší průměrný příjem domácností v odvětví peněžnictví. Ve stavebnictví byl nejvyšší průměrný příjem domácností v příjmových intervalech 200 001 – 300 000 Kč a 700 001 – 800 000 Kč. Domácnosti v odvětví ubytování měly nejvyšší průměrný příjem oproti ostatním odvětvím v příjmových intervalech 400 001 – 500 001 Kč a 500 001 – 600 000 Kč. V odvětví obchodu dosahovaly nejvyššího průměrného příjmu domácností v intervalu 600 001 – 700 000 Kč. Zemědělské domácnosti si se svými průměrnými příjmy nejlépe vedly v příjmovém intervalu 1 000 001 Kč a více. Nejvyšší průměrný příjem oproti ostatním odvětvím měly domácnosti v ostatních odvětvích v příjmovém intervalu 800 001 – 900 000 Kč a 900 001 – 1 000 000 Kč.

V následujících dvou tabulkách je četnost a průměrné příjmy domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých odvětvích NH, tentokrát však v roce 2008. Tyto tabulky poslouží pro výpočet Giniho koeficientu v jednotlivých odvětvích národního hospodářství.

Tabulka 48: Četnost domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých odvětvích NH v roce 2008 (v %)

Příjmy domácností (v Kč)	Zemědělství	Stavebnictví	Obchod	Doprava	Ubytování	Peněžnictví	Ostatní
0 - 100 000	1,53	0,47	1,82	0,22	3,76	0,00	0,84
100 001 - 200 000	12,64	8,65	18,62	7,25	21,05	6,67	11,94
200 001 - 300 000	27,20	24,37	21,86	25,71	33,08	15,56	23,95
300 001 - 400 000	24,14	29,40	23,89	28,79	15,04	21,11	27,94
400 001 - 500 000	18,01	19,50	16,80	19,56	12,03	14,44	16,59
500 001 - 600 000	7,28	8,18	8,10	9,23	12,03	15,56	8,00
600 001 - 700 000	6,13	3,62	3,04	3,08	1,50	13,33	5,15
700 001 - 800 000	1,53	2,99	2,02	1,76	0,00	2,22	2,48
800 001 - 900 000	0,77	1,26	1,01	2,42	0,75	4,44	1,24
900 001 - 1 000 000	0,38	0,47	1,42	0,66	0,00	1,11	0,57
1 000 001 a více	0,38	1,10	1,42	1,32	0,75	5,56	1,30
Celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: vlastní výpočty

V roce 2008 byla stejně jako v základním období nejvyšší četnost domácností z pohledu zemědělství v intervalu 200 001 – 300 000 Kč. V odvětví stavebnictví, obchodu a dopravy byla oproti roku 2005 nejvyšší četnost domácností v příjmovém intervalu 300 001 – 400 000 Kč. Nejvíce domácností v odvětví ubytování bylo ve sledovaném období v intervalu 200 001 – 300 000 Kč. V peněžnictví bylo stále nejvíce domácností v příjmovém intervalu 300 001 – 400 000 Kč. V ostatních odvětvích byla nejvyšší četnost domácností již v příjmovém intervalu 300 001 – 400 000 Kč od roku 2005, kdy největším počtem domácností byl zastoupen příjmový interval 200 001 – 300 000 Kč.

Tabulka 49: Průměrné příjmy domácností dle příjmových intervalů v odvětvích NH v roce 2008

Příjmy domácností (v Kč)	Zemědělství	Stavebnictví	Obchod	Doprava	Ubytování	Peněžnictví	Ostatní
0 - 100 000	91472	60245	85306	73159	93007	-	91070
100 001 - 200 000	161690	159330	152853	161844	155783	166411	158435
200 001 - 300 000	258108	254807	252044	258509	249152	250411	256470
300 001 - 400 000	350969	346704	345256	349699	346254	345654	347447

400 001 - 500 000	434469	448821	449451	442496	433105	438643	444069
500 001 - 600 000	542210	543797	547791	540746	541473	547877	543302
600 001 - 700 000	658771	645839	641840	632174	643491	644843	642027
700 001 - 800 000	758037	742181	731719	723878	-	730238	743318
800 001 - 900 000	858420	840158	853621	836033	816135	852442	854317
900 001 - 1 000 000	919491	956929	956695	933415	-	991946	952190
1 000 001 a více	1603238	1641010	1669353	1742554	1332334	1689735	1424872
Celkem	6636875	6639821	6685929	6694507	4610734	6658200	6457517

Zdroj: vlastní výpočty

Oproti roku 2005 si polepsily zemědělské domácnosti, které dosahovaly nejvyšších průměrných příjmů ze sledovaných odvětví již ve čtyřech příjmových intervalech. Ve stavebnictví a ostatních odvětvích nedosahovaly domácnosti v žádném z intervalů nejvyššího průměrného příjmu. V intervalu 400 001 – 500 000 Kč dosáhly nejvyššího průměrného ročního příjmu domácnosti v odvětví obchodu. V odvětví dopravy byly nejvyšší průměrné příjmy v příjmovém intervalu 200 001 – 300 000 Kč a 1000 001 Kč a více. V příjmovém intervalu 500 001 – 600 000 Kč a 900 001 – 1 000 000 Kč byl nejvyšší průměrný příjem domácností v peněžnictví.

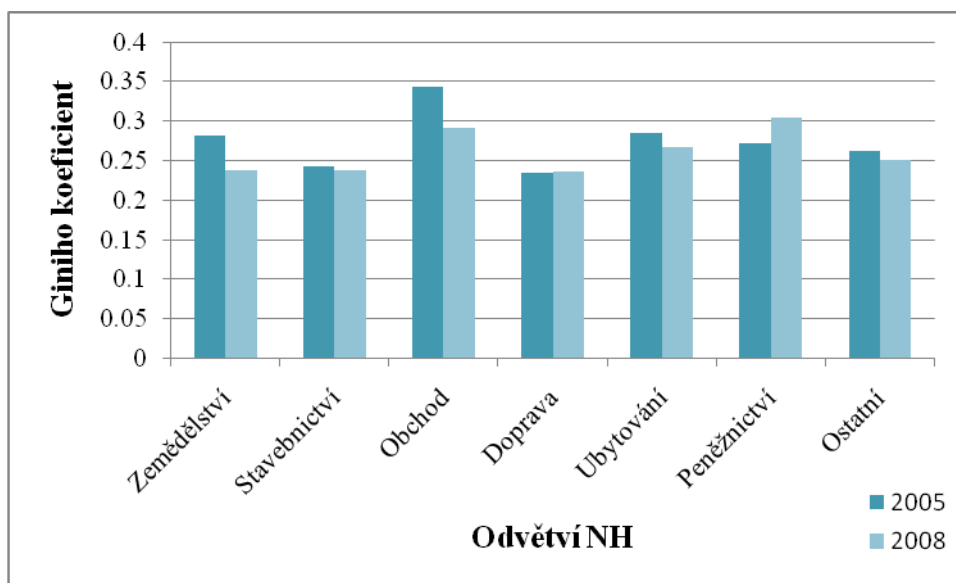
Tabulka 50: Giniho koeficient čistých ročních příjmů domácností dle odvětví NH

Odvětví NH	Giniho koeficient	
	2005	2008
Zemědělství	0,282109	0,238071
Stavebnictví	0,243011	0,237396
Obchod	0,344118	0,291616
Doprava	0,234115	0,236397
Ubytování	0,284969	0,267033
Peněžnictví	0,271175	0,304676
Ostatní	0,262985	0,251295

Zdroj: vlastní výpočty

Z předcházejících tabulek známe průměrné příjmy v jednotlivých intervalech. Giniho koeficient v jednotlivých odvětvích NH v základním a srovnávaném období byl spočítán na základě intervalových průměrných příjmů podle již dříve zmíněného vzorce.

Graf 24: Giniho koeficient čistých ročních příjmů domácností dle odvětví NH

Zdroj: vlastní výpočty

V roce 2005 i 2008 bylo nejrovnější rozdělení příjmů domácností v odvětví dopravy, Giniho koeficient zde dosahoval hodnoty 0,234115 a 0,236397. Nejméně rovné rozdělení příjmů bylo v základním období v odvětví obchodu (0,344118) a ve srovnávaném období v odvětví peněžnictví (0,306476). Ve srovnávaném období oproti základnímu dosáhlo nižší hodnoty Giniho koeficientu (tzn. spravedlivějšího rozdělení příjmů) odvětví zemědělství, stavebnictví, obchodu, ubytování a ostatní.

4.2.5 Podíl chudých domácností dle krajů a odvětví

V této části bude cílem vypočítat podíl chudých domácností, resp. zjistit změny a rozdíly v podílu chudých domácností v jednotlivých krajích a odvětvích NH. Podíl chudého obyvatelstva (r) lze vypočítat na základě poměru hodnoty mediánu (\tilde{x}) a průměrného příjmu (\bar{x}).

Tabulka 51: Podíl chudých domácností dle krajů v roce 2005

Kraj	Čisté roční příjmy domácností v roce 2005		
	Průměr	Medián	r
Praha	365955	245118	0,6698
Středočeský	348443	205993	0,5912
Jihočeský	276476	201296	0,7281
Plzeňský	317206	200695	0,6327
Karlovarský	276851	204961	0,7403
Ústecký	292598	200376	0,6848
Liberecký	334069	206031	0,6167
Královéhradecký	277302	200433	0,7228
Pardubický	286262	211977	0,7405
Vysočina	310434	226729	0,7304
Jihomoravský	285107	194085	0,6807
Olomoucký	303788	210091	0,6916
Zlínský	291471	203401	0,6978
Moravskoslezský	302395	197750	0,6539

Zdroj: vlastní výpočty

V roce 2005 byl ve všech krajích poměr mediánu a průměru (hodnota r) menší než jedna, což znamená, že převažuje počet domácností s podprůměrným příjmem.

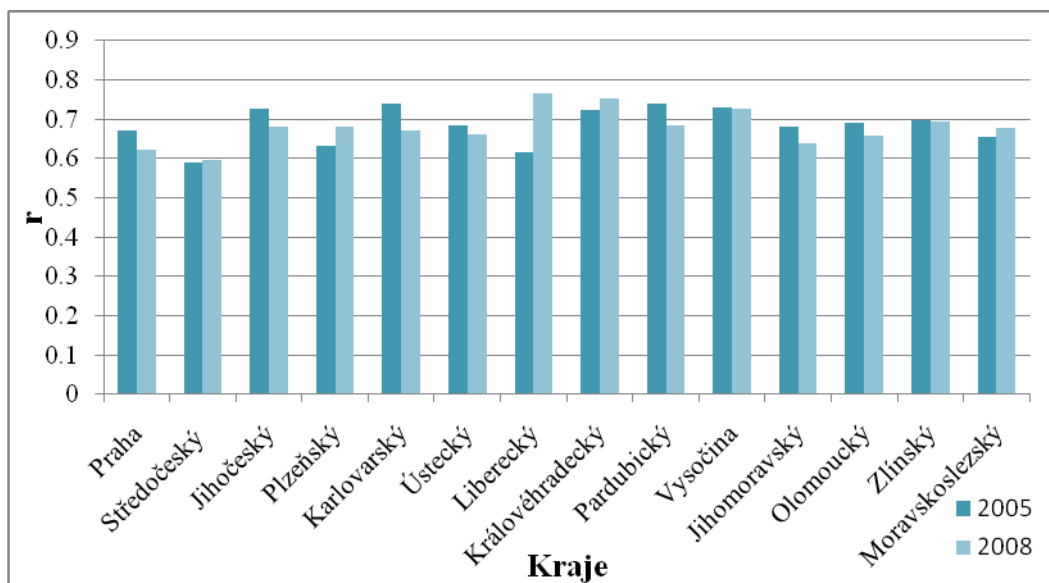
Tabulka 52: Podíl chudých domácností dle krajů v roce 2008

Kraj	Čisté roční příjmy domácností v roce 2008		
	Průměr	Medián	r
Praha	461306	287341	0,6229
Středočeský	422908	251800	0,5954
Jihočeský	390006	266021	0,6821
Plzeňský	371691	253580	0,6822
Karlovarský	347834	233952	0,6726
Ústecký	358888	236881	0,6600
Liberecký	334069	255388	0,7645
Královéhradecký	349803	262925	0,7516
Pardubický	365846	250861	0,6857
Vysočina	386625	281210	0,7273
Jihomoravský	381973	243471	0,6374
Olomoucký	365666	240574	0,6579
Zlínský	389201	270311	0,6945
Moravskoslezský	353502	239384	0,6772

Zdroj: vlastní výpočty

Z tabulky je patrné, že i v roce 2008 převažoval počet domácností s podprůměrnými příjmy. Nejhorší situace se z pohledu podílu chudých domácností zdá být ve Středočeském kraji a to jak v základním tak ve sledovaném období. V roce 2008 byl nejnižší podíl chudých domácností v Libereckém kraji.

Graf 25: Poměr mediánu a průměrných příjmů domácností dle krajů v roce 2005 a 2008

Zdroj: vlastní výpočty

V případě, že poměr mediánu a průměrných příjmů domácností klesá, roste podíl domácností s podprůměrným příjmem. Tato situace je vlastní Praze a Vysočině, dále také Jihočeskému, Karlovarskému, Ústeckému, Pardubickému, Jihomoravskému a Zlínskému kraji. V ostatních šesti krajích došlo oproti základnímu období ke zvýšení hodnoty poměru mediánu a průměru, což znamená, že klesá podíl domácností s podprůměrnými příjmy.

Nejvýraznější negativní změny dosáhl Karlovarský kraj, hodnota poměru mediánu a průměrných příjmů domácností klesla o -0,068, což je snížení hodnoty o 9,14 %. Nejvyšší pozitivní změny, tedy snížení podílu chudých domácností dosáhl kraj Liberecký, hodnota r se zvýšila o 0,148 (23,96 %).

Tabulka 53: Podíl chudých domácností dle odvětví v roce 2005

Odvětví NH	Čisté roční příjmy domácností v roce 2005		
	Průměr	Medián	r
Zemědělství	294889	206000	0,6986
Stavebnictví	308032	205579	0,6674
Obchod	335847	205464	0,6118
Doprava	315243	205403	0,6516
Ubytování	236022	206108	0,8733
Peněžnictví	386249	205403	0,5318
Ostatní	306546	205713	0,6711

Zdroj: vlastní výpočty

V roce 2005 byl poměr mediánu a průměrných příjmů menší než jedna ve všech odvětvích. Převažoval počet domácností s podprůměrným příjmem. Nejlepší hodnoty a tedy nejnižšího podílu chudých domácností dosahovalo ubytování (0,8733).

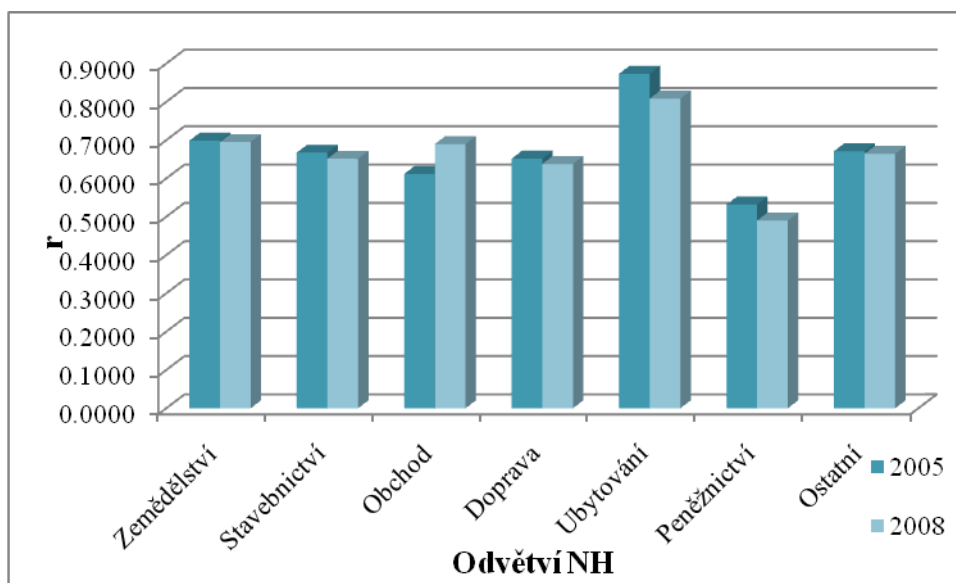
Tabulka 54: Podíl chudých domácností dle odvětví v roce 2008

Odvětví NH	Čisté roční příjmy domácností v roce 2008		
	Průměr	Medián	r
Zemědělství	362730	252097	0,6950
Stavebnictví	388740	253224	0,6514
Obchod	367616	253600	0,6899
Doprava	397048	253224	0,6378
Ubytování	313860	253779	0,8086
Peněžnictví	516592	253248	0,4902
Ostatní	381378	253474	0,6646

Zdroj: vlastní výpočty

Ve srovnávaném období také převažoval počet domácností s podprůměrnými příjmy ve všech odvětvích. Nejvyšší podíl chudých domácností zaznamenalo odvětví peněžnictví stejně jako v roce 2005. Nejvyšší hodnoty poměru mediánu a průměrných příjmů domácností dosáhlo odvětví ubytování, což znamenalo nejnižší podíl chudých domácností ze sledovaných odvětví.

Graf 26: Poměr mediánu a průměrných příjmů domácností dle odvětví v roce 2005 a 2008

Zdroj: vlastní výpočty

V odvětví obchodu klesá podíl domácností s podprůměrným příjmem, jelikož poměr mediánu a průměrných příjmů domácností ve srovnávaném období oproti základnímu vzrostl. Roste naopak podíl chudých domácností v odvětví zemědělství, stavebnictví, dopravě, ubytování, ostatní a peněžnictví.

V odvětví ubytování došlo k poklesu poměru mediánu a průměrných příjmů domácností o -0,0647, což je snížení této hodnoty o 7,41 %. K nejvýraznějšímu poklesu chudých domácností došlo v odvětví obchodu, kde bylo zaznamenáno zvýšení hodnoty r o 0,0781, tj. zvýšení poměru mediánu a průměrných příjmů o 12,77 %.

5 ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo posoudit vývoj zaměstnanosti a důchodů obyvatel v České republice, vyhodnotit změny v zaměstnanosti a důchodech a posoudit dynamiku a diferenciaci čistých peněžních příjmů obyvatel dle krajů a odvětví národního hospodářství.

V roce 2005 dosáhla celková zaměstnanost v ČR výše 4764 tisíc osob a v roce 2009 byla 4934,2 tisíc osob. Došlo tedy k přírůstku zaměstnanosti o 170,2 tisíc osob, což byl nárůst o 3,57 % oproti základnímu období. Z pohledu mezinárodního srovnání v roce 2009 náleží Česká republika mezi země s mírně nadprůměrnou intenzitou zaměstnanosti v rámci EU.

Z pohledu jednotlivých krajů byl největší podíl zaměstnanosti v Praze k celkové zaměstnanosti v ČR jak v roce 2005 tak i v roce 2009. V Praze bylo v obou obdobích nejvíce zaměstnaných osob v sekci stavebnictví, obchodu, ubytování, peněžnictví a ostatní a nejméně zaměstnaných osob v zemědělství ve srovnání s ostatními kraji. Došlo zde k relativnímu přírůstku zaměstnanosti 7,28 %.

Největšího přírůstku zaměstnanosti dosáhl Středočeský kraj s hodnotou 9,23 %. Po Praze měl Středočeský kraj největší podíl zaměstnanosti k celkové zaměstnanosti v ČR opět v základním i srovnávaném období. V roce 2005 byl na druhém místě s počtem zaměstnaných osob, dosahoval nejvyšší zaměstnanosti v sekci zemědělství a dopravy. Ve srovnávaném období zde bylo dokonce nejvíce zaměstnaných osob v porovnání s ostatními kraji. Z pohledu sekcí NH dosáhl Středočeský kraj v tomto období nejvíce zaměstnaných osob v sekci dopravy. Nejnižší počet zaměstnaných osob zaznamenal v obou obdobích Karlovarský kraj ve čtyřech až pěti sekcích, došlo zde k poklesu zaměstnanosti o – 0,28 %.

Nejvyšší přírůstek zaměstnanosti dle sekcí NH zaznamenala sekce profesní, vědecké a technické činnosti, jednalo se o hodnotu 31,74 %. Následovala sekce informační a komunikační činnosti (21,31 %) a dále peněžnictví a pojišťovnictví (13,46 %). V sekci zemědělství došlo k nejvýraznějšímu poklesu zaměstnanosti o – 15,34 %.

Největší celkové změny zaměstnanosti dosáhl Středočeský kraj. Celková změna zde činila 50 800 zaměstnaných osob. Na celkovou změnu měla kladný vliv národní i odvětvová komponenta, regionální komponenta měla na celkovou změnu největší vliv.

Průměrné roční čisté příjmy domácnosti činily v roce 2005 310 074 Kč a v roce 2008 byly 382 038 Kč. Došlo k relativnímu přírůstku o 23,21 %.

V roce 2005 i 2008 bylo nad celorepublikovým průměrem pět krajů. Nejlépe si vedla Praha, kde průměrné příjmy domácností byly vyšší oproti průměrným příjmům domácností v ČR o 18,02 % v základním období a o 20,75 % ve srovnávaném období. Pražské domácnosti dosáhly v roce 2005 nejvyšších příjmů v odvětví ubytování a ostatní, ve srovnávaném období dosáhly oproti ostatním krajům nejvyšších příjmů v odvětví stavebnictví, obchodu a ostatní. I když domácnosti v Praze dosahovaly v obou sledovaných obdobích nejvyšších průměrných ročních čistých příjmů, relativní přírůstek těchto příjmů zde činil 26,06 %, což z pohledu relativního přírůstku posouvá Prahu až na šesté místo v pořadí všech krajů.

Nejvyššího relativního přírůstku příjmů dosáhly domácnosti v Jihočeském kraji s hodnotou 41,06 %, i když právě v tomto kraji dosahovaly domácnosti nejnižších průměrných příjmů v roce 2005 a ve srovnávaném období byly příjmy domácností nad celorepublikovým průměrem o 2,09 %. Domácnosti Jihočeského kraje dosáhly nejvyššího relativního přírůstku ročních příjmů oproti ostatním krajům v odvětví zemědělství, obchodu a ostatní. Celková změna příjmů domácností v Jihočeském kraji činila 752 411 Kč. Na tuto změnu měla kladný vliv národní a regionální komponenta, naopak odvětvová komponenta ji snižovala. V tomto případě všechna sledovaná odvětví zhoršovala daný vývoj v Jihočeském kraji.

V roce 2005 i 2008 dosáhly domácnosti nejvyšších nadprůměrných příjmů v odvětví peněžnictví, relativní přírůstek příjmů zde byl 33,75 %. Nejnižších podprůměrných příjmů ze sledovaných odvětví dosahovalo ubytování, i když relativních přírůstek příjmů domácností byl pozadu oproti peněžnictví o necelé jedno procento.

Z pohledu příjmové diferenciacie byl v roce 2008 výsledek Giniho koeficientu 0,254869, což je nižší hodnota než v roce 2005, kde Giniho koeficient dosahoval 0,271510. Vzdálenost Lorenzovy křivky je ve srovnávaném období menší než v roce 2005, což znamená vyšší nivelizaci v příjmech domácností.

V jednotlivých krajích se Giniho koeficient pohybuje v intervalu 0,2 až 0,3. V základním i sledovaném období byla nejvyšší hodnota Giniho koeficientu ve Středočeském kraji. Nejrovnějšího rozdělení příjmů domácností dosáhl v roce 2005 Karlovarský kraj, v tomto roce domácnosti Karlovarského kraje dosáhly druhých nejnižších průměrných příjmů v ČR. Ve srovnávaném období bylo nejrovnější rozdělení příjmů v Jihočeském kraji. Z pohledu odvětví v roce 2005 i 2008 bylo nejrovnější rozdělení příjmů domácností v odvětví dopravy. Nejméně rovné rozdělení příjmů bylo v základním období v odvětví obchodu a ve srovnávaném období v odvětví peněžnictví. V roce 2008 dosáhlo oproti základnímu období nižší hodnoty Giniho koeficientu odvětví zemědělství, stavebnictví, obchodu, ubytování a ostatní.

V roce 2005 i 2008 převažoval počet domácností s podprůměrnými příjmy. Nejhorší situace se z pohledu chudých domácností zdá být ve Středočeském kraji v obou obdobích. I když v roce 2005 byl Středočeský kraj na druhém místě, co do počtu zaměstnaných osob v porovnání s ostatními krají, v obou obdobích zde byla nejvyšší hodnota Giniho koeficientu. V roce 2005 byl nejnižší podíl chudých domácností v Pardubickém kraji a v roce 2008 v Libereckém kraji.

Také z pohledu odvětví převažoval počet domácností s podprůměrnými příjmy. V obou obdobích dosahovalo nejnižšího počtu chudých domácností odvětví ubytování a nejvyšší podíl chudých domácností zaznamenalo odvětví peněžnictví. Již dříve bylo zmíněno, že domácnosti dosahovaly v obou sledovaných obdobích nejvyšších příjmů v odvětví peněžnictví a nejnižších v odvětví ubytování. Podle těchto výsledků lze říci, že čím nižší jsou příjmy domácností v daném odvětví, tím nižší je podíl chudých domácností v témže odvětví.

6 SUMMARY

This thesis is the Analysis of Employment and Income Population in the Czech Republic. The aim is to assess the development of employment and income. Assess the dynamics and differentiation of net cash income of the population by region and sector of the economy. Employment is one of the key areas of concern not only the Czech Republic, but all Member States of the European Union. Employment policy is intended to promote employment and is one of the major areas of social policy. The incomes of the population significantly affect living standards, competitiveness and hence aggregate demand. For surveys of household income to apply various methods. Income inequality can be measured in different ways. The most popular methods include the Gini coefficient and Lorenz curve. The household is the most popular statistical unit whose income is observed.

7 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

BUCHTOVÁ, B. a kol. *Nezaměstnanost : Psychologický, ekonomický a sociální problém*. Vyd. 1. Praha: GRADA Publishing,a.s., 2002. 240 s. ISBN 80-247-9006-8.

HALÁSKOVÁ, R. *Politika zaměstnanosti*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita, 2008. 152 s. ISBN 978-80-7368-522-5.

JÍLEK, J. a kol. *Nástin sociálněhospodářské statistiky*. Vyd. 2. Praha: Oeconomica, 2005. 265 s. ISBN 80-245-0840-0.

JÍLEK, J., MORAVOVÁ, J. *Ekonomické a sociální indikátory: Od statistik k poznatkům*. Vyd. 1. Praha: Futura, 2007. 236 s. ISBN 978-80-86844.

KOLIBOVÁ, H., KUBICOVÁ, A. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Karviná: OPF SU, 2005. 233s. ISBN 80-7248-321-8.

KREBS, V. a kol. *Sociální politika*. Vyd. 2. Praha: ASPI Publishing,s.r.o., 2002. 376 s. ISBN 80-86395-33-2.

KREBS, V. a kol. *Sociální politika*. Vyd.3. Praha: ASPI Publishing, s.r.o., 2005.502 s. ISBN 80-7357-050-5.

MACEK, J. a kol. *Ekonomická statistika*. Vyd. 1. Ostrava: Vysoká škola Báňská, 2002. 248 s. ISBN 80-248-0032-2.

MACEK, J. a kol. *Ekonomická a sociální statistika*. Vyd. 1. Plzeň: Západočeská univerzita, 2008. 242 s. ISBN 978-80-7043-642-4.

MORAVOVÁ, J. a kol. *Základy sociální statistiky*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1998. 211 s. ISBN 80-7079-370-8.

STŘELEČEK, F. *Přednášky z předmětu FINAP, 2009*.

STŘELEČEK, F., LOSOSOVÁ, J., ZDENĚK, R. *Vývoj zaměstnanosti ve znevýhodněných oblastech v letech 2002-2006*. 2010.

Www.icm.cz [online]. 19.3.2009 [cit. 2010-11-30]. Příspěvky aktivní politiky zaměstnanosti. Dostupné z WWW:

<<http://www.icm.cz/prispevky-aktivni-politiky-zamestnanosti>>.

Www.czso.cz [online]. 31.7.2007 [cit. 2010-11-20]. Trh práce v ČR – Metodické vysvětlivky. Dostupné z WWW:

<http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/o/3103071993_2006metodicke_vysvetlivky>.

Www.czso.cz [online]. 8.11.2010 [cit. 2010-11-25]. Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS. Dostupné z WWW:

<http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zam_vsps>.

Www.czso.cz [online]. 21.10.2010 [cit. 2010-11-24]. Příjmy a životní podmínky domácností v roce 2009 - metodické vysvětlivky. Dostupné z WWW:

<[http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/\\$File/301210mc.pdf](http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/BB00497314/$File/301210mc.pdf)>.

Statistická ročenka České republiky 2009 [on-line]. 2010 [cit. 2010-11-24]. 9. Příjmy, výdaje a spotřeba obyvatelstva. Dostupné na WWW:

<[http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/\\$File/000109c09.pdf](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/DD0030C5B7/$File/000109c09.pdf)>.

Www.czso.cz [online]. 7.6.2010 [cit. 2010-11-25]. Průměrná mzda a evidenční počet zaměstnanců. Dostupné z WWW:

<http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumerna_mzda>.

Www.mpsv.cz [online]. 10.7.2010 [cit. 2010-11-25]. Životní a existenční minimum.
Dostupné z WWW: <<http://www.mpsv.cz/cs/3213>>.

Www.czso.cz [online]. 15.11.2010 [cit. 2011-1-25]. Ročenka statistiky trhu práce 2010.
Dostupné z WWW:
<[http://notes2.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/D70045C1C1/\\$File/3111100201.pdf](http://notes2.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/D70045C1C1/$File/3111100201.pdf)>.

Www.czso.cz [online] 15.11.2010 [cit. 2011-1-28]. Ročenka statistiky trhu práce 2010.
Dostupné z WWW:
<[http://notes2.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/D70045C1C3/\\$File/3111100203.pdf](http://notes2.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/t/D70045C1C3/$File/3111100203.pdf)>

Www.czso.cz [online] 18.1.2010 [cit. 2011-2-4]. Regionální výstupy – Ročenky.
Dostupné z WWW:
< <http://notes2.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/aktual/ep-1#10a>>

8 SEZNAM SCHÉMÁT, GRAFŮ A TABULEK

Tabulky:

Tabulka 1: Stupnice spotřebních jednotek

Tabulka 2: Životní minimum

Tabulka 3: Vývoj zaměstnanosti podle krajů v ČR

Tabulka 4: Vývoj zaměstnanosti podle sekcí (CZ-NACE) v ČR

Tabulka 5: Relativní přírůstek celkové zaměstnanosti v ČR

Tabulka 6: Relativní přírůstek zaměstnanosti v jednotlivých krajích ČR

Tabulka 7: Relativní přírůstek zaměstnanosti v sekcích NH

Tabulka 8: Zaměstnanost (v tis. os.) v sekcích NH dle krajů v roce 2005

Tabulka 9: Zaměstnanost (v tis. os.) v sekcích NH dle krajů v roce 2009

Tabulka 10: Relativní přírůstek zaměstnanosti v sekcích NH dle krajů

Tabulka 11: Vliv národní komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Tabulka 12: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Tabulka 13: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Tabulka 14: Národní, odvětvová a regionální komponenta ve Středočeském kraji

Tabulka 15: Příjmy domácností dle krajů ČR

Tabulka 16: Příjmy domácností dle odvětví ČR

Tabulka 17: Relativní přírůstek příjmů domácností v ČR

Tabulka 18: Relativní přírůstek příjmů domácností v jednotlivých krajích ČR

Tabulka 19: Relativní přírůstek příjmů domácností v odvětvích NH

Tabulka 20: Příjmy domácností v odvětvích NH dle krajů v roce 2005

Tabulka 21: Příjmy domácností v odvětvích NH dle krajů v roce 2008

Tabulka 22: Relativní přírůstek příjmů domácností (v %) v odvětvích NH dle krajů

Tabulka 23: Vliv národní komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Tabulka 24: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Tabulka 25: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Tabulka 26: Národní, odvětvová a regionální komponenta v Jihočeském kraji

Tabulka 27: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek v ČR

Tabulka 28: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek v krajích ČR

Tabulka 29: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek v odvětvích NH

Tabulka 30: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek kraje Vysočina dle odvětví

Tabulka 31: Vliv národní komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Tabulka 32: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Tabulka 33: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Tabulka 34: Národní, odvětvová a regionální komponenta v kraji Vysočina

Tabulka 35: Příjmové rozdělení domácností v ČR v roce 2005 a 2008

Tabulka 36: Průměrné příjmy domácností dle příjmových intervalů

Tabulka 37: Pomocné výpočty pro konstrukci Giniho koeficientu v roce 2005

Tabulka 38: Pomocné výpočty pro konstrukci Lorenzovy křivky v roce 2005

Tabulka 39: Pomocné výpočty pro konstrukci Giniho koeficientu v roce 2008

Tabulka 40: Pomocné výpočty pro konstrukci Lorenzovy křivky v roce 2008

Tabulka 41: Četnost domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých krajích v roce 2005 (v %)

Tabulka 42: Průměrné příjmy domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých krajích v roce 2005

Tabulka 43: Četnost domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých krajích v roce 2008 (v %)

Tabulka 44: Průměrné příjmy domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých krajích v roce 2008

Tabulka 45: Giniho koeficient čistých ročních příjmů domácností dle krajů

Tabulka 46: Četnost domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých odvětvích NH v roce 2005 (v %)

Tabulka 47: Průměrné příjmy domácností dle příjmových intervalů v odvětvích NH v roce 2005

Tabulka 48: Četnost domácností dle příjmových intervalů v jednotlivých odvětvích NH v roce 2008 (v %)

Tabulka 49: Průměrné příjmy domácností dle příjmových intervalů v odvětvích NH v roce 2008

Tabulka 50: Giniho koeficient čistých ročních příjmů domácností dle odvětví NH

Tabulka 51: Podíl chudých domácností dle krajů v roce 2005

Tabulka 52: Podíl chudých domácností dle krajů v roce 2008

Tabulka 53: Podíl chudých domácností dle odvětví v roce 2005

Tabulka 54: Podíl chudých domácností dle odvětví v roce 2008

Obrázky a schéma:

Obrázek 1: Relace sociálního a existenčního minima

Obrázek 2: Lorenzova křivka – srovnání příjmové nerovnosti

Obrázek 3: Lorenzova křivka

Schéma 1: Členění obyvatelstva

Grafy:

Graf 1: Vývoj zaměstnanosti podle krajů ČR

Graf 2: Vývoj zaměstnanosti podle sekcí (CZ-NACE) v ČR

Graf 3: Relativní přírůstek zaměstnanosti v jednotlivých krajích ČR

Graf 4: Relativní přírůstek zaměstnanosti v sekcích NH

Graf 5: Vliv národní komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Graf 6: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Graf 7: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu zaměstnanosti ve Středočeském kraji

Graf 8: Vývoj příjmů domácností dle krajů ČR

Graf 9: Vývoj příjmů domácností dle odvětví ČR

Graf 10: Relativní přírůstek příjmů domácností v jednotlivých krajích ČR

Graf 11: Relativní přírůstek příjmů domácností v odvětví NH

Graf 12: Vliv národní komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Graf 13: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Graf 14: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu příjmů domácností v Jihočeském kraji

Graf 15: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek v krajích ČR

Graf 16: Relativní přírůstek příjmů spotřebních jednotek v odvětvích NH

Graf 17: Vliv národní komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Graf 18.: Vliv odvětvové komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Graf č. 19: Vliv regionální komponenty na celkovou změnu příjmů spotřebních jednotek v kraji Vysočina

Graf 20: Národní, odvětvová a regionální komponenta v kraji Vysočina

Graf 21: Lorenzova křivka v roce 2005

Graf 22: Lorenzova křivka v roce 2008

Graf 23: Giniho koeficient čistých ročních příjmů domácností dle krajů

Graf 24: Giniho koeficient čistých ročních příjmů domácností dle odvětví NH

Graf 25: Poměr mediánu a průměrných příjmů domácností dle krajů v roce 2005 a 2008

Graf 26: Poměr mediánu a průměrných příjmů domácností dle odvětví v roce 2005 a 2008

